

# **UNİBANK KOMMERSİYA BANKI**

**31 dekabr 2014-cü il tarixinə bitən il üzrə  
Konsolidə edilmiş Maliyyə Hesabatları**

# UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

## MÜNDƏRİCAT

Səhifə

31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQLƏNMƏSİ İLE BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNƏ DAİR HESABAT.....	1
MÜSTƏQİL AUDITOR RƏYİ .....	2
<b>31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI:</b>	
Maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabat .....	4
Məcmu gelirlər haqqında konsolidə edilmiş hesabat.....	5
Kapitalda dəyişikliklər haqqında konsolidə edilmiş hesabat.....	6
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında konsolidə edilmiş hesabat .....	7
<b>KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR:</b>	
1. Ümumi məlumat .....	7
2. Mühüm mühasibat uçotu siyasetlər .....	8
3. Yenidən təsnifleşdirmə .....	28
4. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri .....	29
5. Diger banklardan alınacaq vəsaitlər .....	30
6. Müşterilərə verilmiş kreditlər və avanslar .....	31
7. Satılıqlı investisiya qiymətli kağızları .....	38
8. Binalar, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər .....	40
9. Diger maliyyə aktivləri .....	41
10. Diger aktivlər .....	42
11. Diger banklara ödəniləcək vəsaitlər .....	43
12. Müşteri hesablari .....	43
13. Buraxılmış borc qiymətli kağızları .....	44
14. Müddətli borc vəsaitləri .....	45
15. Diger maliyyə öhdəlikləri .....	45
16. Diger öhdəliklər .....	45
17. Subordinasiyalı borc öhdəlikləri .....	46
18. İmtiyazlı sehmələr .....	46
19. Səhmdar kapitalı .....	47
20. Faiz gelirləri və xərcləri .....	48
21. Haqq və komissiya gelirləri və xərcləri .....	49
22. İnzibati və digər eməliyyat xərclər .....	49
23. Mənfaət vergiləri .....	50
24. Sehm üzrə mənfaət .....	52
25. Seqmentlər üzrə təhlil .....	52
26. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi .....	55
27. Kapitalın idarə edilməsi .....	73
28. Şərti öhdəliklər və təəhhüdlər .....	74
29. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri .....	76
30. Əlaqəli tərəflərlə eməliyyatlar .....	77
31. Hesabat tarixindən sonraki hadisələr .....	80

# UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQLƏNMƏSİ İLE BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNƏ DAİR HESABAT

Rəhbərlik UniBank Kommersiya Bankı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti və onun törəmə müəssisələrinin ("Qrup") 31 dekabr 2014-cü il tarixinə maliyyə vəziyyətini, eləcə də həmin tarixa bitən il üzrə konsolidə edilmiş əməliyyat nəticələri, pul vəsaitlərinin hərəkəti və kapitalda dəyişiklikləri Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") müvafiq olaraq düzgün eks etdirən konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında rəhbərlik aşağıdakılara cavabdehdir:

- Mühasibat uçotu qaydalarının müvafiq şəkildə seçilməsinə və tətbiqinə;
- Məlumatların, o cümləden mühasibat uçotu qaydalarının müvafiq, mötəbər, müqayiseli və anlaşıla bilən tərzdə təqdimatına;
- İstifadəçilərə xüsusi əməliyyatların, digər hadisə və şəraitlərin Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları və maliyyə nəticələrinə təsirini anlamağa kömək göstərmək üçün MHBS-in xüsusi tələblərinin yerinə yetirilməsi kifayət etmədikdə əlavə açıqlamalar verilməsinə;
- Qrupun fasilesizlik prinsipinə əsasən fəaliyyətini davam etdirə bilməsi imkanlarının qiymətləndirilməsinə.

Həmçinin rəhbərlik aşağıdakılara görə məsuldur:

- Qrup daxilində sağlam və effektiv daxili nəzarət sisteminin planlaşdırılması, tətbiqi və saxlanılmasına;
- Qrupun əməliyyatlarının açıqlanması və izah edilmesi, habelə, maliyyə vəziyyətinin istənilən vaxt dəqiqliklə açıqlanması üçün yetərli olan və Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının MHBS-a uyğun geldiğini təmin edə biləcək müvafiq mühasibat uçotu qeydlərinin aparılmasına;
- Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və mühasibat uçotu standartlarına müvafiq olaraq yerli uçot qeydlərinin aparılmasına;
- Qrupun aktivlərinin mühafizə olunması üçün mümkün tədbirlər görülməsinə; və
- Saxtakarlıq və digər pozuntuların müəyyən edilməsi və qarşısının alınmasına.

Qrupun 31 dekabr 2014-cü il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının buraxılması rəhbərlik tərəfindən 7 aprel 2015-ci il tarixində təsdiqlənmişdir.

Direktorlar Şurası adından:



Faiq Hüseynov

Direktorlar Şurasının Sədri  
Bakı, Azərbaycan Respublikası

7 aprel 2015-ci il

Emir Rəsulzadə

Baş Maliyyə Direktoru  
Bakı, Azərbaycan Respublikası

7 aprel 2015-ci il

# Deloitte.

Deloitte & Touche MMC  
"Landmark" Biznes Mərkəzi  
Nizami küç. 96  
Bakı, AZ1010  
Azerbaycan

Tel: +994 (12) 404 1210  
Faks: +994 (12) 404 1211  
[www.deloitte.az](http://www.deloitte.az)

## MÜSTƏQİL AUDITOR RƏYİ

UniBank Kommersiya Bankı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarlarına və Direktorlar Şurasına:

Biz UniBank Kommersiya Bankı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti və onun törəmə müəssisələrinin (birlikdə "Qrup") 31 dekabr 2014-cü il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabatından və həmin tarixdə bitən il üzrə məcmu gelirlər, səhmdar kapitalında dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəketi haqqında konsolidə edilmiş hesabatlardan, habelə mühüm mühəsibat uçotu qaydalarının xülasəsi və digər izahlı qeydlərdən ibarət olan konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

*Rəhbərliyin konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları üzrə məsuliyyəti*

Rəhbərlik hazırlı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, eləcə də saxtakarlıq, yaxud səhv nticəsində yaranmasından asılı olmayaraq mühüm təhriflərin olmadığı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin qənaətindən əsasən zəruri sayılan daxili nəzarət sistemində görə məsuliyyət daşıyır.

*Auditorun məsuliyyəti*

Bizim məsuliyyətimiz apardığımız audite əsasən bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair rəy bildirməkdən ibarətdir. Biz auditi Beynəlxalq Audit Standartlarına müvafiq olaraq həyata keçirdik. Bu standartlar bizdən etik tələblərə riayət etməyimizi, eləcə də konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında mühüm təhriflərin olmadığına kifayət qədər əminliyin əldə edilməsi məqsədilə auditi planlaşdırmağımızı və həyata keçirməyimizi tələb edir.

Audit zamanı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarındakı məbləğ və açıqlamalara dair audit sübutlarının əldə olunması ilə bağlı prosedurlar yerinə yetirilir. Prosedurlar auditorun mülahizesi, o cümlədən konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq, yaxud səhv nticəsində baş vermesindən asılı olmayaraq mühüm təhriflərin olması riskinin qiymətləndirilməsindən asılı olaraq seçilir. Belə riskin qiymətləndirilməsini həyata keçirəkən auditor şəraitə uyğun audit prosedurlarının planlaşdırılması məqsədilə müəssisənin daxili nəzarət sistemini, həmin sistemin effektivliyi barədə rəy bildirmək üçün deyil, müəssisə tərəfindən konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının düzgün hazırlanması və təqdim edilməsinə uyğun olan daxili nəzarətin tətbiqini nəzərdən keçirir. Audite, həmçinin rəhbərlik tərəfindən tətbiq edilən mühəsibat uçotu qaydalarının müvafiqliyinin və irəli sürülmüş mühəsibat təxminlərinin əsaslı olduğunu qiymətləndirilməsi, habelə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatının qiymətləndirilməsi daxildir.

Hesab edirik ki, audit rəyimizi bildirmək üçün yeterli və uyğun audit sübutu əldə etmişik.

*Rəy*

Fikrimizcə, konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Qrupun 31 dekabr 2014-cü il tarixinə olan maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə bitən il üzrə maliyyə nticələri və pul vəsaitlərinin hərəketini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli hallarda düzgün əks etdirir.

7 aprel 2015-ci il  
Bakı, Azərbaycan Respublikası

*Deloitte & Touche.*

# UNIBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA KONSOLIDƏ EDİLMİŞ HESABAT (min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
<b>AKTİVLƏR</b>			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	4	61,640	63,148
ARMB-də yerləşdirilmiş məcburi ehtiyatlar		11,608	15,055
Digər banklardan alınacaq vəsaitlər	5	10,476	11,020
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	6,30	696,223	595,886
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	7,30	7,459	460
Azərbaycan Respublikası Vergiləri Nazirliyinə verilmiş avanslar		273	113
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivi	23	2,145	2,260
Bina və avadanlıqlar	8	49,954	46,006
Qeyri-maddi aktivlər	8	3,880	2,180
Digər maliyyə aktivləri	9	5,346	2,423
Digər aktivlər	10,30	5,827	11,999
<b>Cəmi AKTİVLƏR</b>		<b>854,831</b>	<b>750,550</b>
<b>ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL</b>			
<b>ÖHDƏLİKLƏR:</b>			
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	11	22,566	20,756
Müştəri hesabları	12,30	516,654	444,693
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	13,30	29,962	44,265
Müddətli borc vəsaitləri	14,30	135,642	115,542
Cari mənfəət vergisi		4,474	5,241
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlikləri	23	1,200	521
Digər maliyyə öhdəlikləri	15	3,366	465
Digər öhdəliklər	16	2,420	6,959
Subordinasiya borcları	17,30	17,201	22,642
İmtiyazlı səhmlər	18,30	16,351	15,365
<b>Cəmi ÖHDƏLİKLƏR</b>		<b>749,836</b>	<b>676,449</b>
<b>KAPİTAL:</b>			
Bank sahiblərinə məxsus kapital:			
Səhmdar kapitalı	19	56,565	56,565
Səhm mükafatı	19	484	484
Bölgündürülənməmiş mənfəət		50,434	18,577
<b>BANK SAHİBLƏRİNƏ MƏXSUS CƏMI KAPİTAL</b>		<b>107,483</b>	<b>75,626</b>
Qeyri-nəzarət payı		(2,488)	(1,525)
<b>CƏMI KAPİTAL</b>		<b>104,995</b>	<b>74,101</b>
<b>Cəmi ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL</b>		<b>854,831</b>	<b>750,550</b>

Direktorlar: Bütün adından:  
Faiq Huseynov  
Direktorlar Suraşmin Sədri:  
Bakı, Azərbaycan Respublikası  
7 aprel 2015-ci il

Emin Rəsulzadə  
Baş Maliyyə Direktoru  
Bakı, Azərbaycan Respublikası  
7 aprel 2015-ci il

7-80-ci səhifələrdəki qeydlər hazırkı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

# UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ MƏCMU GƏLİRLƏR HAQQINDA KONSOLIDƏ EDİLMİŞ HESABAT (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2014-cü il tarixinə bitən il	31 dekabr 2013-cü il tarixinə bitən il
Faiz gəlirləri	20, 30	177,830	129,741
Faiz xərcləri	20, 30	<u>(58,964)</u>	<u>(49,936)</u>
<b>Xalis faiz gəlirləri</b>		<b>118,866</b>	<b>79,805</b>
Müştərilərə verilmiş kreditlər üçün dəyərsizləşmə ehtiyatı	5, 30	<u>(22,976)</u>	<u>(9,546)</u>
Kreditin dəyərsizləşməsi ehtiyatından sonra xalis faiz gəlirləri		<b>95,890</b>	<b>70,259</b>
Haqq və komissiya gəlirləri	21, 30	18,696	13,709
Haqq və komissiya xərcləri	21	<u>(4,144)</u>	<u>(3,548)</u>
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə gelir, zərər çıxılmaqla		3,875	3,449
Xarici valyuta mövqeyinin yenidən qiymətləndirilməsi üzrə gelir, zərər çıxılmaqla		<u>(32)</u>	<u>(56)</u>
Müsadirə edilmiş girov üzrə dəyərsizləşmə zərəri	10	<u>(1,933)</u>	<u>(1,702)</u>
Digər əməliyyat gəlirləri, xalis	30	16	376
İnzibati və digər əməliyyat xərcləri	22, 30	<u>(67,040)</u>	<u>(52,461)</u>
<b>Mənfəət vergisindən avval mənfəət</b>		<b>45,328</b>	<b>30,026</b>
Mənfəət vergisi xərci	23	<u>(9,443)</u>	<u>(7,504)</u>
<b>Dövr üzrə mənfəət</b>		<b>35,885</b>	<b>22,522</b>
Digər məcmu gəlirlər		-	-
<b>Dövr üzrə cəmi məcmu gəlir</b>		<b>35,885</b>	<b>22,522</b>
Cəmi məcmu gəlinin tərkibi:			
Bankın sahiblərinə aid hissə		36,848	23,202
Qeyri-nazərət payı		<u>(963)</u>	<u>(680)</u>
<b>Dövr üzrə cəmi məcmu gəlir</b>		<b>35,885</b>	<b>22,522</b>
Bank sahiblərinə məxsus gəlirlər üzrə hər səhəmə düşən mənfəət, əsas və azaldılmış (manatla)	24	<u>1.77</u>	<u>1.12</u>

Direktorlar Şurası adından

Faiq Hüseynov

Direktorlar Şurasının rəsmi  
Bakı, Azərbaycan Respublikası

7 aprel 2015-ci il

24

Emin Rəsulzadə

Baş Məaliyə Direktoru  
Bakı, Azərbaycan Respublikası

7 aprel 2015-ci il

# UNIBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL UZRƏ KAPITALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA KONSOLIDƏ EDİLMİŞ HESABAT (min Azərbaycan manatı ilə)

	Səhm kapitalı	Səhm mükafatı	Bölüş-dürülməmiş mənfaət / (Yığılmış zərər)	Bank sahiblərinə məxsus cəmi kapital	Qeyri-nəzarət payı	Cəmi kapital
<b>31 dekabr 2012-ci il</b>	<b>56,565</b>	<b>484</b>	<b>(4,611)</b>	<b>52,438</b>	<b>(845)</b>	<b>51,593</b>
Dövr üzrə cəmi məcmu gəlir / (zərər)	-	-	23,202	23,202	(680)	22,522
Səhmdarlarla dividenddən başqa digər formada edilmiş ödənişlər	-	-	(14)	(14)	-	(14)
<b>31 dekabr 2013-cü il</b>	<b>56,565</b>	<b>484</b>	<b>18,577</b>	<b>75,626</b>	<b>(1,525)</b>	<b>74,101</b>
Dövr üzrə cəmi məcmu gəlir / (zərər)	-	-	36,848	36,848	(963)	35,885
Ödənilmiş dividendlər	-	-	(4,991)	(4,991)	-	(4,991)
<b>31 dekabr 2014-cü il</b>	<b>56,565</b>	<b>484</b>	<b>50,434</b>	<b>107,483</b>	<b>(2,488)</b>	<b>104,995</b>

Direktorlar Şurasının gündəm  
 Faiq Hüseynov  
 Direktorlar Şurasının Sədri,  
 Bakı, Azərbaycan Respublikası  
 7 aprel 2015-ci il

Emin Rəsulzadə  
 Baş Maliyyə Direktoru  
 Bakı, Azərbaycan Respublikası  
 7 aprel 2015-ci il

7-80-ci səhifələrdəki qeydlər hazırkı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

# UNIBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA KONSOLIDƏ EDİLMİŞ HESABAT (min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydler	31 dekabr 2014-cü il tarixine bitən il	31 dekabr 2013-cü il tarixine bitən il
<b>ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTLƏRİ ÜZRƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ:</b>			
Alınmış faizlər		169,351	126,942
Ödənilmiş faizlər		(56,119)	(44,973)
Alınmış haqq və komissiyalar		18,616	13,370
Ödənilmiş haqq və komissiyalar		(4,144)	(3,548)
Xarici valyuta ilə alqı-satqı üzrə gelir		3,875	3,449
Əldə olunmuş digər əməliyyat gelirləri		131	416
Ödənilmiş inzibati və digər əməliyyat xərcləri		(66,554)	(42,259)
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(10,060)	(1,646)
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişiklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaillərinin hərəkəti		55,096	51,751
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklər:			
ARMB-də yerləşdirilmiş məcburi ehtiyatlarda xalis azalma/(artım)		3,447	(4,528)
Digər banklardan alınacaq vəsaillərdə xalis azalma		590	27,919
Müşterilərə verilmiş kreditlər və avanslarda xalis artım		(113,716)	(208,036)
Digər maliyyə aktivlərində xalis artım		(2,923)	(1,713)
Digər aktivlərə xalis azalma/(artım)		2,752	(1,326)
Digər banklara ödəniləcək vəsaillərdə xalis artım		1,810	17,435
Müşteri hesablarında xalis artım		70,364	107,178
Digər maliyyə öhdəliklərində xalis artım /(azalma)		(3,005)	4,579
Digər öhdəliklərdə xalis artım /(azalma)		(193)	532
Əməliyyat fealiyyəti üzrə daxil olan /istifadə olunan/ xalis pul vəsailləri		14,222	(6,209)
<b>İNVESTİSİYA FƏALİYYƏTİ ÜZRƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ:</b>			
Satılıqlı investisiya qiymətli kağızlarının alınması	7	(43,189)	(4,069)
Satılıqlı investisiya qiymətli kağızlarının satılmışından gelir	7	36,190	8,160
Bina, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərə görə ödəniş	8	(9,932)	(8,159)
Binalar və avadanlıqların satışından daxil olmalar	8	195	37
İnvestisiya fealiyyəti üzrə istifadə edilən xalis pul vəsailləri		(16,736)	(4,031)
<b>MALİYYƏLEŞDİRME FƏALİYYƏTİ ÜZRƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ:</b>			
Müddətli borc vəsailləri üzrə daxil olmalar		79,056	53,084
Müddətli borc vəsaillərinin ödənilməsi		(53,610)	(60,164)
Subordinasiya borcları üzrə gelir		-	5,000
Subordinasiya borclarının ödənilməsi		(5,410)	(3,936)
Borc qiymətli kağızlarının emissiyasından gelir	13	10,000	9,750
Buraxılmış borc qiymətli kağızlarının geri alınması		(24,003)	(4,995)
Şəxsi borc qiymətli kağızlarının alınması		-	(2,000)
İmtiyazlı səhmlərin emissiyasından daxil olmalar	18	-	9,000
Ödənilmiş dividendlər		(4,991)	-
Səhmdarlıqlara dividenddən başqa digər formada edilmiş ödənişlər		-	(14)
Maliyyələşdirmə fealiyyəti üzrə daxil olan xalis pul vəsailləri		1,042	5,725
Məzənnə dəyişikliklərinin pul vəsailləri və onların ekvivalentlərinə təsiri		(36)	(56)
Pul vəsailləri və onların ekvivalentlərində xalis azalma		(1,508)	(4,571)
Dövrün əvvəline pul vəsailləri və onların ekvivalentləri		63,148	67,719
Dövrün sonuna pul vəsailləri və onların ekvivalentləri	4	61,640	63,148
Direktorlar Bureau Sənədi			
Faiq Hüseynov			
Direktorluq Sənədin imzası Bakı, Azərbaycan Respublikası			
7 aprel 2015-ci il		7 aprel 2015-ci il	

7-80-ci səhifələrdə Polyclub və şirkəti konsolidə edilmiş maliyyə hesaballarının ayrılmaz hissəsinə təşkil edir.

## **UNİBANK KOMMERSİYA BANKI**

### **31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)***

#### **1. ÜMUMİ MƏLUMAT**

Unibank Kommersiya Bankı ASC ("Bank") və onun törema müəssisələri (birlikdə "Qrup") üçün 31 dekabr 2014-cü il tarixinə bitən il üzrə hazırlı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına ("MBHS") uyğun hazırlanmışdır.

Bank Azərbaycan Respublikasında təsis olunub və bu ölkədə fəaliyyət göstərir. Bank Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq yaradılmış açıq səhmdar cəmiyyətidir. 31 dekabr 2014-cü il tarixinə Bankın son nəzəretçi tərəfi cənab Eldar Qəribovdur (31 dekabr 2013-cü il: cənab Eldar Qəribov).

17 iyun 2004-cü il tarixində Bank Unileasing şirkətini ("Unileasing") Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyində dövlət qeydiyyatından keçirmişdir. Şirkət 2004-cü ilin avqust ayında fəaliyyətə başlamışdır və səhmlərinin 66.7%-i Banka məxsusdur.

23 yanvar 2008-ci ildə Bank tam sahiblik etdiyi müəssisəsini, Unicapital Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətini ("Unicapital") Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyində dövlət qeydiyyatından keçirmişdir. Şirkət öz fəaliyyətinə 2008-ci ilin fevral ayında başlamışdır. Şirkətin əsas fəaliyyəti müştərilər adından səhm portfelinin idarə edilməsi və Azərbaycan Respublikası qiymətli kağızlar bazarında səmaya xidmətlərinin göstərilmesindən ibarətdir.

**Əsas fəaliyyət.** Bankın əsas fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasında kommersiya və pərakəndə bankçılıq əməliyyatlarının aparılmasından ibarətdir. Bank 1992-ci ildən Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı ("ARMB") tərəfindən verilmiş ümumi bank lisenziyası əsasında fəaliyyət göstərir.

Bank 29 dekabr 2006-cı il tarixli "Fiziki şəxslərin əmanətlərinin siğortalanması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda nezərdə tutulan əmanətlərin siğortalanması üzrə dövlət programında iştirak edir. Dövlət əmanətlərinin Siğortalanması Fondu aşağıdakı qaydada fərdi depozitlərin 100% ödənilməsinə zəmanət verir:

- 1 yanvar 2010-cu ildən – 30,000 manata qədər.
- müvafiq limitdən yuxarı hər hansı məbləğ siğorta edilmir.

31 dekabr 2014-cü il tarixinə Bankın Azərbaycan Respublikasında 37 filialı olmuşdur (31 dekabr 2013-ci il: 32 filial).

Bankın hüquqi ünvanı aşağıdakı kimidir:

R. Behbudov küçəsi 55,  
AZ1022  
Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri

# UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)

### 2. MÜHÜM MÜHASİBAT UÇOTU SİYASƏTLƏR

#### Uyğunluq haqqında bəyanat

Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUŞŞ) tərəfindən buraxılmış Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına və Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şəhhi Komitəsi ("BMHSK") tərəfindən verilmiş şəhrlərə müvafiq olaraq hazırlanmışdır.

#### Təqdimat meyarının digər əsasları

Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Qrupun proqnozlaşdırıla bilən gələcəkdə fəaliyyətini fasilesizlik prinsipinə uyğun olaraq davam etdirə biləcəyi fərziyyəsi əsasında hazırlanmışdır.

Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları başqa qeydlər olmadıqda min Azərbaycan manatı ilə təqdim olunur. Aşağıda göstərilən mühasibat uçotu qaydalarında izah edildiyi kimi, yenidən qiymətləndirmə məbləği və ya ədalətli dəyer ilə qiymətləndirilmiş maliyyə alətləri istisna olmaqla, bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları ikiin (tarixi) dəyer əsasında hazırlanmışdır. Tarixi dəyer ümumiyyətlə aktivlərin evzində eldə edilə bilən vəsaitlərin ədalətli dəyerinə əsaslanır.

Ədalətli dəyer bilavasitə müşahidə olunmasından və ya digər qiymətləndirmə vasitələrini istifadə etməklə hesablanmasından asılı olmayaraq, qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasındaki eməliyyat üzrə aktivin satılması üçün alınmış və ya öhdəliyin ötürülməsi üçün ödənilmiş qiymətdir. Qiymətləndirmə tarixinə bazar iştirakçıları aktiv və ya öhdəliyə qiymət qoyma zamanı onların xüsusiyyətlərini nəzərə aldıqda, Qrup da həmin aktiv və ya öhdəliklərin ədalətli dəyerini hesablayarkən onların xüsusiyyətlərini nəzərə alır. Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında qiymətləndirmə və ya açıqlama məqsədləri üçün ədalətli dəyer MHBS 2-yə daxil olan pay alətləri əsasında ödəmə eməliyyatları, MUBS 17-yə daxil olan lizinq eməliyyatları, eləcə də ədalətli dəyer qiymətləndirməsinə oxşar olan, lakin ədalətli dəyer qiymətləndirmələri olmayan, məsələn, MUBS 2-də qeyd edilən xalis satış dəyəri və ya MUBS 36-da qeyd edilən istifadə dəyəri kimi qiymətləndirmələr istisna olmaqla yuxarıdakı kimi müəyyən edilir.

Bundan əlavə, maliyyə hesabatı məqsədilə ədalətli dəyer qiymətləndirmələri belə qiymətləndirmələr üçün giriş məlumatlarının müşahidə edilə bilən dərəcəsindən və bütövlükdə ədalətli dəyer qiymətləndirmələri üçün giriş məlumatlarının əhəmiyyətliliyindən asılı olaraq Səviyyə 1, 2, 3 kimi təsnifləşdirilir. Bu səviyyələr aşağıdakılardır:

- Səviyyə 1 giriş məlumatları, ölçmə tarixində müəssisənin istifadə edə biləcəyi, fəal bazarda eyni aktiv və öhdəliklər üçün təyin edilən (düzəliş edilməmiş) qiymətlərdir;
- Səviyyə 2 giriş məlumatları, Səviyyə 1-ə daxil olan təyin edilmiş qiymətlər istisna olmaqla, birbaşa və ya dolayısı ilə aktiv və öhdəliklər üzrə müşahidə edilə bilən giriş məlumatlarıdır; və
- Səviyyə 3 giriş məlumatları aktiv və ya öhdəliklər üzrə müşahidə edilə bilinməyən giriş məlumatlardır.

Azərbaycan Respublikasında qeydiyyatdan keçmiş Bank və onun konsolidə edilmiş şirkətləri mühasibat uçotunu yerli mühasibat uçotu qaydalarına uyğun olaraq aparırlar. Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları yerli mühasibat uçotu qaydalarına istinadən hazırlanmış və MHBS-ə uyğunlaşdırılması üçün tərtibatında düzəlişlər edilmişdir.

Qrup maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatını likvidlik ardıcılılığı ilə geniş şəkildə təqdim edir. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın verilməsi tarixindən sonra 12 ay ərzində (cari) və 12 aydan çox müddət (uzunmüddəlli) ərzində hesablaşmalar və ya ödəniləcək məbləğlər üzrə təhlil 26 sayılı qeyddə göstərilir.

**Əməliyyat valyutasi.** Qrupun bütün müəssisələrinin maliyyə hesabatlarına daxil edilən maddələr həmin müəssisənin fəaliyyət göstərdiyi əsas iqtisadi mühitdəki valyutanı ("Azərbaycan manatı") istifadə etməklə ölçülür. Qrupun ana müəssisəsinin əməliyyat valyutası Azərbaycan manatıdır. Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının təqdim olunduğu valyuta Manatdır. Başqa qeydlər olmazsa, bütün maliyyə məlumatları yaxın minlik ədədində qədər yuvarlaqlaşdırılır.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Başqa qeydlər olmazsa, min Azerbaycan Manatı ilə)

#### Əvəzləşdirme

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri yalnız uçotda tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanuni hüquq mövcud olduqda və xalis məbləğ əsasında hesablaşmalar aparılması, yaxud eyni vaxtda aktivlərin satılması və öhdəliyin yerine yetirilməsi nəzərdə tutulduğda qarşılıqlı əvəzləşdirilir, xalis məbləğ isə maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabatda açıqlanır. Gəlir və xərcər hər hansı bir mühasibat standartı, yaxud şərhində və Qrupun mühasibat qaydalarında xüsusi olaraq açıqlanması tələb olunmadığı və ya icazə verilmədiyi halda məcmu gəlirlər haqqında konsolidə edilmiş hesabatda əvəzləşdirilmir.

Əsas mühasibat uçotu qaydaları aşağıda açıqlanır.

**Konsolidasiyanın əsasları.** Hazırkı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına Bankın və onun törəmə müəssisələrinin (struktur müəssisələr daxil olmaqla) maliyyə hesabatları daxildir. Nəzarət aşağıdakı hallarda həyata keçirilir:

- Bank investisiya qoyulan müəssisə üzərində səlahiyyətə malik olduqda;
- Bank investisiya qoyulan müəssisə ilə iş birliyində gəlir əldə etdikdə və ya belə gəlirlər üzrə hüquqa malik olduqda;
- Bank, müəssisənin gəlirlərinə təsir etmək üçün öz səlahiyyətindən istifadə etmək qabiliyyətinə malik olduqda

Bank, faktiki mövcud vəziyyətlərin nəzarətin yuxarıda qeyd olunan üç elementindən birinə və ya daha çoxuna dəyişiklər edildiyini göstərdiyi təqdirdə, investisiya qoyulan müəssisəyə nəzarət edib- etməməsini yenidən qiymətləndirir.

Bank, investisiya qoyulan müəssisənin səsvermə hüquqlarının daha az hissəsinə sahib olarsa, belə müəssisə üzərində səlahiyyətə o zaman malikdir ki, səsvermə hüquqları həmin müəssisənin müvafiq fəaliyyətini birtərəfli qaydada idarə edə bilmək üçün kifayət etsin. Bank investisiya qoyulan şirkətdə olan səsvermə hüquqlarının ona nəzarət etmə səlahiyyəti vermek üçün yetərli olub-olmamamasını müəyyən etmək məqsədile bütün uyğun faktları və halları, eləcə də aşağıdakılardı nəzərə alır:

- Bankın səsvermə hüquqlarının həcmiñin digər səsvermə hüququna malik tərəflərin hüquqlarının həcminə və bölgüsünə nisbəti;
- Bankın, digər səs sahiblərinin və tərəflərin sahib olduğu mümkün səsvermə hüquqları;
- Digər razılaşmalardan irəli gələn hüquqlar;
- Səhmdarların əvvəlki yüksəncələrindəki səs bölgüsü daxil olmaqla, qərarların qəbul edilməli olduğu zaman Bankın müvafiq fəaliyyətləri idarə etmək qabiliyyətinin olub-olmamamasını göstərən hər hansı əlavə faktlar və hallar.

Törəmə müəssisənin konsolidasiyası Bankın törəmə müəssisə üzərində nəzarəti əldə etdiyi zaman başlayır və itirdiyi zaman dayandırılır. Xüsusilə, il ərzində törəmə müəssisənin əldə edilən və ya xaric olunan gəlir və xərcəri müvafiq nəzarətin əldə edildiyi tarixdən belə nəzarətin dayandırıldığı tarixə qədər mənfaət və ya zərər və digər məcmu gəlirlər haqqında konsolidə edilmiş hesabata daxil olunur.

Mənfaət və ya zərər və digər məcmu gəlirlərin hər bir komponenti Bankın səhmdarlarına və qeyri-nəzarət paylarına aid edilir. Törəmə müəssisələrin cəmi məcmu gəliri, hətta qeyri-nəzarət payları üzrə balansda kəsir yaransa belə, Bankın səhmdarlarına və qeyri-nəzarət paylarına aid edilir.

Lazım olduqda törəmə müəssisələrdə tətbiq edilən mühasibat uçotu qaydalarının Qrupun digər üzvləri tərefindən istifadə olunan mühasibat uçotu qaydalarına uyğunlaşdırılması üçün törəmə müəssisələrin maliyyə hesabatlarına düzelişlər edilir.

Bütün qrupdaxili əməliyyatlar və qalıqlar konsolidasiya zamanı tam şəkildə çıxarılır.

## **UNİBANK KOMMERSİYA BANKI**

### **31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR** *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

#### **Qeyri-nəzarət payı**

Qeyri-nəzarət payı törəmə müəssisələrinin, Bankın birbaşa və ya dolayısı ilə sahib olmadığı, mənfəət və ya zərərinin, habelə xalis aktivlərinin bir hissəsidir.

Qeyri-nəzarət payı məcmu gəlirlər haqqında konsolidə edilmiş hesabatda, eləcə də maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabatda ana müəssisənin səhmdar kapitalından ayrıca kapital üzrə göstərilir.

#### **Faiz gəlirinin tanınması**

Maliyyə aktivü üzrə faiz gəliri Qrupun iqtisadi mənfəət əldə etməsi ehtimalı olduqda və gəlir məbləğinin düzgün qiymətləndirilməsi mümkün olduqda tanınır. Faiz gəliri və xərci effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablaşma metodu ilə uçot əsasında tanınır. Effektiv faiz metodu maliyyə aktivü və ya maliyyə öhdəliyinin (yaxud maliyyə aktivləri və ya öhdəlikləri qrupunun) amortizasiya olunmuş dəyərinin hesablanması və faiz gəliri, yaxud faiz xərcinin müvafiq dövr üzrə bölgündürüləməsi üsuludur.

Effektiv faiz dərəcəsi borc alətinin nəzərdə tutulan müddəti və ya (tətbiq olunarsa) daha qısa müddət ərzində hesablanmış gələcək nağd pul daxil olmalarını (o cümlədən effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz hissəsini təşkil edən mənteqələrdə ödənilmiş yaxud alınmış bütün haqlar, əməliyyat xərcləri və digər mükafat yaxud endirimlər) ilkin tanınma anında xalis balans məbləğinin dəqiqliklə diskontlaşdırın dərəcədir.

Maliyyə aktivü, yaxud analoji maliyyə aktivləri qrupu ehtimal olunan dəyərsizləşmə zərərinin baş vermesi nəticəsində hesabdan silinərsə (qismən), faiz gəliri bundan sonra dəyərsizləşmə zərərinin qiymətləndirilməsi məqsədilə gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin diskontlaşdırılması üçün tətbiq edilən faiz dərəcələrindən istifadə olunmaqla uçotda tanınır.

Ədalətli dəyərlə uçota alınan aktivlər üzrə qazanılmış faizlər faiz gəliri kimi təsnifləşdirilir.

#### **Gəlirin tanınması – digər**

#### **Haqq və komissiya gəlirinin tanınması**

Kreditlərin verilməsinə görə komissiya haqları birbaşa xərclər ilə birlikdə təxire salınır və kredit üzrə effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi uçotda tanınır. Kreditin ayrılmاسının xüsusi kredit razılaşması ilə nəticələnəcəyi ehtimal edilən hallarda, kreditin alınmasına görə komissiya haqqı birbaşa xərclər ilə birlikdə təxire salınır və nəticədə verilən kreditin effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi uçotda tanınır. Kreditin ayrılmاسının xüsusi kredit razılaşmasının bağlanması ilə nəticələnməsi ehtimal edilmədiyi hallarda, kreditin alınmasına görə komissiya haqqı kreditin verilmə müddətinin qalan dövrü üzrə mənfəət və ya zərər uçotunda tanınır. Kreditin ayrılması öhdəliyinin müddəti kredit verilmədən başa çatarsa, belə öhdəliyə görə komissiya haqqı müddət başa çatdığı anda mənfəət və ya zərərdə tanınır. Kredit xidməti haqları xidmətlərin yerinə yetirildiyi təqdirdə gəlirlər kimi uçotda tanınır. Bütün digər komissiya haqları yalnız xidmətlər göstərildikdən sonra tanınır.

#### **Maliyyə alətləri**

Qrup maliyyə aləti üzrə müqavilə öhdəliyinə tərəf olduğu halda, maliyyə aktivləri və öhdəlikləri maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabatda tanınır. Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin adı alqı-satqısı prosesləri hesablaşma tarixi üzrə uçot əsulundan istifadə etməklə tanınır. Maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin adı alqı və ya satqısı hesablaşma tarixinə uçot əsulundan istifadə etməklə tanınır. Adı alqı və ya satqı, bazarda hər hansı qayda və ya razılışma ilə müəyyən edilmiş vaxt çərçivəsində aktivlərin təqdim edilməsini tələb edən maliyyə aktivlərinin alqı-satqısıdır.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABTLARINA QEYDLƏR *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azerbaycan Manatı ilə)*

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri ilk olaraq ədalətli dəyerlə ölçülür. Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin alınması və ya buraxılmasına birbaşa aidiyyəti olan əməliyyat xərcləri (ədalətli dəyeri mənfeət və ya zərərdə tanınan maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri istisna edilmək) uçotda ilkin tanınma anında maliyyə aktivləri yaxud maliyyə öhdəliklərinin müvafiq olaraq ədalətli dəyerinə əlavə edilir və ya bu dəyərdən çıxılır. Maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliklərinin mənfeət və ya zərər uçotunda tanınan ədalətli dəyərlə qeydə alınması ilə birbaşa bağlı olan əməliyyat xərcləri dərhal mənfeət və ya zərər uçotunda tanınır.

#### **Maliyyə aktivləri**

Maliyyə aktivləri aşağıda müəyyən edilmiş kateqoriyalar üzrə təsnif edilir: "ödəniş tarixinədək saxlanılan" investisiyalar, "satılabilən" (SB) maliyyə aktivləri və "kreditlər və debitor borcları". Təsnifleşdirme maliyyə alətinin növündən və məqsədindən asılıdır və ilkin tanınma anında müəyyən olunur.

#### **Satılabilən maliyyə aktivləri**

Satılabilən maliyyə aktivləri satılabilən kimi müəyyən edilmiş yaxud da (a) kreditlər və debitor borcları, (b) ödəmə tarixinədək saxlanılan investisiyalar (c) mənfeət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərlə qeyd edilən maliyyə aktivləri kimi təsnif olunmayan qeyri-derivativ alətlərdir.

Qrupa məxsus olan və aktiv bazarda alınıb-satılan listing subyekti olan səhmlər və qaytarılabilən istiqrazlar satılabilən investisiyalar kimi təsnifləşdirilir və ədalətli dəyerlə ölçülür. Qrupun aktiv bazarda alınıb-satılmayan və listing subyekti olmayan, lakin satılabilən olaraq təsnifləşdirilən və ədalətli dəyərlə (Qrupun rəhbərliyi ədalətli dəyerin düzgün qiymətləndirilməsini mümkün hesab etdiyindən) qeyd edilən səhmlərə investisiyaları vardır. Ədalətli dəyer 29 sayılı qeydə təsvir olunan şəkildə müəyyən edilir. Mənfeət və ya zərərdə tanınan müvəqqəti olmayan dəyərsizləşmə zərəri, effektiv faiz metodu ilə hesablanan faizlər, dividend geliri və monetar aktivlər ilə bağlı xarici valyuta əməliyyatları üzrə mənfeət və zərər istisna olmaqla, ədalətli dəyerin dəyişməsindən yaranan gelir və zərər digər məcmu gelirlərdə tanınır və investisiyaların yenidən qiymətləndirilməsi ehtiyatında toplanır. Investisiyanın silindiyi və ya dəyərsizləşdiyi halda investisiyaların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə ehtiyatda yüksəlmış məcmu gelir və zərər mənfeət və zərər kimi yenidən təsnifləşdirilir. Investisiya satıldıqda və ya dəyərsizləşdiyi müəyyən edildikdə, investisiyaların yenidən qiymətləndirilməsi ehtiyatında yüksəlmış məcmu gelir və ya zərər mənfeət və ya zərər hesablarında yenidən təsnifləşdirilir.

Xarici valyutada olan monetar satılabilən aktivlər həmin valyutada müəyyən edilir və hesabat dövrünün sonuna olan məzənnə ilə ifadə olunur. Mənfeət və ya zərərdə tanınmış xarici valyuta əməliyyatları üzrə gelir və zərər monetar aktivin amortizasiya olunmuş dəyəri əsasında müəyyən edilir. Digər xarici valyuta əməliyyatları üzrə gelir və zərər digər məcmu gelirlərdə tanınır.

Fəal bazarda qiyməti bəyan edilməmiş və ədalətli dəyeri düzgün ölçüle bilməyen satılabilən kapital investisiyaları hər hesabat dövrünün sonunda müəyyən olmuş hər hansı ehtimal olunan dəyərsizləşmə zərəri çıxılmaqla maya dəyəri ilə ölçülür.

#### **Kreditlər və debitor borcları**

Sabit və ya müəyyən oluna bilən ödənişləri olan və fəal bazarda qiyməti bəyan edilməmiş ticarət debitor borcları, kreditlər və digər debitor borcları "kreditlər və debitor borcları" kimi təsnif edilir. Kreditlər və debitor borcları effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə dəyərsizləşmə çıxıldığdan sonra amortizasiya olunmuş dəyərdə qiymətləndirilir. Faiz geliri, faizin tanınması cüzi əhəmiyyət kəsb etdiyi halda qısa-müddətli debitor borcları istisna edilməklə, effektiv faiz dərəcəsini tətbiq etməklə uçotda tanınır.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

#### **Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi**

Maliyyə aktivləri dəyərsizləşmənin müəyyən edilməsi məqsədilə hər hesabat dövrünün sonunda qiymətləndirilir. Maliyyə aktivinin ilkin tanınmasından sonra baş vermiş bir və ya bir neçə hadisə nəticəsində investisiyaların gələcək pul hərəkətinin təsirə məruz qaldığını isbat edən obyektiv sübut yaranarsa, maliyyə aktivləri dəyərsizləşmiş hesab edilir.

Listinq subyekti olan və olmayan satılabilən kimi təsnifədirilmiş kapital investisiyaları üçün təminatın ədalətli dəyərinin onun maya dəyərindən əhəmiyyətli və ya uzun müddət davam edən azalması dəyərsizləşmə üçün əsas ola bilər.

Bütün digər maliyyə aktivləri üçün dəyərsizləşməni göstərən amillərə aşağıdakılard aid ola bilər:

- Emitent və ya qarşı tərəfinin əhəmiyyətli maliyyə çətinlikləri; yaxud
- Əsas borc məbləği və ya faizlerin vaxtında ödənilməməsi və ya ödəmə öhdəliyinin yerinə yetirilməməsi halları kimi müqavilə şərtlərinin pozulması; və ya
- Borcalanın müflisiyə uğrayacağı və ya maliyyə strukturunun yenidən təşkil ediləcəyi güman olunduqda; yaxud da
- Maliyyə çətinlikləri səbəbindən qeyd olunan maliyyə aktivinin təqdim edildiyi feal bazar məkanlarının yox olması.

Verilmiş kreditlər və debitor borcları kimi müəyyən maliyyə aktivi kateqoriyaları halında, ayrı-ayrılıqla dəyərsizləşməcəyi müəyyən edilən aktivlər, əlavə olaraq, dəyərsizləşmənin müəyyən olunması məqsədilə kollektiv şəkildə təhlil edilir. Kreditlər və debitor borcları portfelinin dəyərsizləşdiyini göstərən obyektiv sübutlara Qrupun ödənişlərin yüksələşməsi ilə bağlı keçmiş təcrübəsi, portfelde vaxtı gecikdirilən ödəmələrin sayının artması, ələcə də debitor borcu öhdəliyinin yerinə yetirilməməsi ilə əlaqələndirilən yerli və ya ölkənin iqtisadi şəraitində müşahidə olunan dəyişikliklər aid edile bilər.

Amortizasiya olunmuş dəyərlə qeyd edilən maliyyə aktivləri halında, uçotda tanınmış dəyərsizləşmə zərərinin məbləği aktivin balans dəyəri ilə maliyyə aktivinin ilkin effektiv faiz dərəcəsində diskontlaşdırılmış təxmin edilən gələcək pul hərəkətinin cari dəyəri arasındakı fərqdən ibarətdir.

Ilkin dəyəri ilə qeyd edilən maliyyə aktivləri halında isə, ehtimal olunan dəyərsizləşmə zərərinin məbləği aktivin balans dəyəri ilə bənzər maliyyə aktivləri üçün tətbiq olunan cari bazar gəlirlilik norması dərəcəsində diskontlaşdırılmış təxmin edilən gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin cari dəyəri arasındakı fərqli ölçülür. Belə dəyərsizləşmə zərəri sonrakı dövrlərdə əvəzlaşdırılır.

Maliyyə aktivinin balans dəyəri, belə dəyərin ehtiyatlar hesabına azalmasını nəzərdə tutan kreditlər və debitor borcları halı istisna edilməklə, bütün maliyyə aktivləri üçün birbaşa olaraq ehtimal olunan dəyərsizləşmə zərəri məbləğində azaldılır. Kreditlər və ya debitor borcu ümidiş borc hesab edildikdə, belə məbləğlər ehtiyatlar hesabına qarşı silinir. Əvvəller silinmiş məbləğlərin daha sonra qaytarılması ehtiyat hesabına kreditləşdirilir. Ehtiyatlar hesabının balans məbləğindəki dəyişikliklər məcmu gəlirlər haqqında konsolidə edilmiş hesabatda tanınır.

Satılabilən maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi zamanı digər məcmu gəlir üzrə tanınmış məcmu gəlir və ya zərərlər dövr üzrə mənfəət və ya zərər şəklində yenidən təsnifədirilir.

Amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən aktivlər halında, sonrakı dövrde ehtimal olunan dəyərsizləşmə zərəri azalırsa və bu azalmanın dəyərsizləşmənin uçotda tanındığı andan sonra baş vermiş hadisə ilə obyektiv şəkildə əlaqələndirilə bilərsə, bundan qabaq uçotda tanınmış dəyərsizləşmə zərəri mənfəət və ya zərər hesabına əvəzleşdirilir, bu şərtilə ki, dəyərsizləşmənin əvəzleşdirildiyi tarixdə investisiyanın balans məbləği dəyərsizləşmə uçotda tanınmadığı təqdirdə amortizasiya dəyərində artıq olmasın.

Satılabilən borc qiyməlli kağızlarına üzrə dəyərsizləşmə, əvvəller mənfəət və ya zərər müddəalarında tanınmış dəyərsizləşmə üzrə zərər mənfəət və ya zərər hesabında əvəzleşdirilmir. Dəyərsizləşmə üzrə zərərdən sonra ədalətli dəyərdə baş vermiş hər hansı artım digər məcmu gəlir haqqında hesabatda tanınır və investisiyaların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə ehtiyatlar başlığı altında toplanılır.

## **UNİBANK KOMMERSİYA BANKI**

### **31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)***

Satılabilən borc qiymətli kağızları halında isə, investisiyaların ədalətli dəyərindəki artım dəyərsizləşmə zərərinin tənindiği andan sonra baş vermiş hadisə ilə obyektiv şəkildə əlaqələndirildikdə, dəyərsizləşmə üzrə zərər mənfəət və ya zərər hesabında əvəzləşdirilir.

#### **Şərtləri təkrar razılaşdırılmış kreditlər**

Mümkün olan hallarda Qrup girova sahib çıxməq əvəzinə kreditin ödəmə vaxtının təkrar razılaşdırılmasına çalışır. Bu, ödəniş müddətinin uzadılması və yeni kredit şərtlərinin razılaşdırılmasını nəzərdə tutu bilər. Şərtlər yenidən razılaşdırıldıqda, hər hansı dəyərsizləşmə şərtlərdə dəyişikliklərin edilməsindən əvvəl hesablanmış ilkin effektiv faiz dərəcəsindən istifadə etməklə ölçülür və artıq kredit vaxtı ötmüş hesab edilər. Rəhbərlik bütün meyarlar üzrə təleblərin yerinə yetirildiyini və gələcək ödənişlərin baş tutacağını təmin etmək məqsədilə şərtləri təkrar razılaşdırılmış kreditləri nəzərdən keçirir. Kreditlər ilkin effektiv faiz dərəcəsindən istifadə etməklə hesablanan fərdi və ya birgə dəyərsizləşmə qiymətləndirilməsinin obyekti olmağa davam edir.

#### **Kreditlərin və avansların silinməsi**

Kreditlər və avanslar yiğilması mümkün olmadıqda kreditlərin dəyərsizləşməsi ehtiyatına qarşı hesabdan silinir. Rəhbərlik Qrupa ödənilməli olan borcların yiğilması üçün bütün mümkün vasitələrdən istifadə etdiqdən və Qrup saxladığı bütün girov vəsaitlərini satdıqdan sonra kreditlər və avanslar hesabdan silinir. Əvvəller hesabdan silinmiş məbləğlərin sonradan bərpə edilmesi ödənişlərin qaytarılması dövründə məcmu gəlirlər haqqında konsolidə edilmiş hesabatda maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi məbləğinə qarşı əvəzləşdirilir.

Yerli qanunvericiliyə əsasən kreditlər yalnız Müşahidə Şurasının, bəzi hallarda isə Məhkəmənin müvafiq qərarı ilə silinə bilər.

**Maliyyə aktivlərinin tanınmasının dayandırılması.** Qrup yalnız aktivdən pul daxilolmaları üzrə onun müqavilə hüquqlarının vaxtı bildikdə, yaxud maliyyə aktivini və aktiv üzrə mülkiyyət hüquqları ilə bağlı bütün risk və mükafatları əsas etibarilə digər tərəfə ötürükdə maliyyə aktivinin tanınmasını dayandırır. Qrup aktiv üzrə mülkiyyət hüquqları ilə bağlı bütün risk və mükafatları əhəmiyyətli şəkildə digər tərəfə ötürməsə və ya özündə saxlamasa və köçürülmüş aktiv üzrənə nəzarətini davam etdirse, o, aktiv üzrə saxlanılmış payını və bununla əlaqədar ödəyəcəyi məbləğlər müqabılında öhdəliyi uçotda tanır. Qrup ötürülmüş aktiv üzrə mülkiyyət hüququ ilə bağlı risk və mükafatları əsas etibarilə özündə saxlayarsa, o, belə aktiv uçağda tanımağa davam edir və aldığı məbləğlər ilə əlaqədar girovu temin edilmiş borc vəsaitlərini də uçotda tanır.

Maliyyə aktivinin tanınması tamamilə dayandırıldığı halda, maliyyə aktivinin balans dəyeri ilə alınmış və alınacaq məbləğlər və digər məcmu gəlirlərdə tanınmış və kapitalda toplanan yiğilmiş gəlir və zərərlər arasındaki fərq mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Maliyyə aktivinin tanınmasının tamamilə dayandırılması halından başqa digər hallarda (məs., Qrup ötürülmüş aktivlərin bir hissəsini almaq hüququnu saxlayırsa), Qrup maliyyə aktivinin əvvəl müəyyən edilmiş balans dəyerini iştirakın davam etdiyi müddətdə tanımağa davam etdiyi hissə ilə aktivlərin ötürülməsi tarixində həmin hissələrin nisbi ədalətli dəyerləri əsasında artıq tanınmayan hissə arasında bölündürür. Artıq tanınmayan hissəyə aid edilmiş balans dəyeri ilə artıq tanınmayan hissə üzrə alınmış ödəniş məbləği və ona aid edilmiş, digər məcmu gəlirlər haqqında hesabatda tanınmış hər hansı yiğilmiş gəlir və ya zərər arasında fərq mənfəət və ya zərər uçotunda tanınır. Digər məcmu gəlirlər haqqında hesabatda tanınmış yiğilmiş gəlir və ya zərər tanınması davam edən hissə ilə belə hissələrin nisbi ədalətli dəyeri əsasında tanınması artıq dayandırılmış hissə arasında bölündürülür.

#### **Maliyyə öhdəlikləri və buraxılmış kapital alətləri**

##### **Borc və ya kapital kimi təsnifləşdirmə**

Borc və kapital alətləri müqavilə şərtlərinə, habelə maliyyə öhdəliyi və kapital alətləri haqqında anlayışa əsasən maliyyə öhdəlikləri, yaxud da kapital kimi təsnif edilir.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

#### *Kapital alətləri*

Kapital aləti bütün öhdəliklər çıxıldıqdan sonra müəssisənin aktivləri üzrə qalan pay hüququnu təsdiqləyən hər hansı müqavilədir. Qrup tərefindən buraxılmış kapital alətləri birbaşa emissiya xərcləri çıxılmaqla əldə edilmiş vəsaitlər kimi tanınır.

Bankın öz kapital alətlərinin geri alınması birbaşa kapitalda tanınır və çıxılır. Eyni zamanda, Bankın öz kapital alətlərinin alınması, satılması, buraxılması və ya ləğv edilməsi üzrə mənfəət və ya zərərdə heç bir gəlir və ya itkilər tanınır.

#### *Digər maliyyə öhdəlikləri*

Digər maliyyə öhdəlikləri, o cümlədən Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş depozit alətləri, digər banklara və müştəri hesablarına ödəniləcək vəsaitlər, buraxılmış borc qiymətli kağızları, müddətli borc vəsaitləri, subordinasiya borcu və digər öhdəliklər əməliyyat xərcləri çıxılmaqla ilkin anda ədalətli dəyerlə ölçülür.

Digər maliyyə öhdəlikləri sonradan effektiv faiz metodundan istifadə etməklə və faiz xərcləri effektiv gəlir əsasında tanınmaqla amortizasiya olunmuş dəyerlə ölçülür.

Effektiv faiz metodu maliyyə öhdəliyinin amortizasiya olunmuş dəyerinin hesablanması və faiz xərclərinin müvafiq dövr üzrə böülüsdürüləməsi üsuludur. Effektiv faiz dərəcəsi təxmin edilən gelecek nağd pul ödəmələrini (o cümlədən effektiv faiz dərəcasının ayrılmaz hissəsini təşkil edən məntəqələrdə ödənilmiş yaxud alınmış bütün haqlar, əməliyyat xərcləri və digər mükafat yaxud endirimlər) maliyyə öhdəliyinin güman edilən müddəti, yaxud (müvafiq hallarda) daha qısa müddət ərzində ilkin tanınma zamanı xalis balans dəyerinə qədər dəqiqliklə diskontlaşdırın dərəcədir.

**Maliyyə zəmanəti müqavilələri.** Maliyyə zəmanəti müqaviləsi borc aləti üzrə şərtləre əsasən ödənişin edilməli olduğu tarixdə müəyyən debitorun belə ödənişləri yerinə yetirə bilməməsi səbəbindən qiymətli kağızin sahibinə dəymış zərərin əvəzinin ödənilməsini emitentdən tələb edən müqavile formasıdır.

Qrup tərefindən buraxılmış maliyyə zəmanəti müqavilələri ilkin olaraq ədalətli dəyerlə ölçülür və ƏDMZ-də tanınan kimi təyin edilmədiyi halda, sonradan aşağıdakı məbləğlərdən daha yüksəyi ilə ölçülür:

- Yaradılmış ehtiyat fondları, şərti öhdəliklər və şərti aktivlər adlı MUBS 37-ə əsasən müəyyən olunduğu kimi müqavila üzrə öhdəlik məbləğindən; və
- Məqsədəməvafiq hallarda gəlirlərin tanınması qaydalarına əsasən uçotda tanınmış yiğılan amortizasiya çıxılmaqla ilkin tanınmış məbləğdən.

#### *Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması*

Maliyyə öhdəliklərinin tanınması yalnız və yalnız Qrup öz ödəniş öhdəliyini yerinə yetirdikdə, belə öhdəlik ləğv olunduqda, yaxud müddəti başa çatdıqda dayandırılır. Mövcud maliyyə öhdəliyi tam başqa şərtlərlə eyni kreditorun təqdim etdiyi digər öhdəliklə əvəzlənərsə, yaxud mövcud öhdəliyi əhəmiyyətli düzəlişlər edilərsə, belə əvəzləmə və ya düzəliş ilkin öhdəliyin tanınmasının dayandırılması və yeni öhdəliyin tanınması kimi qəbul edilir. Tanınması dayandırılmış maliyyə öhdəliyinin balans dəyeri ilə öhdəliklər üzrə ödənilmiş və ödəniləcək məbləğlər arasındaki fərq mənfəət və ya zərər uçotunda tanınır.

#### *Derivativ maliyyə alətləri*

Forvard və fyuçers müqavilələri gələcəkdə xüsusi maliyyə aktivinin konkret qiymətə alınıb-satılması üçün nəzərdə tutulmuş razılışmalardır. Forvardlar qiymətli kağızlar bazarında əməliyyatı aparılan xüsusi növ müqavilələrdir. Fyuçers müqavilələri tənzimlənən birjalarda standart məbləğlərdə bağlanır və zəmanət depozitinə gündəlik düzəlişin edilməsini tələb edir. Forvard və fyuçerslərlə əlaqəli risklərdə əsas fərqlər kredit riskindən və likvidlik riskindən ibarətdir.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

Qrupun forward müqavilələri üzrə tərəfdaşları kredit riskinə məruz qalırlar. Fyuçers müqavilələri ilə bağlı kredit riski azdır, çünkü mübadilə üzrə zəmanət depoziti təlebləri bu müqavilələrin hər zaman səmərəli olmasını təmin etməyə kömək edir. Forward müqavilələri üzrə hesablaşma ümumi şəkildə aparılır, bu səbəbdən də xalis asasda hesablaşma aparılan fyuçers müqavilələrinə nisbatən daha yüksək likvidlik riski daşıyır. Hər iki müqavilə bazar riskinin təsirinə məruz qalır.

#### Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri kassadakı nağd vəsaitlərdən, ilkin ödəniş müddəti 90 gündən az və ya 90 güne bərabər olan Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankındakı müxbir hesablar və müddətli depozitlər üzrə sərbəst qalıqlardan, o cümlədən kredit təşkilatlarından alınacaq ilkin ödəniş müddəti 90 gündən az və ya 90 güne bərabər olan və hər hansı müqavilə öhdəliklərindən azad məbləğlərdən ibarətdir.

#### ARMB-də saxlanılan məcburi ehtiyatlar

ARMB-də saxlanılan məcburi ehtiyatlar uçotda amortizasiya edilmiş dəyərlərə göstərilir və faiz hesablanması məcburi ehtiyatları eks etdirir ki, onlar da Qrupun gündəlik əməliyyatlarını maliyyələşdirmek üçün nəzərdə tutulmamışdır. Bu səbəbdən də pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında konsolidə edilmiş hesabatda onlara pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri kimi baxılmır.

**Lizing.** Lizingin şərtlərinə əsasən mülkiyyət hüququ üzrə bütün risk və mükafatlar icarəciyə ötürüldüyü zaman belə lizing maliyyə lizinqi kimi təsnifləşdirilir. Bütün digər lizinglər əməliyyat lizinqi kimi təsnifləşdirilir.

**Qrup, icarəyə verən tərəf kimi.** İcarəyə götürənlər tərifindən maliyyə lizinqləri üzrə ödəniləcək vəsaitlər Qrupun lizinqlərə qoyulan xalis investisiyalarının məbləğində debitor borcları kimi uçotda tanınır. Maliyyə lizinqi gəliri, Qrupun lizinqlərlə bağlı qalan xalis investisiyaları üzrə gəlinin sabit dövri normasını eks etdirmək üçün hesabat dövrleri üzrə bölüşdürülmür.

Əməliyyat lizinqləri ilə bağlı gəlirlər müvafiq lizingin müddəti üzrə düz xətt metodu ilə tanınır. Əməliyyat lizinqi razılışmasının bağlanması və rəsmiləşdirilməsi ilə bağlı ilkin birbaşa xərclər lizing subyekti olan aktivlərin balans dəyərinə əlavə edilir və lizing müddətində düz xətt metodu ilə tanınır.

#### Bina və avadanlıqlar

Bina və avadanlıqlar hər hansı yüksəlmiş amortizasiya və tələb olunarsa, dəyərsizləşmə ehtiyatı çıxılmaqla, ilkin dəyərdə uçota alınır.

Kiçik həcmli təmir və istismar xərcləri yarandığı zaman xərcə daxil olunur. Bina və avadanlıqların əsas hissələrinin əvəz edilməsi xərcləri əvəz edilmiş hissələrin tanınması dayandırıldıqda kapitallaşdırılır.

#### Köhnələmə

Torpaq və başa çatdırılmamış tikintilər üçün köhnələmə hesablanmır. Bina və avadanlıqlar üzrə köhnələmə düz xətt metodundan istifadə etməklə və onların ilkin dəyərini texmini faydalı istismar müddəti üzrə qalıq dəyərinə bölməklə hesablanır:

	<u>Qalıq dəyəri</u>	<u>Faydalı istismar müddəti</u>
Binalar	-	40 il
Ofis və kompüter avadanlıqları	10%	5 il
Mebel, qurğular və digər avadanlıqlar	10%	5 - 7 il
İcarəyə götürülmüş aktivlərin təmiri	0%	müvafiq lizing müqaviləsinin müddəti ərzində

## **UNİBANK KOMMERSİYA BANKI**

### **31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)**

Bəşə çatdırılmamış tikililər hər hansı tanınmış dəyərsizləşmə zərəri çıxılmaqla ilkin dəyerle uçota alınır. Dəyərə peşəkar xidmət haqqı daxildir. Belə başa çatmamış tikililər, onların tikintisi başa çatdıqda və təyinatı üzrə istismara hazır olduqda, müvafiq əmlak və avadanlıq kateqoriyaları üzrə təsnif edilir. Bu aktivlərin köhnəlməsi, digər əmlak aktivləri halında olduğu kimi, təyinatı üzrə istismara hazır olduğu andan etibarən hesablanmasığa başlayır.

Aktiv faydalı istismar müddətinin sonuna nəzərdə tutulan vəziyyətə uyğun olduqda, onun satışı ilə bağlı hesablanmış xərclər çıxıldıqdan sonra, Qrup tərefindən həmin aktivin satışından əldə oluna biləcək qiymətləndirilmiş məbləğ aktivin qalıq dəyeridir. Aktivlərin qalıq dəyeri və faydalı istismar müddəti hər hesabat dövrünün sonunda nəzərdən keçirilir və lazımlı olduqda düzəlişlər edilir.

Balans dəyeri ilə galirləri müqayisə etməklə müəyyən olunmuş satış üzrə galirlər və zərərlər il üzrə mənfəət və ya zərər hesablarında (digər əməliyyat gəlirləri və ya xərcləri hissəsində) tanınır.

Əmlak və avadanlıqlar hesabdan silindikdə və ya onların davamlı istifadəsi artıq iqtisadi mənfəət getirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Əmlak və avadanlıq vasitəlerinin satılaraq hesabdan silinməsi və ya istismardan çıxarılmasından irəli gələn hər hansı gəlir və ya zərər belə aktivlərin balans dəyeri ilə satışdan əldə olunmuş gəlirlər arasında fərq kimi müəyyən edilir və mənfəət və ya zərər hesabında tanınır.

#### **Qeyri-maddi aktivlər**

##### **Ayn-ayrılıqla alınmış qeyri-maddi aktivlər**

Müəyyən istismar müddəti olan, ayrı-ayrılıqla alınmış qeyri-maddi aktivlər yüksəlmiş amortizasiya və yüksəlmiş dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyer ilə uçota qeyd edilir. Amortizasiya düz xətt metodundan istifadə etməklə aktivlərin faydalı istismar müddətləri üzrə tanınır. Hesablanmış faydalı istismar müddəti və amortizasiya metodu gələcək dövrlər üzrə uçota alınan təxminlərdəki hər hansı dəyişikliklərin təsiri nəzərə alınmaqla hər hesabat dövrünün sonunda təhlil edilir.

##### **Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılması**

Qeyri-maddi aktivlər satılaraq hesabdan silindikdə yaxud onların sonrakı istismarı və ya satılması gələcəkdə iqtisadi mənfəət getirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılmasından yaranan gəlir və ya zərər, belə aktivlərin balans dəyeri ilə satışdan əldə olunan xalis gəlir məbləği arasındaki fərq kimi ölçülür və aktivin tanınması dayandırıldığı zaman mənfəət və ya zərər hesabatında tanınır.

##### **Qudvil istisna olmaqla, maddi və qeyri-maddi aktivlərin dəyərsizləşməsi**

Qrup maddi və qeyri-maddi aktivlərin dəyərsizləşmə zərərinə məruz qalıbmadiğını müəyyənləşdirmək üçün hər hesabat dövrünün sonunda belə aktivlərin balans dəyerini təhlil edir. Dəyərsizləşmənin baş verdiyinə dəlalet edən hər hansı hallar mövcud olarsa, dəyərsizləşmə üzrə zərərin (əgər varsa) həcmi müəyyən etmək üçün aktivin bərpə dəyeri hesablanır. Aktivin fərdi hallarda bərpə dəyerini hesablamaq mümkün olmazsa, Qrup belə aktivin aid olduğu gəlir gətirən aktivlər qrupunun bərpə dəyerini müəyyən edir. Aktivin yerləşdirilməsinə müvafiq və ardıcılılığı gözlənilən əsaslar müəyyən edildiyi hallarda, korporativ aktivlər də fərdi gəlir gətirən aktivlər qrupunda yerləşdirilə bilər, yaxud əks halda, müvafiq qaydada və ardıcılığı gözlənilməklə yerləşdirilmə əsasları müəyyən edilmiş ən kiçik gəlir gətirən aktivlər qrupunda yer alır.

Bərpə dəyeri ədalətli dəyərdən satış və istifadə dəyərləri çıxıldıqdan sonra alınan daha yüksək məbləğdir. İstismar dəyerini qiymətləndirərkən təxmin edilən gələcək dövrlərin pul axınları pulun vaxt üzrə dəyərinin və gələcək pul axınları ilə bağlı təxminlərə düzəlişlərin edilmədiyi aktiv üçün səciyyəvi olan risklərin hazırlı bazar qiymətləndirməsini özündə əks etdirən vergiya qədərki diskont dərəcəsindən istifadə etməklə cari dəyərinə qədər diskontlaşdırılır.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

Aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) bərpə dəyərinin onun balans dəyərindən az olduğu hesablanarsa, belə aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri bərpə dəyərinə kimi azaldılır. Dəyərsizləşmə zərərinin yenidən qiymətləndirmədən irəli gələn azalma kimi hesab edildiyi hal olaraq müvafiq aktiv uçtda yenidən qiymətləndirilmiş dəyərdə eks olunmazsa, belə zərər dərhal mənfəət və zərər hesabında tanınır.

Dəyərsizləşmə üzrə zərər sonradan əvəzləşdirilərsə, aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri hesablanması düzəliş olunmuş bərpə dəyərinə qədər artırılır, bu şərtlə ki, artırılmış belə balans dəyəri aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) dəyərsizləşmə zərərinin tanınmadığı keçmiş illerdə müəyyən edilmiş balans dəyərindən artıq olmasın. Dəyərsizləşmə üzrə zərərin əvəzləşdirilməsinin yenidən qiymətləndirmədən irəli gələn artım kimi hesab edildiyi hal olaraq müvafiq aktiv yenidən qiymətləndirilmiş dəyərlə uçtda eks edilməyənə qədər, belə zərərin əvəzləşdirilməsi dərhal mənfəət və ya zərər hesabında tanınır.

#### Vergi

Mənfəət vergisi xərcləri ödənilməli olan cari vergi və təxirə salınmış vergidən ibarətdir.

#### Cari vergi

Ödənilməli olan cari vergi il üzrə vergiye cəlb olunan mənfəət əsasında tutulur. Vergiye cəlb olunan mənfəət digər illerdə vergiye cəlb olunmuş, yaxud gelirdən çıxılan və heç vaxt vergiye cəlb olunmayan, yaxud gelirdən çıxılmayan gəlir və xərc müddeələri ilə əlaqədar məcmu gəlirlər haqqında konsolidə edilmiş hesabatda eksini tapmış mənfəətdən fərqlənir. Şirkətin cari vergi ilə bağlı öhdəliyi qanuni qüvvəyə minmiş və ya hesabat dövrünün sonuna tam həcmdə qüvvəyə minmiş vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

#### Təxirə salınmış vergi

Təxirə salınmış vergi maliyyə hesabatlarında eks olunan aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə vergiye cəlb olunan mənfəətin hesablanmasında istifadə edilən müvafiq vergi bazası arasındaki müvəqqəti fərq əsasında tanınır. Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri, ümumiyyətlə, vergiye cəlb olunan bütün müvəqqəti fərqlər üçün tanınır. Təxirə salınmış vergi aktivləri, ümumiyyətlə, gelirdən çıxılan bütün müvəqqəti fərqlər üçün tanınır, bu şərtlə ki, belə müvəqqəti fərqlərin hesaba alınması üçün gələcəkdə vergiye cəlb olunacaq mənfəətin əldə olunması ehtimal edilsin.

Təxirə salınmış vergi aktivlerinin balans dəyəri hər hesabat dövrünün sonunda təhlil edilir və aktivin bütün və ya müəyyən hissəsinin bərpə olunması üçün yetərli mənfəətin yaranacağı ehtimal edilməyən həddə qədər azaldılır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri hesabat dövrünün sonuna qanuni qüvvəyə minmiş və ya qismən minmiş vergi dərəcələrinə (və vergi qanunlarına) əsaslanmaqla aktivin satıldığı və ya öhdəliyin yerine yetirildiyi dövrə tətbiq olunacağı gözlənilen vergi dərəcəsi ilə qiymətləndirilir. Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərinin qiymətləndirməsi Qrupun hesabat dövrünün sonunda aktiv və öhdəliklərin balans dəyerini bərpə etməsindən və ya ödəməsindən asılı olaraq yaranacaq vergi nəticələrini özündə eks etdirir.

#### İl üzrə cari və təxirə salınmış vergilər

Cari və təxirə salınmış vergi digər məcmu gəlirlər yaxud birbaşa olaraq kapitalda göstərilən maddələrlə bağlı olduğu və netice etibarı ilə, müvafiq olaraq digər məcmu gəlirlər və ya birbaşa kapital maddəsi kimi tanındığı hallar istisna edilməklə, mənfəət və ya zərər hesablarında tanınır.

#### Əməliyyat vergiləri

Azərbaycanda Qrupun fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq hesablanan bir sıra digər vergilər də vardır. Belə vergilər əməliyyat xərclərinin tərkib hissəsi kimi məcmu gəlirlər haqqında konsolidə edilmiş hesabata daxil edilir.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

#### Ehtiyatlar

Ehtiyatlar Qrupun keçmişdə baş vermiş hadisənin nəticəsi olaraq hazırda öhdəliyi ( hüquqi yaxud konstruktiv) olduqda tanınır; bu zaman Qrupdan öhdəliyin yerinə yetirilməsinin tələb olunacağı ehtimal edilir və öhdəlik məbləği etibarlı şəkildə hesablanır bilir.

Ehtiyatlar kimi tanınan məbləğ öhdəliklə bağlı risk və qeyri-müəyyənliliklər nəzərə almaqla hesabat dövrünün sonunda cari öhdəliyin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar tələb olunan məbləğlərin ən düzgün hesablanmasıdır. Ehtiyat ayırmaları hazırlı öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün hesablanmış pul vəsaitləri axınına istinad etməklə ölçülərsə, onun balans dəyəri (pulun zaman dəyərinin təsiri əhəmiyyətli olduqda) həmin pul vəsaitlərinin cari dəyərinə bərabər olur.

Ehtiyatların yerləşdirilməsi üçün tələb olunan müəyyən və ya bütün iqtisadi mənfaətin kənar tərəflər vasitəsilə bərpa ediləcəyi gözlənilirsə, bu vəsaitin qaytarılması və alınacaq belə vəsaitlərin düzgün qiymətləndirilməsi barədə qəti əminlik olduqda alınacaq məbləğ ucotda aktiv kimi tanınır.

#### Şərti aktivlər və öhdəliklər

Şərti öhdəliklər maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabatda tanınır, lakin hesablaşma üzrə vəsaitlərin azalması ehtimalı olduqda belə öhdəliklər açıqlanmalıdır. Şərti aktivlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatlarda tanınır, lakin onlarla bağlı iqtisadi mənfaətin əldə olunacağı ehtimal edildikdə açıqlanmalıdır.

#### Xarici valyutalar

Qrupun hər bir müəssisəsinin maliyyə hesabatları hazırlanarkən Qrupun əməliyyat valyutasından başqa digər valyuta (xarici valyutalar) ilə aparılan əməliyyatlar belə əməliyyatların aparıldığı tarixdə üstünlük təşkil edən mübadilə məzənnələri ilə qeydə alınır. Hər hesabat dövrünün sonunda xarici valyuta ilə ifadə olunmuş monetar müddəaların valyuta mövqeyi həmin tarixdə üstünlük təşkil edən məzənnə ilə təkrar qiymətləndirilir. Xarici valyutada ədalətli dəyər ilə uçota alınmış qeyri-pul vəsaitlərinin valyuta mövqeyi ədalətli dəyərin müəyyənəşdirildiyi tarixdə üstünlük təşkil edən məzənnə ilə təkrar qiymətləndirilir. İlk dəyərlə xarici valyutada ölçülmüş qeyri-pul vəsaitlərinin valyuta mövqeyi təkrar qiymətləndirilmir.

Pul vəsaitləri üzrə mübadilə fərqləri aşağıdakı hallar istisna olmaqla baş verdiyi dövrde mənfaət və ya zərərdə tanınır:

- Gələcəkdə istifadə üçün inşa olunan aktivlərlə bağlı xarici valyutada olan borclar üzrə məzənnə fərqləri həmin xarici valyuta borcları üzrə faiz xərcinə düzəliş kimi nəzərdə tutulduğda aktivlərin dəyərinə daxil edilir;
- Müəyyən xarici valyuta risklərinin qarşısını almaq üçün aparılan əməliyyatlar üzrə valyuta fərqləri; və
- Xarici əməliyyatlarla bağlı hesablaşmalar üzrə alınmalı və ya ödənilməli olan pul vəsaitləri üzrə məzənnə fərqləri (ona görə də xarici əməliyyatda xalis investisiya formalasdır) ilk olaraq digər məcmu gəlirdə göstərilir və daha sonra kapitaldan pul vəsaitlərinin ödənişi üzrə mənfaət və ya zərər hesabına yenidən təsnif edilir.

Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının təqdim edilməsi məqsədi ilə Qrupun xarici əməliyyatlarının aktiv və öhdəlikləri hər hesabat dövrünün sonunda qüvvədə olan valyuta mübadilə məzənnələri əsasında manata çevrilir. Gelir və xərc maddələri həmin dövrə mübadilə məzənnələrinde mühüm dəyişikliklər olmayıana qədər nəzərdə tutulan dövr üçün orta valyuta mübadilə məzənnələri ilə çevrilir və bu halda əməliyyatların aparıldığı tarixə qüvvədə olan valyuta mübadilə məzənnələri istifadə olunur.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

İlin sonuna konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında Qrupun istifadə etdiyi valyuta mübadilesi məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2014-cü II	31 dekabr 2013-cü II
AZN/1 ABŞ dolları	0.7844	0.7845
AZN/1 Avro	0.9522	1.0780

#### Girov

Qrup məqsədə müvafiq hesab edilən hallarda müştərilərin öhdəlikləri müqabilində girov alır. Girov adətən müştəri emlakının müsadirə olunmasını nəzərdə tutur və Qrupa müştərinin həm cari, həm də gələcək öhdəlikləri ilə əlaqədar bu aktivlər üzrə iddianın qaldırılması üçün əsas yaradır.

#### Geri alınmış girov

Bəzi hallarda, aktivlər ödənişi yerinə yetirilməyən kreditlərin geri alınma hüququ itirildikdən sonra müsadirə olunur. Geri alınmış aktivlər satış dəyəri çıxılmaqla balans və ədalətli dəyərdən aşağı olanı ilə ölçülür.

#### Kreditlə bağlı öhdəliklər

Qrup akkreditivlər və maliyyə zəmanətləri daxil olmaqla kreditlə bağlı öhdəliklər qəbul edir. Maliyyə zəmanətləri müştərinin üçüncü tərəflər qarşısında öz öhdəliklərini yerinə yetirə bilməməsi və borc kimi eyni kredit riski daşıması halında ödəniş etmək üçün geri qaytarılmayan təminatları nəzərdə tutur. Kredit vermek üçün maliyyə zəmanətləri və öhdəlikləri ilkin olaraq ədalətli dəyərdə tanınır ki, bu da alınan haqqın məbləği ilə təsdiqlənir. Bu məbləğ Qrupun konkret borc müqaviləsi bağlayacağı və verildikdən qısa müddət sonra krediti satacağı ehtimal edilməyen halda kredit verme öhdəliyi iştsna olmaqla, öhdəliyin qüvvədə olduğu müddət ərzində düz xətt əsasında amortizasiya edilir; belə kredit öhdəliyi haqları texire salınır və ilkin tanınma zamanı kreditin balans dəyərinə daxil edilir. Hər hesabat dövrünün sonunda öhdəliklər (i) ilkin tanınma zamanı məbləğin qalan amortizasiya edilməmiş qalığından və b) hər hesabat dövrünün sonunda öhdəliyi ödəmək üçün tələb olunan ən düzgün xərc təxminindən yüksəyi ilə ölçülür.

#### Kapital ehtiyatları

Qrupun maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabatının kapital hissəsində (digər məcmu gəlirlər) qeydə alınmış ehtiyata satılabilən investisiya qiymətli kağızlarının ədalətli dəyərindəki dəyişikliklərdən ibarət olan "satılabilən" ehtiyatlar daxildir.

#### Mühüm mühəsibat uçotu mühakimələri və təxminlərlə bağlı qeyri-müəyyənliyin əsas mənbələri

Əvvəldə təsvir olunan mühəsibat uçotu qaydalarını tətbiq edərkən Qrup rəhbərliyindən digər mənbələrdən açıq əldə edilməsi mümkün olmayan aktiv və öhdəliklərin balans dəyərinə dair mühakimələrin, hesablamaların və təxminlərin irəli sürülməsi tələb olunur. Hesablamalar və əlaqəli təxminlər keçmiş təcrübəye və müvafiq hesab edilən digər amillərə əsaslanır. Faktiki nəticələr həmin təxminlərdən fərqli ola bilər.

Təxminlər və əsas götürülen fərziyyələr davamlı qaydada təhlil edilir. Mühəsibat təxminlərinə olan düzəlişlər, belə düzəliş yalnız onun baş verdiyi dövrə təsir göstərdikdə həmin dövrdə, cari və gələcək dövrlərə təsir göstərdikdə isə düzəlişin baş verdiyi və gələcək dövrdə tanınır.

#### Təxminlərlə bağlı qeyri-müəyyənliyin əsas mənbələri

Aşağıda gələcək dövrlərə aid əsas fərziyyələr və hesabat dövrünün sonuna təxminlərlə bağlı qeyri-müəyyənliyin əsas mənbələri göstərilir ki, bu da növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərinə əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsi riskini daşıyır.

## **UNİBANK KOMMERSİYA BANKI**

### **31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)**

#### ***Kreditlərin və debtor borclarının dəyərsizləşməsi***

Qrup dəyərsizləşməni müəyyən etmək məqsədilə kreditləri və debtor borclarını mütəmadi olaraq nəzərdən keçirir. Qrupun kreditlər və debtor borclar portfelində baş vermiş dəyərsizləşmə üzrə zərərin tanınması üçün kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlar yaradılır. Qrup kredit və debtor borclarının dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlara dair mühasibat təxminlərini qeyri-müəyyənliyin mənbəyi hesab edir, çünki (i) onlar gələcək cərimə faiz dərəcələri barədə fərziyyələrin, eləcə də dəyərsizləşmiş kreditlər və debtor borcları ilə bağlı potensial itkilərin qiymətləndirilməsinin yaxın keçmişdəki fəaliyyət nəticələrinə əsaslanması səbəbindən vaxtaşırı olaraq dəyişikliklərə çox məruz qalır və (ii) Qrupun hesablaşdırığı zərər ilə faktiki zərər arasında hər hansı əhəmiyyətli fərq műqabilində ondan gələcək dövrlərdə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərə biləcək ehtiyatların qeyd edilməsi tələb oluna bilər.

Borcalanlar maliyyə çətinlikləri ilə üzləşdikdə və belə borcalanlara dair tarixi məlumat mənbələri az sayıda olduqda, Qrup hər hansı dəyərsizləşmə zərərinin məbləğini hesablaşmaq üçün rəhbərliyin mülahizələrindən istifadə edir. Eynilə, Qrup keçmiş fəaliyyət nəticələri, keçmiş müştəri davranışları, qrup daxilində borcalanın ödəniş etmə veziyətindəki mənfi dəyişiklikləri göstərən müşahidə oluna bilən məlumatlalar, eləcə də qrup daxilində aktiv üzrə öhdəliyin yerinə yetirilməməsi halları ilə əlaqəli olan ölkə və yerli iqtisadi şəraitlərə əsaslanmaqla gələcək pul axınlarındakı dəyişiklikləri hesablayır. Rəhbərlik kredit riski ilə səciyyələnən aktivlər halında əvvəllər baş vermiş zərər üzrə keçmiş təcrübəye və kreditlər qrupunda olduğu kimi dəyərsizləşməyə dəlalət edən obyektiv sübutlara əsaslanan ehtimallardan istifadə edir. Qrup tarixi məlumatlarda əksini tapmamış hazırlı vəziyyətlərin qeydə alınması məqsədilə kreditlər qrupu üzrə müşahidə oluna bilən məlumatlara düzeliş etmek üçün rəhbərliyin mühakimələrindən istifadə edir.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat müddəasının daxil edilməsi mövcud iqtisadi və siyasi şəraitlərə əsasən müəyyən olunmuşdur. Qrup Azərbaycan Respublikasında belə şərtlərdə hənsi dəyişikliklərin baş verəcəyini və belə dəyişikliklərin gələcək dövrlərdə maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi ehtiyatlarına necə təsir göstərəcəyini qabaqcadañ söyləmək iqlidərində deyil.

31 dekabr 2014 və 2013-cü il tarixlərinə müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər və avanslar müvafiq olaraq 741,555 min manat və 613,193 min manat, dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyat məbləği isə müvafiq olaraq 45,332 min manat və 17,307 min manat təşkil etmişdir.

#### ***Maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi***

29 sayılı qeyddə göstərildiyi kimi, Bank müəyyən növ maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini hesablaşmaq üçün müşahidə oluna bilən bazar məlumatlarına əsaslanmayan giriş məlumatlarından ibarət qiymətləndirmə üsullarından istifadə edir. 29 sayılı qeyddə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin müəyyənləşdirilməsində tətbiq edilən əsas fərziyyələrə dair geniş məlumat, eləcə də belə fərziyyələr üzrə həssaslıq təhlilinin təfərrüatları göstərilir. Rəhbərlik hesab edir ki, tətbiq olunan seçilmiş qiymətləndirmə üsulları və fərziyyələr maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin müəyyən edilməsi üçün məqsədə uyğundur.

#### ***Vergi qanunvericiliyi***

Azərbaycanın vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif təfsirlərə məruz qalır. 28 sayılı qeydə baxın.

#### ***Təxirə salınmış vergi aktivlərinin bərpa oluna bilməsi***

Qrupun rəhbərliyi hər hesabat dövrünün sonunda vergi aktivlərini nəzərdən keçirir və aktivlərin bütövlükdə və ya bir hissəsinin bərpasına imkan verən həcmde vergiya cəlb edilən mənfəətin artıq əldə edilməyəcəyi ehtimal olunan səviyyəyə qədər azaldır. 31 dekabr 2014 və 2013-cü il tarixlərinə təxirə salınmış aktivlərin balans dəyəri müvafiq olaraq 2,145 min manat və 2,260 min manat olmuşdur.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)

#### **Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatların ilkin tanınması**

Adı fəaliyyət gedişində Qrup əlaqəli tərəfləri ilə əməliyyatlar həyata keçirir. 39 sayılı MUBS maliyyə alətlərinin uçotda ədalətli dəyer əsasında ilkin tanınmasını tələb edir. Belə əməliyyatlar üçün feal bazarın mövcud olmadığı halda onların bazar və ya qeyri-bazar faiz dərəcələri ilə qiymətləndirilib-qiyamətləndirilməməsinə dair qərar verilərkən mülahizələrdən istifadə olunur. Mülahizələr əlaqəli olmayan tərəflərlə həyata keçirilən oxşar əməliyyatların qiymətləndirilməsinə və effektiv faiz dərəcəsinin təhlilinə əsaslanır. Rəhbərlik qənaəət gəlməşdir ki, əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə faiz dərəcələri üçüncü tərəflərlə əməliyyatlara tətbiq edilmiş dərəcələrdən əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənmir. Əlaqəli tərəflərin qalıqlarına dair şərtlər haqqında məlumat 30 sayılı qeyddə açıqlanır.

#### **Kapital adekvatlığı əmsali**

Kapital adekvatlığı əmsali Kapitalın Ölçülməsi və Kapital Standartlarına dair Beynəlxalq Konvergensiyanın (1988-ci ilin iyul ayı, 2005-ci ilin noyabr ayına yeniləmiş variantda) və ya kapital norması haqqında Bazel razılığının tələblərinə müvafiq olaraq hesablanır. Belə tələblər müxtəlif cür şərh oluna bilər və buna görə də kapitalın adekvatlığı əmsalının hesablanmasına daxil edilmiş məbləğlərin eks olunması, çıxarılması və ya tesniləşdirilməsinin məqsədə uyğun olub-olmaması rəhbərliyin mülahizələrini tələb edir, məsələn, riskə qarşı ölçülmüş ümumi aktivlərin hesablanması məqsədilemə bloklaşdırılmış müştəri hesablarının örtülüyü balansdankənar öhdəliklərin 0% dərəcəli risk daşıyıb-daşımadığının müəyyənəşdiriliməsi halında. Hazırda rəhbərlik hesab edir ki, balansdankənar belə öhdəliklər kapital adekvatlığının hesablanması məqsədləri üçün 0% dərəcəli risk daşıyır.

#### **Likvidlik uyğunsuzluğu**

26 sayılı Qeyddə ödəmə müddətləri üçün cədvəldə açıqlandığı kimi, Qrupun 31 dekabr 2014-cü il tarixinə on iki aya qədər müddət üzrə mecmu likvidlik kəsiri 94,900 min manat məbləğində olmuşdur (2013-cü il: 74,490 min manat).

Rəhbərlik hesab edir ki, cari hesablardakı 65,299 min manat məbləğində qalıq 26 sayılı Qeyddə ödəmə müddətləri cədvəlinde "tələb edilənədək" kateqoriyası üzrə göstərilir. Aydırıñ ki, bu məbləğin heç də hamısı bir ay müddətində çıxarılmayacaq. Qrupun keçmiş təcrübəsi göstərir ki, cari hesab qalıqları son 2 il ərzində 60,000 min manatdan aşağı düşməmişdir. Bundan əlavə, adı fəaliyyət zamanı vaxtı çatmış müddətli depozitlərin 37% hissəsinin (2013-cü il: 30%) vaxtı avtomatik olaraq uzadılır.

Rəhbərlik, sindikasiyalı kredit xətti ilə 117,000 min ABŞ dolları məbləğində vəsaitlərin cəlb edilməsini və 50,000 min manat və 30,000 min manat məbləğində borc qiymətli kağızlarının buraxılmasını planlaşdırır. Əlavə olaraq, yerli bazardan 37,000 min ABŞ dollarının cəlb olunması nəzərdə tutulur.

Səhmdarlar və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı likvidliklə bağlı problem olan dövrlərdə Banka davamlı dəstək göstərmişlər.

Rəhbərliyin qiymətləndirməsi və görülen tədbirlər nəticəsində rəhbərlik Qrupun növbəti on iki ay müddətində öz likvidlik ehtiyaclarını ödəmək qabiliyyətində olacağını düşünür.

#### **Müddətli borc vəsaitləri**

Rəhbərlik hökumət və beynəlxalq maliyyə institutlarından alınmış kreditlərin və aidiyyəti kreditlərin ilkin tanınması zamanı mənfəət və ya zərərin yaranıb-yaranmadığını nəzərdən keçirmişdir. Qrup, adətən hökumət və beynəlxalq maliyyə institutlarının inkişaf etməkdə olan ölkələrin bazalarında verdiyi kredit üzrə faiz dərəcəsi və Qrupun yerli kreditorlardan aldığı vəsaitlər üzrə dərəcələrdən aşağı ola bilən faiz dərəcəsi ilə belə institutlardan uzunmüddətli maliyyə vəsaitləri alda etmişdir. Əməliyyatlar əlaqəli olmayan tərəflərlə aparıldığı üçün rəhbərlik düşünür ki, bu vəsaitlər və aidiyyəti kreditlər üçün bazar faizi dərəcəsi tətbiq edilir və ilkin tanınma zamanı mənfəət və ya zərər yaranmamalıdır. Bu mülahizəni yürüdərkən rəhbərlik bu alətlərin ayrıca bazar seqmenti təşkil etdiyini nəzərə almışdır.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

#### **YENİ VƏ DÜZƏLİŞ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARININ BEYNƏLXALQ STANDARTLARININ (MHBS) TƏTBİQİ**

Qrup Beynəlxalq Mühəsibat Uçulu Standartları Şurası ("BMUŞŞ") və Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şəhəri Komitesi ("BMHŞK") tərəfindən buraxılmış yeni və ya düzəliş edilmiş aşağıdakı standart və şəhərləri qəbul etmişdir ki, bunlar da 31 dekabr 2014-cü il tarixinə bitən il üzrə Qrupun illik konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına tətbiq olunmuşdur:

##### *Maliyyə hesabatlarına təsir edən standartlar*

**Maliyyə hesabatlarında təqdim olunan məbləğlərə təsir edən MHBS-lər.** Cari ildə hazırlı maliyyə hesabatlarında təqdim olunan məbləğlərə təsir edən aşağıdakı yeni və düzəliş edilmiş Standartlar və Şəhərlər qəbul edilmişdir.

- MHBS 10, MHBS 12 və MUBS 27-yə düzəlişlər – *İnvestisiya müəssisələri*;
- MUBS 32-yə düzəlişlər - *Maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin əvəzlaşdırılması*;
- MUBS 36-a düzəlişlər - *Qeyri-maliyyə aktivləri üçün bərpə dəyeri ilə bağlı açıqlamalar*;
- MUBS 39-a – *Törəmə maliyyə alətlərinin ötürülməsi və heçinç uçotunun davam etdirilməsi*;
- MHBSKŞ 21 - *İcbari ödənişlər*.

**MHBS 10, MHBS 12 və MUBS 27-yə düzəlişlər - *İnvestisiya müəssisələri.*** MHBS 10-a düzəlişlər investisiya müəssisəsini öz törəmə müəssisələrini konsolidasiya etmək tələbindən azad edir, əvəzində isə onları öz konsolidə edilmiş və fərdi maliyyə hesabatlarında mənfiət və ya zərər hesabları üzrə ədalətli dəyərlə ölçməyi tələb edir. Bu azadolma investisiya müəssisəsinin investisiya fəaliyyəti ilə bağlı xidmətlər göstərən törəmə müəssisələrinə şamil olunmur.

İnvestisiya müəssisəsi kimi fəaliyyət göstərmək üçün hesabatçı müəssisədən aşağıdakılardan tələb olunur:

- Bir və ya daha çox investordan onları peşəkar investisiya idarəetmə xidmətləri ilə təmin etmək üçün vəsaidlər almaq;
- Investorlar qarşısında biznes məqsədinin yalnız kapitalın dəyərindəki artımdan, investisiya gəlirindən və ya hər ikisindən mənfiətin eldə edilməsindən ibarət olması barədə öz üzərinə öhdəlik götürmək; və
- Bütün investisiyalar üzrə ədalətli dəyər əsasında fəaliyyət nəticələrini qiymətləndirmək və müəyyən etmək.

İnvestisiya müəssisəleri üçün yeni açıqlama tələblərini tətbiq etmək məqsədilə MHBS 12-yə və MUBS 27-yə növbəti düzəlişlər edilmişdir.

Şirkət investisiya müəssisəsi olmadığından bu düzəlişlərin Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına hər hansı təsiri olmayışdır.

**MUBS 32-yə düzəlişlər - *Maliyyə aktivlərinin və Maliyyə öhdəliklərinin əvəzlaşdırılması.*** MUBS 32-yə düzəlişlər maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin əvəzlaşdırılması ilə bağlı tələblərə aydınlıq getirir. Xüsusilə, bu düzəlişlər "hazırda əvəzlaşdırma üçün hüquqi hüvvəyə malik olan" və "eyni zamanda satış və hesablaşmanın aparılması" ifadəsinin mənasına aydınlıq getirir.

Qrup əvəzlaşdırılmış olan hər hansı maliyyə aktivlərinə və öhdəliklərinə malik olmadığından bu düzəlişlər onun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına təsir göstərməmişdir.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)

**MUBS 36-ya düzəlişlər - Qeyri-maliyyə aktivləri üçün bərpa dəyeri ilə bağlı açıqlamalar.** MUBS 36-a düzəlişlər aktivin və ya gəlir gətirən aktivlər qrupunun bərpa dəyerinin dəyərsizləşmə dəyərinin tanındığı və ya bərpa olunduğu dövrde açıqlanması tələbini məhdudlaşdırır. Bundan əlavə, aktivin və ya gəlir gətirən aktivlər qrupunun bərpa dəyeri silinmə xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyər esasında müəyyən olunduqda onlar müvafiq açıqlama tələblərini artırır və onlara aydınılıq gətirir. Yeni açıqlamalara ədalətli dəyər iyerarxiyası, istifadə olunan əsas fərziyyələr və qiymətləndirmə mexanizmləri daxildir ki, bunlar da Ədalətli dəyər qiymətləndirmələri haqqında MHBS 13-də tələb olunan açıqlamaya uyğundur.

**MUBS 39-a düzəlişlər – Törəmə maliyyə alətlərinin ötürülməsi və hecinq uçotunun davam etdirilməsi.** Bu düzəlişlər törəmə maliyyə aləti markəzi kontragentə ötürüldükdə və bəzi tələblər yerinə yetirildikdə hecinq uçotunun davam etdirilməsinə icaza verir. Həmçinin düzəlişlər ötürmə zamanı hecinq aləti kimi müəyyən olunan derivativin ədalətli dəyərindəki hər hansı dəyişikliyin hecinqin effektivliyini qiymətləndirərkən nəzərə alınmasına aydınılıq gətirir.

Qrup hecinq uçotunu tətbiq etmədiyindən bu düzəlişlər Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına heç bir təsir göstərməmişdir.

**MHBSKŞ 21 İcbari ödənişlər.** Bu şəhər MUBS 12-nin əhatə dairəsinə daxil olan gəlir vergisi kimi xərclər, elecə də qanunvericiliklilik tələblərinin pozulmasına görə təyin olunan cərimə və penyalar istisna olmaqla, dövlət tərəfindən qanunvericilik əsasında tutulan bütün ödənişlərə şamil olunur. Bu şəhər icbari ödənişlərin aparılması öhdəliyinin yalnız belə öhdəlik yaranan hadisə baş verdiyi anda tanınmasına aydınılıq gətirir və öhdəliyin müəyyən dövr üzrə tədricən və ya müəyyən dövrə tam şəkildə tanınması qaydalarını təqdim edir. Həmin prinsiplər aralıq maliyyə hesabatlarına tətbiq olunmalıdır. Qrupun siyasetindəki dəyişikliklər istisna olmaqla, bu şəhərin hazırkı maliyyə hesabatlarına heç bir təsiri olmamışdır.

Qrup buraxılmış, lakin hələ qüvvəyə minməmiş hər hansı standartı, düzəlişi və ya şəhəri vaxtından əvvəl qəbul etməmişdir.

**Buraxılmış, lakin hələ qüvvəyə minməmiş yeni və düzəliş edilmiş MHBS-lər.**

Qrup buraxılmış, lakin hələ qüvvəyə minməmiş aşağıdakı yeni və düzəliş edilmiş MHBS-ləri tətbiq etməmişdir:

- **MUBS 19-a düzəlişlər - Müəyyən olunmuş müavinen planları: İşçilər tərəfindən ödəmələr<sup>1</sup>;**
- **2010-2012-cilləri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlər<sup>1</sup>;**
- **2011-2013-cü illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlər<sup>1</sup>;**
- **2012-2014-cü illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlər<sup>2</sup>;**
- **MHBS 14 Tariflərin tənzimlənməsi üzrə texirə salınmış hesablar<sup>2</sup>;**
- **MUBS 16 və MUBS 38-ə düzəlişlər – Məqbul Köhnəlmə və Amortizasiya Metodlarının Aydınlaşdırılması<sup>2</sup>;**
- **MUBS 27-ə düzəlişlər – Fərdi Maliyyə Hesabatlarında İştirak Payı Metodu<sup>2</sup>;**
- **MUBS 16 və MUBS 41-ə düzəlişlər – Kənd təsərrüfatı: Bar verən Bitkiler<sup>2</sup>;**
- **MHBS 11-ə düzəlişlər - Birgə Əməliyyatlarda İştirak Paylarının Alışının Uçotu<sup>2</sup>;**
- **MHBS 10 və MUBS 28-ə düzəlişlər – Investor ilə Asılı müəssisə və ya Birgə Müəssisə arasında Aktivlərin Satışı və ya Ötürülməsi<sup>2</sup>;**
- **MHBS 15 Müştərilərlə Müqavilə üzrə Gəlirlər<sup>3</sup>;**
- **MHBS 9 Maliyyə Alətləri<sup>4</sup>.**

<sup>1</sup>Daha erkən tətbiqinə icazə verilməklə, 1 iyul 2014-cü il tarixində başlayan və ya ondan sonrakı illik dövrlər üçün qüvvədədir.

<sup>2</sup>Daha erkən tətbiqinə icazə verilməklə, 1 yanvar 2016-cı il tarixində başlayan və ya ondan sonrakı illik dövrlər üçün qüvvədədir.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

<sup>3</sup> Daha erkən tətbiqinə icazə verilməklə, 1 yanvar 2017-ci il tarixində başlayan və ya ondan sonrakı illik dövrlər üçün qüvvədədir.

<sup>4</sup> Daha erkən tətbiqinə icazə verilməklə, 1 yanvar 2018-ci il tarixində başlayan və ya ondan sonrakı illik dövrlər üçün qüvvədədir.

**MUBS 19-a düzəlişlər – Müəyyən olunmuş müavinət planları: İşçilərə ödəmələr.** MUBS 19-a düzəlişlər işçilərdən və ya üçüncü tərəflərdən xidmətlə bağlı tutulan ödəmələrin xidmət dövrləri ilə necə əlaqələndirilməsi tələblərini aydınlaşdırır. Bundan əlavə, düzəlişlərde praktiki metodların tətbiqinə o halda icazə verilir ki, xidmət ilinin sayından asılı olmayaraq ödəmə məbləğlərinin aidiyyəti xidmətin göstərildiyi dövrde (bele tələb olmasa bele) xidmət deyərində azalma kimi tanınması mümkün olsun. Qrupun rəhbərliyi bu düzəlişlərin maliyyə hesabatlarına hər hansı təsir edəcəyini ehtimal etmir, belə ki, Qrupun müəyyən edilmiş müavinət planları işçilərdən ödəmələr tələb etmir.

**MHBS 14 Tariflərin tənzimlənməsi üzrə təxirə salınmış hesablar.** MHBS 14 Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarını ilk dəfə qəbul edən müəssisəyə MHBS-lərin ilkin tanınması zamanı və sonrakı maliyyə hesabatlarında "Tariflərin tənzimlənməsi üzrə təxirə salınmış hesab qəliqlərin" uçoṭunu əvvəlki ÜQMUP əsasında davam etdirməyə icazə verir.

MHBS 14-ün tətbiqi gələcəkdə Qrupun maliyyə hesabatlarına hər hansı təsir göstərməyəcəkdir, belə ki, Qrup MHBS-ləri ilk dəfə qəbul edən müəssisələrdən deyil.

**MHBS 15 Müştərilərlə Müqavilələr üzrə Gelirlər.** 2014-cü ilin may ayında müəssisələr üçün müştərilərlə müqavilələrdən yaranan gelirin tam vahid uçoṭ modelini müəyyən edən 15 sayılı MHBS buraxılmışdır. Qüvvəyə mindikdən sonra MHBS 15 gelirin tanınmasına dair Gelir adlı MUBS 18-i, Tikinti Müqavilələri adlı MUBS 11-i və əlaqədar şəhərləri əhatə edən mövcud qaydaları əvəz edəcək.

MHBS 15-in əsas prinsipi ondan ibarətdir ki, müəssisə öz gelirini müştərilərə təqdim olunan mallar və xidmətlər və bunun müqabilində əldə etməsi gözlənilən vasaitlər həcmində tanımmalıdır. Xüsusilə, bu standart müştərilərlə müqavilələrə tətbiq olunacaq vahid və prinsiplərə əsaslanan beş mərhələli model təqdim edir.

Model üzrə beş mərhələ aşağıda göstərilmişdir:

- Müştəri ilə müqaviləni müəyyən etmək;
- İşin icrası üzrə müqavilə öhdəliklərini müəyyən etmək;
- Əməliyyat qiymətini müəyyən etmək;
- Əməliyyat qiymətini müqavilə üzə öhdəliklər arasında bölüşdürmək;
- İşin icrası üzrə müqavilə öhdəlikləri yerinə yetirildikdə (eyni zamanda və ya dövr ərzində) geliri tanımaq.

MHBS 15-ə əsasən müəssisə, müqavilə öhdəlikləri yerinə yetirildikdə (eyni zamanda və ya dövr ərzində), yeni belə öhdəliyin əsasını təşkil edən mal və ya xidmətlərə "nəzarət" müştəriyə ötürüldükdə geliri tanır. Standarta, həmçinin, gelirin tanınma zamanı, dəyişən ödənişlərin, müqavilənin icrası və əldə edilməsi xərclərinin uçoṭu, elecə də müxtəlif əlaqədar məsələlər ilə bağlı qaydalar daxil olunmuş, gelir haqqında yeni açıqlamalar təqdim edilmişdir.

Qrupun rəhbərliyi düşünür ki, gələcəkdə 15 sayılı MHBS-in tətbiqi gelirin tanınma məbləğinə və vaxtına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərə bilər. Lakin ətraflı təhlil başa çatmayanadək bu standartın təsiri ilə bağlı müvafiq təxminlərin verilməsi mümkün deyil.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

**MHBS 9 Maliyyə Alətləri.** 2009-cu ilin noyabr ayında buraxılmış MHBS 9 maliyyə aktivlerinin təsnifatı və qiymətləndirilməsi üçün yeni tələbləri təqdim edir. Maliyyə öhdəliklərinin təsnifatı və ölçülmesi, habelə tanınmasının dayandandırılması ilə bağlı yeni tələblərin daxil edilməsi məqsədile 2010-cu ilin oktyabrında, ümumi heçinə uçotu ilə bağlı yeni tələblərin daxil edilməsi üçün 2013-cü ilin noyabrında MHBS 9-a düzəliş olunmuşdur. 2014-cü ilin iyul ayında BMUŞŞ əsasən maliyyə aktivləri üçün dəyərsizləşmə tələblərini, habelə təsnifləşdirmə və ölçülmə tələbləri ilə bağlı məhdud düzəlişləri tətbiq edən MHBS 9-un yekun versiyasını hazırlanmışdır. MHBS 9-un məqsədi Maliyyə Alətləri: Tanınma və Ölçülme adlı MUBS 39-u əvəz etməkdən ibarətdir.

MHBS 9 üzrə əsas tələblər aşağıdakılardan ibarətdir:

- **Maliyyə aktivlerinin təsnifləşdirilməsi və ölçülmesi.** Maliyyə aktivləri onların saxlandıqları biznes modeline və müqavilə üzrə pul daxilolmalarının göstəricilərinə istinad etməklə təsnifləşdirilir. Xüsusilə də, müqavilə üzrə pul daxilolmalarının yığılması məqsədini daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılan və müqavilə üzrə pul daxilolmaları yalnız əsas borc məbləği, eləcə də ödənilməmiş əsas borc məbləği üzrə faizlərin ödənilməsindən ibarət olan borc alətləri adətən ilkin tanınmadan sonra amortizasiya edilmiş dəyerle ölçülür. MHBS 9-un 2014-cü il versiyası müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanması və maliyyə aktivlərinin satılmasıdan, eləcə də ilkin tanınmadan sonra digər məcmu gelirlər hesabatında ədalətli dəyərlərə tanınan belə maliyyə aktivləri üzrə müəyyən olunmuş tarixlərdə qalıq borclar üzrə əsas borc və faiz məbləğlərinin toplanmasından ibarət olan biznes modeli çərçivəsində borc alətləri üçün "digər məcmu gelirlər üzrə ədalətli dəyer" kateqoriyasını təqdim edir. Bütün digər borc və kapital investisiyaları ədalətli dəyərlə ölçülür. Bundan başqa, Maliyyə alətləri haqqında MHBS 9-a əsasən müəssisələr yalnız dividend üzrə galiri mənfəət və ya zərər hesablarında tanımış şərtlə kapital investisiyاسının (ticarət üçün saxlanılmayan) ədalətli dəyərində sonrakı dəyişikliklərin digər məcmu gelirlər haqqında hesabatda təqdim edilməsi ilə bağlı yekun seçim edə bilərlər.
- **Maliyyə öhdəliklərinin təsnifləşdirilməsi və ölçülmesi.** Maliyyə öhdəlikləri MUBS 39-da olduğu kimi eyni tərzde təsnifləşdirilir, lakin müəssisənin öz kredit riskinin ölçüləsinə tətbiq olunan tələblər üzrə fərqli mövcuddur. MHBS 9 maliyyə öhdəliyinin kredit riskindəki dəyişikliklərə şamil olunan belə öhdəliyin ədalətli dəyərində dəyişiklik məbləğinin (öhdəliklərin kredit riskində dəyişikliklərin təsirinin digər məcmu gelirlər haqqında hesabatda tanınması mənfəət və ya zərər üzrə uçot uyğunsuzluğu əmələ gətirməyənədək) digər məcmu gelirlərde tanınmasını tələb edir. Maliyyə öhdəliyinin kredit riskinə şamil olunan ədalətli dəyərdə dəyişikliklər daha sonra mənfəət və ya zərər üzrə yenidən təsnifləşdirilir.
- **Dəyərsizləşmə.** MHBS 9-un 2014-cü il versiyası maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi ilə bağlı MUBS 39-dakı "çəkilmiş kredit zərərləri modeli"nin əksinə olaraq "gözlənilən kredit zərərləri modeli"ni təqdim edir. Gözlənilən kredit zərərləri modeli kredit riskindəki dəyişiklikləri əks etdirmek üçün müəssisə tərəfindən belə kredit zərərlərinin və onlarla bağlı dəyişikliklərin ilkin tanınma dövründən başlayaraq hər hesabat tarixində uçota alınmasını tələb edir. Digər sözlərə desək, kredit hadisəsinin kredit zərəri tanınmamışdan əvvəl baş vermesi artıq vacib deyil.
- **Hecinqin uçotu.** Maliyyə və qeyri-maliyyə risklərinin hecinqi zamanı müəssisələr tərəfindən riskin idarə edilməsi fəaliyyətlərinin yerinə yetirilmə əsasını açıqlayan yeni hecinq uçotu modeli təklif edir. MHBS 9-a əsasən hecinq uçotuna uyğun olan əməliyyatların növleri, xüsusilə hecinq alətlərinə aid olan alətlərin növlerinin artırılması və hecinq uçotunun tətbiq olunduğu qeyri-maliyyə alətlərinin risk komponentlərinin növleri ilə bağlı daha geniş imkanlar verilir. Bundan əlavə, effektivlik testi öyrənilmiş və "iqtisadi münasibətlər"in əsasları ilə əvəzlənmişdir. Həmçinin, keçmiş dövrlərə şamil olunmaqla qiymətləndirmə artıq tələb edilmir. Müəssisədə riskin idarə edilməsi fəaliyyətlərinə dair güclü açıqlama tələbləri tətbiq olunmuşdur.
- **Tanınmanın dayandırılması.** Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması üçün tələblər MUBS 39-dan köçürülmüşdür.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### **31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)**

Bu standart daha erkən tətbiqinə icazə verilməklə 1 yanvar 2018-ci il tarixindən qüvvəyə minir. MHBS 9-un tətbiqi ilə bağlı seçilmiş yanaşmadan asılı olaraq keçid 1 tarixdən və ya müxtəlif tələblərin ilkin tətbiqi üçün daha çox tarixdən ibarət ola bilər.

Qrupun rəhbərliyi gələcəkde MHBS 9-un tətbiqinin onun maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin hesabat olunan məbləğlərinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir edə biləcəyini düşünür. Lakin ətraflı təhlil başa çatmayanadək bu standartın təsiri ilə bağlı müvafiq təxminlərin verilməsi mümkün deyil.

**MHBS 11-ə düzəlişlər - Birgə əməliyyatlar üzrə iştirak paylarının alınması üçün uçot.** MHBS 11-ə düzəlişlər Müəssisələrin Birləşməsi haqqında MHBS 3-də müəyyən edilən biznesin təşkilindən ibarət birgə əməliyyatlar üzrə iştirak paylarının alınması ilə bağlı uçot qaydalarını təqdim edir. Xüsusilə bu düzəlişlərdə MHBS 3 əsasında müəssisələrin birləşməsi üçün müvafiq uçot prinsipləri və tətbiq olunmalı digər standartlar açıqlanır. Birgə əməliyyatların formalasdırılmasına eyni tələblər yalnız və yalnız o halda tətbiq olunur ki, birgə əməliyyat üzrə hazırlı biznesi belə birgə əməliyyatda iştirak edən tərəflərdən biri dəstəklənmiş olsun. Həmçinin, MHBS 3-də və müəssisələrin birləşməsi ilə əlaqəli digər standartlarda tələb olunan müvafiq məlumatın açıqlanması üçün birgə əməliyyatçı tələb olunur.

Qrupun rəhbərliyi bu düzəlişlərin tətbiqinin Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına mühüm təsir edəcəyini ehtimal etmir.

**MUBS 16 və MUBS 38-ə düzəlişlər - Məqbul Köhnəlmə və Amortizasiya Metodlarının Aydınlaşdırılması.** MUBS 16-ya düzəlişlər müəssisələrə əsas vəsaitlər üçün gəlirə əsaslanan köhnəlmə metodundan istifadə etməyi qadağan edir. MUBS 38-ə düzəlişlərdə irəli sürülen təkzib oluna bilən fərziyyəyə görə gəlir qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası üçün müvafiq əsas deyildir. Fərziyyə o halda təkzib oluna bilər ki, qeyri-maddi aktivlər gəlir ölçüsü kimi ifade olunsun və ya qeyri-maddi aktivlər üzrə gəlir və iqtisadi mənfaətdən istifadənin six əlaqəsi nümayiş etdirilə bilsin.

Düzəlişlər 1 yanvar 2016-cı il tarixində başlayan və ondan sonrakı dövrler üçün retrospektiv qaydada tətbiq edilir. Hazırda Qrup əsas vəsaitlərin və qeyri-maddi aktivlərin köhnəlməsi və amortizasiyası üçün düz xətt metodundan istifadə edir. Qrupun rəhbərliyi bu düzəlişlərin tətbiqinin onun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir etməyacayını düşünür.

**MUBS 16 və MUBS 41-ə düzəlişlər – Kənd təsərrüfatı: Bar verən bitkiler.** MUBS 16 və MUBS 41-ə düzəlişlər bar verən bitkili müəyyən edir və bar verən bitkilar anlayışına uyğun olan bioloji aktivlərin MUBS 41 əvəzində MUBS 16-ya müvafiq olaraq torpaq, tikili və avadanlıq kimi üçətə alınmasını tələb edir. Bar verən bitkiler Üzərindəki məhsulların uçotu MUBS 41-ə əsasən kənd təsərrüfatı məhsulları kimi tanınmaqdə davam edir.

Qrup kənd təsərrüfatı fəaliyyəti ilə məşğul olmadığından rəhbərlik bu düzəlişlərin qəbul edilməsinin konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına hər hansı təsir edəcəyini düşünmür.

**MUBS 27-ya düzəlişlər – Fərdi Maliyyə Hesabatlarında iştirak payı Metodu.** MUBS 27-ya düzəlişlərə əsasən iştirak payı metodu tərəmə, birgə və asılı müəssisələrdəki investisiyaların uçotu zamanı müəssisə tərəfindən müvafiq metodlardan biri kimi tətbiq edilə bilər. Erkən tətbiqinə icazə verilməklə düzəlişlər 1 yanvar 2016-cı il tarixindən qüvvəyə minir. Şirkət fərdi maliyyə hesabatları hazırlanmadığından Qrupun rəhbərliyi bu düzəlişlərin müəssisənin maliyyə hesabatlarına təsir edəcəyini düşünmür.

**MHBS 10 və MUBS 28-ə düzəlişlər - Investor ilə Asılı müəssisə və ya Birgə Müəssisə arasında Aktivlərin Satışı və ya Ötürülməsi.** Düzəlişlər aktivlərin asılı və ya birgə müəssisələrə satışına və ya ötürülməsinə, asılı və ya birgə müəssisələrin iştirak etdiyi əməliyyat üzrə birgə nəzərət və ya əhəmiyyətli təsir saxlandıqda nəzarətin itirilməsinə, habelə tanınmış gəlir və ya zərər həcmının aktiv və ya tərəmə müəssisələrin MHBS 3-də müəyyən olunan fəaliyyəti təşkil edib-etməməsindən asılı olduğuna aydınlıq gətirir. Aktivlər və ya tərəmə müəssisə biznes formalasdırıldıqda istənilən gəlir və ya zərər tam şəkildə tanınır; aktivlər və ya tərəmə müəssisə biznes formalasdırmadıqda müəssisənin gəlir və ya zərerdəki payı ləğv edilir.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

Düzəlişlər daha erkən tətbiqinə icazə verilməklə 1 yanvar 2016-cı il tarixdə başlayan və ondan sonrakı dövrlər üçün retrospektiv qaydada tətbiq edilir. Hazırda Qrup torpaq, tikili və avadanlığın, habelə qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası üçün düzxətli köhnəlmə metodundan istifadə edir. Qrupun rəhbərliyi bu düzəlişlərin tətbiqinin Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına müüm təsir edəcəyini düşünür.

**2010-2012-ci illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlər.** 2010-2012-ci illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlərə aşağıda icmali verilən müxtəlif MHBS-lərə düzəlişlər daxildir.

MHBS 2-yə düzəlişlər "hüquqların verilməsi şəraiti" və "bazar şəraiti" anlayışına dəyişikliklər edir və əvvəller "hüquqların verilməsi şəraiti" anlayışına daxil olan "fəaliyyət şəraiti" və "xidmət şəraiti" anlayışlarını əlavə edir.

MHBS 3-ə düzəlişlər aktiv və ya öhdəlik kimi təsnifləşdirilən şərti ödənişlərin, bu ödənişlərin MUBS 39 və ya MHBS 9-a əsasən maliyyə aləti və yaxud qeyri-maliyyə aktivləri və ya öhdəliyi olub-olmamasından asılı olmayaraq hər hesabat tarixinə ədaletli dəyərlə ölçülməsinə aydınlıq gətirir.

MHBS 8-ə düzəlişlər əməliyyat seqmentlərinə məcmu meyarı tətbiq edərkən rəhbərlik tərəfindən verilən qərarların açıqlanmasını tələb edir və seqment aktivləri əsas əməliyyat rəhbərincə daimi qaydada təqdim olunduğu halda, hesabat olunmalı seqmentlərə aid aktivlərin müəssisənin aktivləri ilə üzləşdirilməsinə aydınlıq gətirir.

MHBS 13-ile bağlı qərarların əsasını təşkil edən düzəlişlər MHBS 13-ün və MUBS 39 və MHBS 9-a növbəli düzəlişlərin buraxılmasının qeyri-müəyyən faiz dərəcəsi olan qismüddətli debitor borcların və kreditor borcların endirim etmədən onların hesab fakturada göstərilən məbləğlərinə (endirim məbləği kiçik olarsa) nisbətdə ölçülməsi imkanlarının dəyişmədiyinə aydınlıq gətirir. Bu düzəlişlərin derhal qüvvəyə minməsi nəzərdə tutulmuşdur.

MUBS 16 və MUBS 38-ə düzəlişlər torpaq, tikili və avadanlıq obyektləri və qeyri-maddi aktivlər yenidən qiymətləndirildikdə yüksəlmiş köhnəlmə/amortizasiya ilə bağlı uçotdakı uyğunsuzluqları aradan qaldırır. Düzəliş edilmiş standartlar ümumi balans dəyərinin aktivin balans dəyərinin yenidənqiymətləndirme məbləğinə uyğun şəkildə düzəliş edilməsinə və yüksəlmiş köhnəlmə/amortizasiyanın ümumi balans dəyəri ilə yüksəlmiş dəyərsizləşmə zərərlərini nəzərə aldıqdan sonra yaranan balans dəyəri arasındaki fərqdən ibarət olduğuna aydınlıq gətirir.

MUBS 24-ə düzəlişlər hesabatçı müəssisəyə əsas idarəedici heyət xidmətlərini göstərən idarəetmə müəssisəsinin hesabatçı müəssisənin əlaqəli tərefi olduğuna aydınlıq gətirir. Nəticədə, hesabatçı müəssisə xidmətlərin ödənilməsi ilə bağlı çəkilmiş xərcləri və ya əsas idarəedici heyət xidmətlərinin təmin edilmesi ilə əlaqədar idarəetmə müəssisəsi üzrə kreditor borcları əlaqəli tərəflərə əməliyyatlar kimi açıqlamalıdır. Lakin belə ödənişin tərkib hissələrinin açıqlanması tələb olunmur.

Qrupun rəhbərliyi bu düzəlişlərin tətbiqinin konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir edəcəyini gözləmir.

**2011-2013-cü illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlər.** 2011-2013-cü illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlərə aşağıdakı müxtəlif MHBS-lərə düzəlişlər daxildir.

MHBS 3-ə düzəlişlər standartın birgə müəssisələrin öz maliyyə hesabatlarında birgə müəssisələrin bütün növlərinin formalasdırılması uçotuna şamil edilmədiyinə aydınlıq gətirir.

MHBS 13-ə düzəlişlər Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri qrupunun ədaletli dəyərinin xalis əsasda ölçülmesi üzrə portfel istisnalarının əhatə dairəsinə aşağıda qeyd edilən müqavilələrin daxil olub-olmamasına aydınlıq gətirir. Düzəlişlərə əsasən MUBS 32-yə daxil olan maliyyə aktivləri və ya öhdəlikləri anlayışına uyğun gəlməyən, lakin MUBS 39 və MHBS 9-a daxil olan, eləcə də onlara uyğun uçota alınan bütün müqavilələr belə əhatə dairəsinə aiddir.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### **31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR** *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

MUBS 40-a düzelişlər MUBS 40 və MHBS 3-ün qarşılıqlı istisna olmadığına və hər iki standartın tətbiqinin tələb oluna biləcəyinə aydınlıq gətirir. Neticədə investisiya mülkiyyətini alan müəssisə əmlakın MUBS 40-dakı investisiya mülkiyyəti anlayışına və əməliyyatların MHBS 3 üzrə müəssisələrin birləşməsi əməliyyallarına nə dərəcədə uyğun olduğunu aydınlıq gətirir.

Qrupun rəhbərliyi bu düzelişlərin tətbiqinin konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir edəcəyini düşünür.

**2012-2014-cü illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzelişlər.** 2012-2014-cü illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzelişlər müxtəlif MHBS-lərə aşağıdakı düzelişlərdən ibarətdir.

MHBS 5-ə düzelişlər aktivlərin və ya satış qrupunun satış üçün saxlanılan kateqoriyasından təsisçiləre paylanma kateqoriyasına və ya əksinə yenidən təsnifləşdirilməsinin satış planına və ya təsisçiləre paylanma planına dəyişikliklər kimi nəzərdə tutulmadığına və yeni satış metoduna aid təsnifləşdirmə, təqdimat və ölçülmə tələblərinin tətbiq edilməli olduğuna aydınlıq gətirir. Bundan əlavə, düzelişlər təsisçiləre paylanma üçün saxlanılan kateqoriyasına və satış üçün saxlanılan kateqoriyasına uyğun olmayan aktivlərin satış üçün saxlanılan kimi təsnifləşdirilməyən aktivlər kimi uçota alınmasına aydınlıq gətirir. Bu düzelişlər gələcək dövrlər üzrə tətbiq olunmalıdır.

MHBS 7-yə düzelişlər xidmət müqaviləsinin köçürülmüş aktivlə bağlı tələb olunan açıqlama üzrə belə aktivə şəmil olunub-olunmamasını aydınlaşdırmaq üçün əlavə qaydaları təqdim edir. Bundan əlavə, MHBS 7-yə edilən düzelişlər maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin əvəzlenəndirilməsi üzrə açıqlama tələblərinin yüksək aralıq maliyyə hesabatlarına bütün aralıq dövrlər üzrə daxil edilməsinin açıq şəkildə tələb edilmədiyinə, lakin MUBS 34-ün tələblərini yerine yetirmək üçün yüksək aralıq maliyyə hesabatlarına daxil edilməsinin tələb oluna biləcəyinə aydınlıq gətirir. Bu düzelişlər gələcək dövrlər üzrə tətbiq olunmalıdır.

MUBS 19-a düzelişlər əmək fəaliyyətindən sonrakı müavinətlər üzrə diskont dərəcəni hesablamaq üçün istifadə olunan yüksək keyfiyyətli korporativ istiqrazların ödənilməli müavinətlərlə eyni valyuta ilə buraxılmasına aydınlıq gətirir. Düzelişlər ilk olaraq daxil edildiyi maliyyə hesabatlarında təqdim olunan ən erkən müqayisəli dövrün əvvəlindən tətbiq olunur.

MUBS 34-ə düzelişlər bu standart ilə tələb olunan və aralıq hesabatlarında istanilan hissədə, lakin aralıq maliyyə hesabatından kenarda təqdim olunan məlumatın aralıq maliyyə hesabatları ilə eyni vaxtda və eyni şərtlərlə istifadəçilərə təqdim olunan aralıq hesabatların digər hissəsinə istinad edilməsinə aydınlıq gətirir.

Qrupun rəhbərliyi bu düzelişlərin tətbiqinin konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir edəcəyini düşünür.

### **3. YENİDƏN TƏSNİFLƏŞDİRME**

Cari ilin təqdimatı Qrupun maliyyə nəticələrini daha yaxşı ifadə etdiyindən 31 dekabr 2014-cü il tarixinə və həmin tarixə bitən il üzrə təqdimatlara uyğunluğu təmin etmək üçün 31 dekabr 2013-cü il tarixinə və həmin tarixə bitən il üzrə konsolidə olunmuş hesabatlarda müəyyən məbləğlər yenidən təsnifləşdirilmişdir.

	<b>Əvvəlki ilde hesabat olunan</b>	<b>Yenidən təsnifləşdirmə məbləği</b>	<b>Yenidən təsnifləşdirilmiş</b>
	<b>31 dekabr 2013-cü il</b>	<b>31 dekabr 2013-cü il</b>	<b>31 dekabr 2013-cü il</b>
<b>Müddətli borc vəsaitləri</b>	<b>109,660</b>	<b>5,882</b>	<b>115,542</b>
<b>Digər maliyyə öhdəlikləri</b>	<b>6,347</b>	<b>(5,882)</b>	<b>465</b>

# UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

### 4. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
Kassadakı nağd vəsaitlər	37,689	37,664
ARMB-dəki nağd qalıqlar (məcburi ehtiyatlardan başqa)	14,599	9,923
Digər banklardakı müxbir hesablar və overnayt depozitlər:		
- Azərbaycan Respublikası	252	725
- Digər ölkələr	<u>9,100</u>	<u>14,836</u>
<b>Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri</b>	<b><u>61,640</u></b>	<b><u>63,148</u></b>

31 dekabr 2014-cü il üzrə pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin kredit keyfiyyəti aşağıdakı kimidir:

	ARMB-dəki pul vəsaitləri	Digər banklardakı müxbir hesablar	Cəmi
<b>Cari və dəyərsizləşməmiş:</b>			
- Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı	14,599	-	14,599
<b>Tərəfdən bankların kredit reytinqləri:</b>			
- A (Fitch reytinqləri)	-	3,186	3,186
- A+ (Fitch reytinqləri)	-	136	136
- BBB+ (Fitch reytinqləri)	-	253	253
- BBB (Fitch reytinqləri)	-	22	22
- <BBB (Fitch reytinqləri)	-	1,404	1,404
- reytinqi olmayan	<u>-</u>	<u>4,351</u>	<u>4,351</u>
<b>Kassadakı nağd vəsait istisna olmaqla cəmi cari və dəyərsizləşməmiş pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri</b>	<b><u>14,599</u></b>	<b><u>9,352</u></b>	<b><u>23,951</u></b>

31 dekabr 2013-cü il üzrə pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin kredit keyfiyyəti aşağıdakı kimidir:

	ARMB-dəki pul vəsaitləri	Digər banklardakı müxbir hesablar	Cəmi
<b>Cari və dəyərsizləşməmiş:</b>			
- Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı	9,923	-	9,923
<b>Tərəfdən bankların kredit reytinqləri:</b>			
- A (Fitch reytinqləri)	-	3,759	3,759
- A+ (Fitch reytinqləri)	-	3,981	3,981
- BBB+ (Fitch reytinqləri)	-	3,890	3,890
- BBB (Fitch reytinqləri)	-	330	330
- <BBB (Fitch reytinqləri)	-	1,245	1,245
- reytinqi olmayan	<u>-</u>	<u>2,356</u>	<u>2,356</u>
<b>Kassadakı nağd vəsait istisna olmaqla cəmi cari və dəyərsizləşməmiş pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri</b>	<b><u>9,923</u></b>	<b><u>15,561</u></b>	<b><u>25,484</u></b>

Azərbaycan Respublikası üzrə ən son dərc olunmuş (Fitch reytinqləri) beynəlxalq reytinq BBB-dir (2013-cü il: BBB-).

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərini təşkil edən məbləğlərin hər bir kateqoriyası üzrə hesablanmış ədalətli dəyer üçün 29 sayılı Qeydə baxın. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin valyuta, faiz dərəcəsi, coğrafi, ödəmə müddəti və likvidliklə bağlı təhlili 26 sayılı Qeyddə açıqlanır.

#### 5. DİGƏR BANKLARDAN ALINACAQ VƏSAITLƏR

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
Rezident banklardakı müddətli yerləşdirmələr	8,859	5,529
Qeyri-rezident banklardakı müddətli yerləşdirmələr	1,617	5,491
<b>Digər banklardan alınacaq cəmi vəsaitlər</b>	<b>10,476</b>	<b>11,020</b>

31 dekabr 2014-cü il tarixinə digər banklardakı müddətli yerləşdirmələrə bir xarici bankda illik 7.2% faiz dərəcəsi ilə yerləşdirilmiş 1,569 min manat ekvivalentində müddətli depozitlər daxildir (2013-cü il: xarici bankda illik 3%-7.2% faiz dərəcəsi ilə yerləşdirilmiş 5,492 min manat ekvivalentində yerləşdirmələr). Bu məbləğin 1,569 min manat həcmində hissəsi daha sonra həmin xarici bank tərəfindən ayrıca kredit müqaviləsinə əsasən 2015-ci ilin mart ayında ödənilmək şətərilliklə illik 8.9% (2013-cü il: 4.2%-8.9% faiz dərəcəsi ilə 5,492 min manat) faiz dərəcəsi ilə kredit şəklində Unileasing QSC-yə verilmişdir. Bankın yerləşdirdiyi həmin müddətli depozitlər və Unileasing QSC tərəfindən alınmış kreditlər hüquqi müqaviləyə əsasən yerləşdirilmiş ayrıca aktivləri və üçüncü tərəflərdən alınacaq öhdəlikləri eks etdirdiyinə görə qarşılıqlı şəkildə əvəzlenir.

31 dekabr 2014-cü il tarixinə digər banklardakı müddətli depozitlərə yerli banklardan birində yerləşdirilmiş 8,859 min manat həcmində və illik faiz dərəcəsi 7%-11% arasında dəyişən depozitlər daxildir (2013-cü il: yerli banklardan birində yerləşdirilmiş 5,529 min manat həcmində və illik faiz dərəcəsi 9%-11% arasında dəyişən depozitlər).

Digər banklardan alınacaq vəsaitlər təminatsızdır. 31 dekabr 2014-cü il tarixinə digər banklardan alınacaq vəsaitlərin kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədveldə göstərilir:

	Digər banklardakı müddətli yerləşdirmələr
Cari və dəyərsizləşməmiş - reytinqi olmayan	10,476
<b>Cəmi digər banklardan alınacaq vəsaitlər</b>	<b>10,476</b>

31 dekabr 2013-cü il tarixinə digər banklardan alınacaq vəsaitlərin kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədveldə göstərilir:

	Digər banklardakı müddətli yerləşdirmələr
Cari və dəyərsizləşməmiş - reytinqi olmayan	11,020
<b>Cəmi digər banklardan alınacaq vəsaitlər</b>	<b>11,020</b>

Bankın rəhbərliyi digər banklardan alınacaq vəsaitlərin dəyərsizləşməsinə dair obyektiv dəlil müəyyən etmədiyinə görə 31 dekabr 2014 və 2013-cü tarixlərinə dəyərsizləşmə üzrə hər hansı ehtiyat qeydə alınmamışdır.

# UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

Digər banklardan alınacaq vəsaitlərin hər bir kateqoriyası üzrə hesablanmış ədalətli dəyer üçün 29 sayılı Qeydə baxın. Digər banklardan alınacaq vəsaitlərin valyuta, faiz dərəcəsi, coğrafi, ödəmə müddəti və lикvidliklə bağlı təhlili 26 sayılı Qeyddə açıqlanır.

### 6. MÜŞTERİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR VƏ AVANSLAR

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
Nağd istehlak kreditləri	278,267	282,756
Kredit kartları	169,583	76,601
Biznes kreditləri	153,774	119,451
Mikrokreditlər	75,698	47,344
Mənzillərin alışarı və ipotekalar	45,724	45,894
Avtomobilərin alışarı	<u>18,509</u>	<u>41,147</u>
	741,555	613,193
Çıxılsın: Kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	<u>(45,332)</u>	<u>(17,307)</u>
Müşterilərə verilmiş cəmi kreditlər və avanslar	<u>696,223</u>	<u>595,886</u>

31 dekabr 2014-cü il ərzində kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatda hərəkətlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

1 yanvar 2014-cü il tarixinə kreditin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	Dövr ərzində silinmiş kreditlər	Dövr ərzində silinmiş kreditlərin qaytarılması	Dövr ərzində dəyərsizləşmə ehtiyatının artması/ (qaytarılması)	31 dekabr 2014- cü il tarixinə kreditin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat
Nağd istehlak kreditləri	5,319	-	1,264	11,076
Kredit kartları	1,052	-	449	4,876
Biznes kreditləri	6,174	(417)	2,598	8,223
Mikro kreditlər	908	-	284	727
Mənzillərin alışarı və ipoteka kreditləri	1,042	(10)	158	(1,092)
Avtomobilərin alışarı	<u>2,812</u>	<u>-</u>	<u>723</u>	<u>(834)</u>
Cəmi	<u>17,307</u>	<u>(427)</u>	<u>5,476</u>	<u>22,976</u>
				<u>45,332</u>

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

31 dekabr 2013-cü il ərzində kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatda hərəkətlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

1 yanvar 2013-cü il tarixinə kreditin dəyərsizləşməsi Üzrə ehtiyat	Dövr ərzində silinmiş kreditlər	İl ərzində silinmiş kreditlərin qaytarılması	İl ərzində dəyərsizləşmə ehtiyatının artması/ (qaytarılması)	31 dekabr 2013-cü il tarixinə kreditin dəyərsizləşməsi Üzrə ehtiyat
Nağd istehlak kreditləri	3,962	(1,402)	106	2,653
Kredit kartları	896	(542)	197	501
Biznes kreditləri	19,988	(20,901)	1,473	5,614
Mikrokreditlər	851	(423)	93	387
Mənzillərin alış və ipoteka kreditləri	574	(325)	3	790
Avtomobilərin alış	9,032	(6,031)	210	(399)
<b>Cəmi</b>	<b>35,303</b>	<b>(29,624)</b>	<b>2,082</b>	<b>9,546</b>
				<b>17,307</b>

Müşteri krediti portfelində iqtisadi sektor üzrə risklərin cəmləşməsi aşağıdakı kimiidir:

	31 dekabr 2014-cü il %	31 dekabr 2014-cü il Məbləğ	31 dekabr 2013-cü il %	31 dekabr 2013-cü il Məbləğ
<b>Istehlak kreditləri</b>				
Nağd istehlak kreditləri	38	278,267	46	282,756
Kredit kartları	23	169,583	13	76,601
Mikro kreditlər	10	75,698	8	47,344
Mənzillərin alış və ipoteka kreditləri	6	45,724	7	45,894
Avtomobilərin alış	2	18,509	7	41,147
<b>Cəmi fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər</b>	<b>79</b>	<b>587,781</b>	<b>81</b>	<b>493,742</b>
<b>Biznes kreditləri</b>				
Ticarət və xidməllər	12	93,895	11	65,590
Tikinti	4	35,612	3	21,109
Kənd təsərrüfatı	2	12,078	2	12,244
İstehsal	1	4,337	2	13,606
Nəqliyyat	1	3,962	1	5,941
Digər	1	3,890	0	961
<b>Cəmi biznes kreditləri</b>	<b>21</b>	<b>153,774</b>	<b>19</b>	<b>119,451</b>
<b>Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar (dəyərsizləşmədən avval)</b>	<b>100</b>	<b>741,555</b>	<b>100</b>	<b>613,193</b>

31 dekabr 2014-cü il tarixinə Qrupun kredit portfelində kredit qalığı 1,000 min manatdan yuxarı olan 32 borcalanı (31 dekabr 2013-cü il: 27 borcalan) olmuşdur. Bu borcalanlar üzrə ümumi qalıq 71,387 min manat (31 dekabr 2013-cü il: 53,789 min manat) və ya ümumi kredit portfelinin 9.7%-ni təşkil edir (31 dekabr 2013-cü il: 8.8%).

31 dekabr 2014-cü il tarixinə Azərbaycan İpoteka Fondu ilə bağlanmış kredit müqaviləsində nəzərdə tutulan program çərçivəsində cəmi ipoteka kreditləri 24,112 min manat (31 dekabr 2013-cü il: 22,811 min manat) olmuşdur (14 sayılı Qeyd). Bundan əlavə, bu kreditlərin 4,906 min manat (31 dekabr 2013-cü il: 6,660 min manat) məbləğində hissəsinin həmin proqrama daxil edilməsinin Azərbaycan İpoteka Fondu tərəfindən təsdiqlənməsi gözlənilir ki, bunun da nəticəsində kredit müqaviləsinə uyğun olaraq gələcəkdə Qrupa kreditin verilməsi nəzərdə tutulur.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

31 dekabr 2014-cü il tarixinə müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslara ümidsiz maliyyə lizinqi üzre 2,077 min manat məbləğində debitor borcları üçün ehtiyat çıxılmaqla qeydə alınmış Qrupun törəmə lizinq müəssisəsinin 29,827 min manat məbləğində maliyyə lizinqi üzre debitor borcları daxil olmuşdur (31 dekabr 2013-cü il: Ümidsiz maliyyə lizinqi üzre 1,785 min manat məbləğində debitor borcları üçün ehtiyat çıxılmaqla qeydə alınmış Qrupun törəmə lizinq müəssisəsinin 29,685 min manat məbləğində maliyyə lizinqi üzre debitor borcları). 31 dekabr 2014-cü il tarixinə maliyyə lizinqi üzre debitor borcları üçün müxtəlif növ naqliyyat vasitələri, tikinti və tibb avadanlıqlarının icarəsi ilə əlaqədar 829 lizinq müqaviləsi vardır (31 dekabr 2013-cü il: əsasən müxtəlif növ naqliyyat vasitələri, tikinti və tibb avadanlıqlarının icarəsi ilə əlaqədar 798 lizinq müqaviləsi). Həmin maliyyə lizinqi müqavilələrinin müddəti adətən 3-5 il ərzində başa çatır. Lizinq ödənişləri hər ay həyata keçirilir. Lizinq müddəti ərzində icarəyə verilən əmlak üzre mülkiyyət hüququ törəmə lizinq müəssisəsinə məxsusdur.

Icarəyə verilən əmlakın müxtəlif səbəblər üzündən zədələnməsi, oğurlanması və digər hallar kimi əlaqəli riskləri adətən maliyyə lizinqi müqavilələrində siğorta edilir.

Həmin siğorta müqaviləsi lizinq obyektinin yuxarıda qeyd edilən səbəblər üzündən zədələnməsini siğortalamaq üçün icarəyə götürən təraf ilə siğorta şirkəti arasında bağlanır. Törəmə lizinq müəssisəsinin rəhbərliyi müntəzəm olaraq lizinq məbləğinin ödenilməmiş hissəsinə nəzəret etməklə və icarəyə götürən tərəflərin maliyyə hesabatlarını təhlil etməklə onların maliyyə vəziyyətini qiymətləndirir.

Rəhbərlik maliyyə lizinqinin ayrıca kateqoriyanı eks etdirib-etdirməməsini və bu səbəbdən hazırlı qeyddəki təhlildə ayrıca göstərilməsi zərurətini nəzərdən keçirmişdir. Buna baxmayaraq, rəhbərlik risklərin qiymətləndirilməsi üzrə onların tətbiq etdiyi yanaşmanın bu qeyddə göstərilən kateqoriyalara əsaslandığını və ayrıca kateqoriya kimi maliyyə lizinqi üzre ödənişlərə əsaslanmadığını müəyyən etdiyinə görə bu cür lizinqlərin ayrıca bir kateqoriya kimi göstərilməsi tələb edilmir.

Maliyyə lizinqi üzre alınacaq ödənişlər (lizinqə üzrə ümumi investisiyanın dəyeri) və onların hazırkı dəyeri aşağıda göstərilir:

	1 il ərzində	1-5 il ərzində	5 ildən sonra	Cəmi
<b>31 dekabr 2014-cü il tarixinə maliyyə lizinqi</b>				
Üzrə debitor borcları	1,812	35,910	1,163	38,885
Qazanılmamış maliyyə geliri	(138)	(8,501)	(419)	(9,058)
<b>31 dekabr 2014-cü il tarixinə lizinq üzrə debitor borclarının hazırkı dəyeri</b>	<b>1,674</b>	<b>27,409</b>	<b>744</b>	<b>29,827</b>
<b>1 dekabr 2013-cü il tarixinə maliyyə lizinqi</b>				
Üzrə debitor borcları	3,896	32,693	1,612	38,201
Qazanılmamış maliyyə geliri	(248)	(7,596)	(672)	(8,516)
<b>31 dekabr 2013-cü il tarixinə lizinq üzrə debitor borclarının hazırkı dəyeri</b>	<b>3,648</b>	<b>25,097</b>	<b>940</b>	<b>29,685</b>

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### **31 DEKABR 2014-CÜ İL TARIXİNƏ BİTEN İL ÜZRE KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MƏLİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR**

*(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

Aşağıdakı cədvəlde 31 dekabr 2014-cü il tarixinə girovun ədaləlli dəyəri üzrə deyil, onun növü üzrə kreditin dəyərsizləşmə ehtiyatı yaradılmışdan əvvəl müştərilərə verilən kreditlərin ümumi həcmi göstərilmişdir:

<b>Nağd istehlak kreditləri</b>	<b>Kredit kartları</b>	<b>Biznes kreditləri</b>	<b>Mikro kreditlər</b>	<b>Mənzillərin alış və ipoteka kreditləri</b>	<b>Avtomobilərin alış kreditləri</b>	<b>Cəmi</b>
Təminatsız kreditlər						
Girovla təmin edilmiş kreditlər:						
- daşınmaz əmlak						
- şəxsi neqliyyat vasitəsi						
- bank depozitləri						
- daşınan əmlak						
- digər aktivlər						
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	<u>278,267</u>	<u>169,583</u>	<u>153,774</u>	<u>75,698</u>	<u>45,724</u>	<u>18,509</u>
31 dekabr 2013-cü il tarixinə girov haqqında məlumat aşağıdakı kimidir:						<u>741,555</u>
<b>Nağd istehlak kreditləri</b>	<b>Kredit kartları</b>	<b>Biznes kreditləri</b>	<b>Mikro kreditlər</b>	<b>Mənzillərin alış və ipoteka kreditləri</b>	<b>Avtomobilərin alış kreditləri</b>	<b>Cəmi</b>
Təminatsız kreditlər						
Girovla təmin edilmiş kreditlər:						
- daşınmaz əmlak						
- şəxsi neqliyyat vasitəsi						
- bank depozitləri						
- daşınan əmlak						
- digər aktivlər						
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	<u>282,756</u>	<u>76,601</u>	<u>119,451</u>	<u>47,344</u>	<u>45,894</u>	<u>41,147</u>
						<u>613,193</u>

## **31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MƏLİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR**

(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Mənali ilə)

Ölçülmüş aktivlərə esasen avadanlıq və debitor borcları daxil olmaqla kreditin və ya qeyd olunan məlumatda kreditin və ya qoyulmuş qiyyun balans dəyərinin daha aşağı oları östənilmişdir; digər məlumatlar isə təminatsız kreditlərin tərkibində açıqlanmışdır. Kreditlərin balans dəyəri qırov qoyulmuş aktivlərin likvidlik səviyyəsinə görə ölüsdürümüşdür.

31 dekabr 2014-cü il tarixinə qalıq kreditlərin keyfiyyatına görə təhlili aşağidakı cədvəldə göstərilir.

Nağd istehlak kreditleri	Kredit kartları	Biznes kreditleri	Mikrokreditler	Mənzillərin alış ya ipoteka kreditləri	Avtomobilərin alışı		
Cari va dəyərsizleşməmiş Təminatsız kreditlər Girovla təmin edilmiş kreditlər: - daşınmaz emlak - Şəxsi həqiqiyat vəstəsi - bank depozitləri - daşınan emlak - digər aktivlər Şərtlərin iekrən razlaşdırılmış kreditlər	238,480 900 218 12,037 181 - 2,682  <u>254,498</u>	152,366 22 - 8,546 - 96  <u>161,030</u>	23,705 85,516 448 693 14,195 981 38 120  <u>130,509</u>	5,771 1,208 - - 66,157 38 - 53  <u>73,294</u>	245 44,895 - - - - 35  <u>45,193</u>	35 14,321 - - - - 35  <u>14,391</u>	420,602 132,541 14,987 21,276 80,533 1,019 7,957  <u>678,915</u>
Cəmi cari va dəyərsizleşməmiş Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizleşməmiş - 30 gündən 90 günədək gecikdirilmiş - 90 gündən 180 günədək gecikdirilmiş - 180 gündən 360 günədək gecikdirilmiş Cəmi vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizleşməmiş	5,864 57 34  <u>5,955</u>	2,167 - -  <u>2,167</u>	2,800 - -  <u>2,800</u>	404 - -  <u>404</u>	330 - -  <u>330</u>	757 - -  <u>757</u>	12,322 57 34  <u>12,413</u>
Fərdi şəkildə dəyərsizleşmiş kreditlər - 90 gündən 180 günədək gecikdirilmiş - 180 gündən 360 günədək gecikdirilmiş - 360 gündən artıq gecikdirilmiş Cəmi fərdi şəkildə dəyərsizleşmiş kreditlər	3,967 8,355 5,492  <u>17,814</u>	1,931 3,084 1,371  <u>6,386</u>	9,614 3,792 7,059  <u>20,465</u>	417 551 1,032  <u>2,000</u>	51 127 23  <u>201</u>	396 472 2,493  <u>3,361</u>	16,376 16,381 17,470  <u>50,227</u>
Cixisim: dəyərsizleşme üzrə ehtiyatlar	(17,659)	(6,377)	(16,578)	(1,919)	(98)	(2,701)	(45,332)
Cəmi müştərlərə verilmiş kreditlər və avanslar	260,608	163,206	137,196	73,779	45,626	15,808	696,223

## UNIBANK KOMMERSİYA BANKI

### **31 DEKABR 2014-CÜ İL TARIXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLİDE EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR** *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı iñ)*

**31 dekabr 2013-cü il tarixinə qəliq kreditlərin keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdaçı cədvəldə göstərilir:**

	<b>Nağd istehlak kreditləri</b>	<b>Kredit kartları</b>	<b>Biznes kreditləri</b>	<b>Mikrokreditlər</b>	<b>Mənzillərin alış və ipoteka kreditləri</b>	<b>Avtomobililərin alış</b>	<b>Cəmi</b>
<b>Cari ve dəyərsizləşmemiş Terminalsiz Kredilər</b>	<b>258,128</b>	<b>71,241</b>	<b>24,290</b>	<b>282</b>	<b>222</b>	<b>99</b>	<b>354,262</b>
- Girovla təmin edilmiş kreditlər:							
- - dəşənmiş emlak	2,758	37	60,643	957	43,718	122	108,235
- - şəxsi neqliyat vasili	243	-	668	29	-	34,909	35,849
- - bank depozitləri	10,096	3,776	172	3	-	-	14,047
- - dəşənmiş emlak	4,451	-	20,563	44,736	-	-	70,434
- - digər aktivlər	(29)	-	727	251	-	-	949
- Şərtləri təkrar razılaşdırılmış kreditlər	403	-	2,228	-	63	75	2,769
<b>Cəmi cari və dəyərsizləşməmiş</b>	<b>276,050</b>	<b>75,054</b>	<b>109,291</b>	<b>46,258</b>	<b>44,003</b>	<b>35,889</b>	<b>586,545</b>
<b>Vaxlı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş</b> - 30 gündən 90 gündək gecikdirilmiş	<b>2,350</b>	<b>638</b>	<b>2,016</b>	<b>310</b>	<b>360</b>	<b>1,955</b>	<b>7,629</b>
<b>Cəmi vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş</b>	<b>2,350</b>	<b>638</b>	<b>2,016</b>	<b>310</b>	<b>360</b>	<b>1,955</b>	<b>7,629</b>
<b>Fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş kreditlər</b> <i>(ümumi)</i>							
- 90 gündən 180 gündək gecikdirilmiş	2,085	487	3,433	289	265	713	7,272
- 180 gündən 360 gündək gecikdirilmiş	1,878	312	2,228	325	59	949	5,751
- 360 gündən artıq gecikdirilmiş	393	110	2,483	162	1,207	1,641	5,996
<b>Cəmi fərdi şəkilde dəyərsizləşmiş kreditlər (ümumi)</b>	<b>4,356</b>	<b>909</b>	<b>8,144</b>	<b>776</b>	<b>1,531</b>	<b>3,303</b>	<b>19,019</b>
<b>Cixılsın: dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatlar</b>	<b>(5,319)</b>	<b>(1,052)</b>	<b>(6,174)</b>	<b>(908)</b>	<b>(1,042)</b>	<b>(2,812)</b>	<b>(17,307)</b>
<b>Cəmi müştərlərə verilmiş kreditlər və avanslar</b>	<b>277,437</b>	<b>75,549</b>	<b>113,277</b>	<b>46,436</b>	<b>44,852</b>	<b>38,335</b>	<b>595,886</b>

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### **31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)**

**Bank Maliyyə Alətləri:** Tanınma və Ölçülmə adlı MUBS 39-da nəzərdə tutulan portfel üzrə ehtiyatın yaradılması metodologiyasını tətbiq etmiş və baş vermiş, lakin hesabat dövrünün sonunda heç bir fərdi kredit üzrə konkret olaraq müəyyən edilməmiş dəyərsizləşmə zərərləri üçün portfel üzrə ehtiyat yaratmışdır. Bankın siyaseti kreditin dəyərsizləşməsinə dair konkret obyektiv dəlil müəyyən edilməyənə qədər hər bir krediti "cari və dəyərsizləşməmiş" kateqoriyasında təsnifləşdirməkdir. Bu siyaset və portfelin dəyərsizləşməsi metodologiyasının tətbiqi ilə əlaqədar olaraq dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatlar fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş kreditlərin ümumi məbləğindən artıq ola bilər.

Kreditin dəyərsizləşməsini müəyyən edərkən Qrupun nəzərə aldığı əsas amillər vaxtı keçmiş kredit statusu və müvafiq girov təminatının (əgər varsa) dəyerini realizasiya etmək imkanıdır. Bunun əsasında yuxarıdakı cədvəldə fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş kreditlərin ödəmə müddətləri üzrə təhlili göstərilir.

Yuxarıdakı cədvəldə göstərilən vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş kreditlər girovun ədalətli dəyerinin vaxtı keçmiş faizləri və əsas məbləğləri təmin etdiyi təminatlı kreditləri eks etdirir. Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş kimi göstərilən məbləğ yalnız vaxtı keçmiş fərdi hissə-hisə ödənişlər deyil, belə kreditlərin ümumi balansıdır.

31 dekabr 2014-cü il tarixinə vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş kreditlər və fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş kreditlər üzrə təminatın ədalətli dəyeri aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Nağd istehlak kreditləri	Kredit kartları	Biznes kreditləri	Mikro kreditlər	Mənzillərin alış və ipoteka kreditləri	Avtomobilərin alış	Cəmi
<b>Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş kreditlər üzrə təminatın ədalətli dəyeri</b>							
- daşınmaz əmlak	62	-	764	22	330	-	1,178
- şəxsi nəqliyyat vasitəsi	18	-	26	-	-	726	770
- bank depozitləri	1,918	21	-	-	-	-	1,939
- daşınan əmlak	8	-	1,764	332	-	-	2,104
- digər aktivlər	-	-	33	2	-	-	35
<b>Fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş kreditlər üzrə təminatın ədalətli dəyeri</b>							
- daşınmaz əmlak	271	-	8,797	43	190	-	9,301
- şəxsi nəqliyyat vasitəsi	-	-	103	9	-	2,221	2,333
- bank depozitləri	-	-	-	-	-	-	-
- daşınan əmlak	489	-	5,623	1,802	-	-	7,914
- zinət əşyaları daxil olmaqla şəxsi əmlak	-	-	-	-	-	-	-
- digər aktivlər	-	-	205	14	-	-	219
<b>Cəmi</b>	<b>2,766</b>	<b>21</b>	<b>17,315</b>	<b>2,224</b>	<b>520</b>	<b>2,947</b>	<b>25,793</b>

Qrup kredit portfelinin dəyərsizləşmə üçün birgə qiymətləndirilməsi zamanı girovların satışı səmərəli olmadığından onların ədalətli dəyerini nəzərə almır. Ayrı-ayrılıqda əhəmiyyətli olan kreditlərin qiymətləndirilməsi zamanı Qrup ödəniş öhdəliklərinin yerinə yetirila bilməməsi ehtimalını, eləcə də satış şərtlərini və qiymətini nəzərə alır.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### **31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)**

31 dekabr 2013-cü il tarixinə vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş kreditlər və fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş kreditlər üzrə təminatın ədalətli dəyəri aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	<b>Nağd İstehlak kreditləri</b>	<b>Kredit kartları</b>	<b>Biznes kreditləri</b>	<b>Mikro kreditlər</b>	<b>Mənzillərin alışı və ipoteka kreditləri</b>	<b>Avtomobilərin alışı</b>	<b>Cəmi</b>
<b>Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş kreditlər üzrə təminatın ədalətli dəyəri</b>							
- daşınmaz emlak	-	-	-	445	26	360	831
- şəxsi nəqliyyat vasitəsi	-	1,762	-	-	-	-	1,762
- daşınan emlak	-	40	71	326	375	-	812
- digər aktivlər	-	-	-	106	4	-	110
<b>Fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş kreditlər üzrə təminatın ədalətli dəyəri</b>							
- daşınmaz emlak	-	-	363	3,384	390	1,531	5,668
- şəxsi nəqliyyat vasitəsi	-	2,460	19	65	15	-	2,559
- zinət əşyaları daxil olmaqla şəxsi emlak	-	-	-	-	-	-	-
- daşınan emlak	-	75	205	361	1,112	-	1,753
- digər aktivlər	-	-	27	91	11	-	129
<b>Cəmi</b>	<b>-</b>	<b>4,337</b>	<b>685</b>	<b>4,778</b>	<b>1,933</b>	<b>1,891</b>	<b>13,624</b>

Müştərilərə verilmiş kreditləri və avansları təşkil edən məbləğlərin hər bir kateqoriyası üzrə hesablanmış ədalətli dəyər üçün 29 sayılı Qeydə baxın. Müştərilərə verilmiş kreditlərin və avansların valyuta, faiz dərəcəsi, coğrafi, ödəmə müddəti və likvidliklə bağlı təhlili 26 sayılı Qeyddə açıqlanır. Əlaqəli təriflərin qalıqları haqqında məlumat 30 sayılı Qeyddə açıqlanır.

#### **7. SATILABİLƏN İNVESTİSİYA QİYMƏTLİ KAĞIZLARI**

	<b>31 dekabr 2014-cü il</b>	<b>31 dekabr 2013-cü il</b>
Azərbaycan İpoteka Fonduunun ("AİF") istiqrazları	<b>6,999</b>	-
Cəmi borc qiymətlı kağızları	<b>6,999</b>	-
Birjada alınıb satıla bilməyən korporativ səhmlər	<b>460</b>	<b>460</b>
<b>Cəmi satılabilən investisiya qiymətlı kağızları</b>	<b>7,459</b>	<b>460</b>

2 sayılı Qeyddə göstərildiyi kimi, birjada alınıb satıla bilməyən korporativ səhmlərin ədalətli dəyəri düzgün qiymətləndirilə bilmədiyinə görə onların ədalətli dəyəri haqqında məlumat açıqlanmamışdır.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

31 dekabr 2014-cü il tarixinə qalan borc qiymətli kağızlarının kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Kupon qiymətli kağızları
- reytingi olmayan	<u>6,999</u>
Cəmi vaxtı keçməmiş və dəyərsizleşməmiş satılabilən borc qiymətli kağızları	<u>6,999</u>

Birjada alınıb satılıb bilməyen korporativ səhmlər aşağıda göstərilir:

Adı	Fəaliyyətin növü	Qeydiyyat ölkəsi	Təsisçi payı, %	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
Milli Kart MMC	Kartın prosessinqi	Azərbaycan Respublikası	8.0	400	400
Bakı Fond Birjası	Fond birjası	Azərbaycan Respublikası	6.0	60	60
<b>Cəmi</b>				<b>460</b>	<b>460</b>

Satılabilən investisiya qiymətli kağızlarının məbləğlərinin hər bir kateqoriyası üzrə hesablanmış ədalətli dəyer üçün 29 sayılı Qeydə baxın. Satılabilən investisiya qiymətli kağızlarının valyuta, faiz dərəcəsi, coğrafi, ödəmə müddəti və likvidliklə bağlı təhlili 26 sayılı Qeyddə açıqlanır. Əlaqəli tərəflərin qalıqları haqqında məlumat 30 sayılı Qeyddə açıqlanır.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİХİNƏ BITƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MƏLİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

#### 8. BİNALAR, AVADANLIQLAR VƏ QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

	İcareye götürülmüş emlakın təmiri	Torpaq və dinalar	Ofis və kompüter avadanlıqları	Mebel, qurğular və digər avadanlıqlar	Başa çatdırılmış tikintilər	Cəmi binalar və avadanlıqlar	Qeyri-maddi aktivlər	Total
<b>31 dekabr 2012-ci il tarixinə xalis qilıq dəyəri</b>	<b>3,343</b>	<b>31,145</b>	<b>1,910</b>	<b>5,059</b>	<b>-</b>	<b>41,457</b>	<b>1,850</b>	<b>43,307</b>
Əlavələr	1,212 (162) (398)	446 1,886 -	1,153 1 (37)	2,380 161 (252)	2,648 (1,886) (9)	7,839 -	618 -	8,457
Köçümlər								
Silinmalar								
Silinmə zamanı lağv edilmiş köhnələmə	398 (706)	-	35 (445)	232 (1,240)	-	665 (3,259)	-	665 (3,548)
Amortizasiya xərci								
<b>31 dekabr 2013-cü il tarixinə ilkən dayar</b>	<b>5,886</b>	<b>35,818</b>	<b>7,363</b>	<b>12,739</b>	<b>753</b>	<b>62,579</b>	<b>3,407</b>	<b>65,986</b>
31 dekabr 2013-cü il tarixinə yığılmış köhnələmə	(2,199)	(3,209)	(4,766)	(6,399)	-	(16,573)	(1,227)	(17,800)
<b>31 dekabr 2013-cü il tarixinə xalis qilıq dəyəri</b>	<b>3,687</b>	<b>32,609</b>	<b>2,617</b>	<b>6,340</b>	<b>753</b>	<b>46,006</b>	<b>2,180</b>	<b>48,186</b>
Əlavələr	1,814 (10)	89 1,098	940 (188)	2,368 (673)	2,609 (1,098) (22)	7,820 (893)	2,065 -	9,885 (893)
Köçümlər								
Silinmalar								
Silinmə zamanı lağv edilmiş köhnələmə	7 (745)	- (914)	174 (610)	402 (1,293)	-	583 (3,562)	-	583 (3,927)
Amortizasiya xərci								
<b>31 dekabr 2014-cü il tarixinə xalis qilıq dəyəri</b>	<b>4,753</b>	<b>32,882</b>	<b>2,933</b>	<b>7,144</b>	<b>2,242</b>	<b>49,954</b>	<b>3,880</b>	<b>53,834</b>
31 dekabr 2014-cü il tarixinə ilkən dayar	7,690	37,006	8,135	14,435	2,242	69,508	5,472	74,980
31 dekabr 2014-cü il tarixinə yığılmış köhnələmə	(2,937)	(4,124)	(5,202)	(7,291)	-	(19,554)	(1,592)	(21,146)
<b>31 dekabr 2014-cü il tarixinə xalis qilıq dəyəri</b>	<b>4,753</b>	<b>32,882</b>	<b>2,933</b>	<b>7,144</b>	<b>2,242</b>	<b>49,954</b>	<b>3,880</b>	<b>53,834</b>

Başa çatdırılmış tikintilər filialların tikintisi və təmiri xərcəri daxildir. Tikintili işləri başa çatdırıldıqdan sonra aktivlər torpaq sahələri və binalar kateqoriyasına köçürürlər.

# UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

31 dekabr 2014-cü il tarixinə binalar və avadanlıqların yekun qiılığına istismar olunan, lakin tamamılıkla köhnəlmış 1,330 min manat (2013-cü il: 1,383 min manat) məbləğində aktivlər daxildir. Qeyri-maddi aktivlərə program təminatı və lisenziyalar aiddir.

### 9. DİGƏR MALİYYƏ AKTİVLƏRİ

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
Ödəniş terminali üzrə debitor borcları	3,441	1,641
Kredit və debit kart əməliyyatları üzrə debitor borcları	1,499	764
Broker əməliyyatları	395	-
Pul köçürmə əməliyyatları üzrə hesablaşmalar	-	5
Digər maliyyə aktivləri	<u>11</u>	<u>13</u>
<b>Cəmi digər maliyyə aktivləri</b>	<b><u>5,346</u></b>	<b><u>2,423</u></b>

Kredit və debit kartlar üzrə debitor borcları digər bankların müştərileri tərefindən Bankın ATM-lərindən çıxarılmış nağd pul vəsaitləri üzrə digər yerli banklardan alınacaq xalis vəsaitləri təşkil edir.

31 dekabr 2014-cü il tarixinə digər qalıq maliyyə aktivlərinin kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Ödəniş terminali üzrə debitor borcları	Kredit və debit kart əməliyyatları üzrə debitor borcları	Broker əməliyyatları	Digər maliyyə aktivləri	Cəmi
<i>Vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş</i>					
->BBB dərəcəli (Fitch reytinqləri)	-	63	-	-	63
->B dərəcəli (Fitch reytinqləri)	-	1,024	-	-	1,024
- reytinqi olmayan	<u>3,441</u>	<u>412</u>	<u>395</u>	<u>11</u>	<u>4,259</u>
<b>Cəmi vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş digər maliyyə aktivləri</b>	<b><u>3,441</u></b>	<b><u>1,499</u></b>	<b><u>395</u></b>	<b><u>11</u></b>	<b><u>5,346</u></b>

31 dekabr 2013-cü il tarixinə digər qalıq maliyyə aktivlərinin kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Ödəniş terminali üzrə debitor borcları	Kredit və debit kart əməliyyatları üzrə debitor borcları	Pul köçürmə əməliyyatları üzrə hesablaşmalar	Digər maliyyə aktivləri	Cəmi
<i>Vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş</i>					
->BBB dərəcəli (Fitch reytinqləri)	-	324	-	-	324
->B dərəcəli (Fitch reytinqləri)	-	32	-	-	32
- reytinqi olmayan	<u>1,641</u>	<u>408</u>	<u>5</u>	<u>13</u>	<u>2,067</u>
<b>Cəmi vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş digər maliyyə aktivləri</b>	<b><u>1,641</u></b>	<b><u>764</u></b>	<b><u>5</u></b>	<b><u>13</u></b>	<b><u>2,423</u></b>

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### **31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)***

Digər maliyyə aktivlərinin məbleğlərinin hər bir kateqoriyası üzrə hesablanmış ədalətli dəyer üçün 29 sayılı Qeydə baxın. Digər maliyyə aktivlərinin valyuta, faiz dərəcəsi, coğrafi, ödəmə müddəti və lикvidliklə bağlı təhlili 26 sayılı Qeyddə açıqlanır.

#### **10. DİGƏR AKTİVLƏR**

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
Müsadira edilmiş girov	4,253	5,416
Maliyyə lizinqi üçün alınmış avadanlıqlar	1,647	4,456
Qabaqcadan ödənilmiş xərclər	706	1,076
Lizinq məqsədi üçün alınmış avadanlıq üzrə avanslar	-	702
Avadanlıq üçün qabaqcadan ödənişlər	295	249
Digər	494	640
	7,395	12,539
Çıxılsın: Deyərsizləşmə ehtiyatı	(1,568)	(540)
<b>Cəmi digər aktivlər</b>	<b>5,827</b>	<b>11,999</b>
Qısamüddətli	3,143	7,123
Uzunmüddətli	2,684	4,876
<b>Cəmi digər aktivlər</b>	<b>5,827</b>	<b>11,999</b>

31 dekabr 2014-cü il tarixinə bitən il üzrə deyərsizləşmə ehtiyatında hərəkətlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	1 yanvar 2014-cü il tarixinə deyərsizləşmə ehtiyatı	Növbəti lizinq üzrə tanınmış	Dövr ərzində deyərsizləşmə ehtiyatında artım	31 dekabr 2014- cü il tarixinə deyərsizləşmə ehtiyatı
Müsadira edilmiş girov	540	(905)	1,933	1,568
<b>Cəmi</b>	<b>540</b>	<b>(905)</b>	<b>1,933</b>	<b>1,568</b>

31 dekabr 2013-cü il tarixinə bitən il üzrə deyərsizləşmə ehtiyatında hərəkətlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	1 yanvar 2013-cü il tarixinə deyərsizləşmə ehtiyatı	Növbəti lizinq üzrə tanınmış	Dövr ərzində deyərsizləşmə ehtiyatında artım	31 dekabr 2013- cü il tarixinə deyərsizləşmə ehtiyatı
Müsadira edilmiş girov	979	(2,141)	1,702	540
<b>Cəmi</b>	<b>979</b>	<b>(2,141)</b>	<b>1,702</b>	<b>540</b>

31 dekabr 2014 və 2013-cü il tarixlərinə müsadira edilmiş girovlar əsasən fərdi şəkildə deyərsizləşmiş kreditlər və lizinq üzrə debitor borcları ilə əlaqədar olaraq Qrup tərəfindən müsadira edilmiş avadanlığı eks etdirir. 31 dekabr 2014 və 2013-cü il üzrə deyərsizləşmə ehtiyatı müsadira edilmiş girov üzrə deyərsizləşməni eks etdirir. Rəhberlik 31 dekabr 2014 və 2013-cü il tarixlərinə həmin girovların xalis satış dəyerinin onların hazırlığı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında göstərilən balans dəyerindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənmediyini düşünür.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

Maliyyə lizinqinə ötürmə üçün alınmış avadanlıq sonrakı maliyyə lizinq məqsədləri üçün Unileasing QSC tərəfindən ehtiyatda saxlanılan avadanlıq əks etdirir.

Lizinq məqsədləri üçün alınmış avadanlıq üzrə avanslar icarə üçün nəzərdə tutulan avadanlıq təchizatçılara Unileasing QSC tərəfindən verilmiş avans ödənişləri əks etdirir.

Əlaqəli tərəflərin qalıqları haqqında məlumat 30 sayılı Qeyddə açıqlanır.

#### 11. DİGƏR BANKLARA ÖDƏNİLƏCƏK VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
Diger bankların müxbir hesabları və overnat depozitləri	1,104	204
Diger bankların qısa müddətli yerleşdirmələri	<u>21,462</u>	<u>20,552</u>
<b>Cəmi digər banklara ödəniləcək vəsaitlər</b>	<b><u>22,566</u></b>	<b><u>20,756</u></b>

31 dekabr 2014-cü il tarixinə digər bankların qısamüddətli yerleşdirmələri dörd qeyri-rezident bankın ödəmə müddəti 2015-ci ilin aprel, sentyabr, oktyabr və noyabr aylarında bitən və illik 5%-13.5% bazar faiz dərəcələrinə malik yerleşdirmələrindən ibarət olmuşdur (31 dekabr 2013-cü il: dörd qeyri-rezident bankın ödəmə müddəti 2014-cü ilin sentyabr və oktyabr aylarında bitən və illik 5%-7% bazar faiz dərəcələrinə malik iki qısamüddətli yerleşdirmələri)

Digər banklara ödəniləcək vəsaitlərin məbləğlərinin hər bir kateqoriyası üzrə hesablanmış ədalətli dəyər üçün 29 sayılı Qeydə baxın. Digər banklara ödəniləcək vəsaitlərin valyuta, faiz dərəcəsi, coğrafi, ödəmə müddəti və lикvidliklə bağlı təhlili 26 sayılı Qeyddə açıqlanır.

#### 12. MÜŞTƏRİ HESABLARI

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
<b>Dövlət müəssisələri və ictimai təşkilatlar</b>		
- Cari/hesablaşma hesabları	2,645	1,686
- Müddətli depozitlər	<u>518</u>	<u>830</u>
<b>Digər hüquqi şəxslər</b>		
- Cari/hesablaşma hesabları	40,107	39,121
- Müddətli depozitlər	<u>39,501</u>	<u>21,634</u>
<b>Fiziki şəxslər</b>		
- Cari/hesablaşma hesabları	22,547	24,577
- Müddətli depozitlər	<u>411,336</u>	<u>356,845</u>
<b>Cəmi müştəri hesabları</b>	<b><u>516,654</u></b>	<b><u>444,693</u></b>

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### **31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)**

Müştəri hesablarının iqtisadi sektorlar üzrə cəmləşməsi aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
	% Məbləğ	% Məbləğ
Fiziki şəxslər	84.0 433,883	85.8 381,422
Maliyyə	7.7 39,829	6.3 27,855
Ticaret və xidmətlər	6.3 32,436	5.7 25,347
İstehsal	0.5 2,910	1.2 5,338
Enerji və dağ-mədən	0.5 2,762	0.4 1,571
İnşaat	0.3 1,529	0.2 837
Kommunikasiya və nəqliyyat	0.2 976	0.1 467
Digər	0.5 2,329	0.3 1,856
<b>Cəmi müştəri hesabları</b>	<b>100.0 516,654</b>	<b>100.0 444,693</b>

31 dekabr 2014-cü il tarixinə Qrupun müştəri hesablarında vəsaitlərinin ümumi qalığı 1,000 min manatdan yuxarı olan 45 müştəri (2013-cü il: 37 müştəri) olmuşdur. Həmin vəsaitlərin ümumi qalığı 113,859 min manat (2013-cü il: 85,610 min manat) və ya ümumi müştəri hesablarının 22%-ni (2013-cü il: 19%) təşkil etmişdir.

31 dekabr 2014-cü il tarixinə 1,454 min manat məbləğində məhdudlaşdırılmış müştəri depozitləri (2013-cü il: 625 min manat) Qrupun öz müştəriləri adından hazırladığı idxlə akkreditivləri və zəmanətlərə əsasən geri götürüla bilməyən öhdəliklər üçün girov kimi saxlanılan müştəri hesabları üzrə qalıqları eks etdirir. 31 dekabr 2014 və 2013-cü il tarixlərinə qalan akkreditivlər və zəmanətlər haqqında məlumat 28 sayılı qeydə baxın.

Müştəri hesabları məbləğlərinin hər bir kateqoriyası üzrə hesablanmış ədalətli dəyər üçün 29 sayılı Qeydə baxın. Müştəri hesablarının valyuta, faiz dərəcəsi, coğrafi, ödəmə müddəti və likvidliklə bağlı təhlili 26 sayılı Qeyddə açıqlanır. Əlaqəli tərəflərin qalıqları haqqında məlumat 30 sayılı Qeyddə açıqlanır.

### **13. BURAXILMIŞ BORC QİYMƏTLİ KAĞIZLARI**

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
Rezident	10,012	24,300
Qeyri-rezident	19,950	19,965
<b>Cəmi buraxılmış borc qiymətlü kağızları</b>	<b>29,962</b>	<b>44,265</b>

31 dekabr 2014-cü il üzrə ABŞ dolları ilə ifadə edilmiş 19,950 min manat məbləğində korporativ istiqrazların faiz dərəcəsi 8.32%, ödəmə müddəti isə iki il üç ay olmuşdur (2013-cü il: faiz dərəcəsi 8.36%, ödəmə müddəti isə iki il üç ay olan 19,965 min manat). 31 dekabr 2014 və 2013-cü il tarixlərinə buraxılmış bu korporativ istiqrazlar həmin tarixdə Bankın səhmdarları olan 2 qeyri-rezident maliyyə institutu tərəfindən alınmışdır.

31 dekabr 2014-cü il tarixinə manat ilə ifadə edilmiş 10,000 min manat məbləğində korporativ istiqrazların illik faiz dərəcəsi 9.75%, ödəmə müddəti isə üç il olmuşdur. (2013-cü il: 20,235 manat).

31 dekabr 2014-cü il tarixinə buraxılmış borc qiymətlü kağızlarının hər bir kateqoriyasının balans dəyəri təxminən onların ədalətli dəyərini eks etdirir.

Buraxılmış borc qiymətlü kağızlarının məbləğlərinin hər bir kateqoriyası üzrə hesablanmış ədalətli dəyər üçün 29 sayılı Qeydə baxın. Buraxılmış borc qiymətlü kağızlarının valyuta, faiz dərəcəsi, coğrafi, ödəmə müddəti və likvidliklə bağlı təhlili 26 sayılı Qeyddə açıqlanır. Əlaqəli tərəflərin qalıqları haqqında məlumat 30 sayılı Qeyddə açıqlanır.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

#### 14. MÜDDƏTLİ BORC VƏSAİTLƏRİ

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
Rezident banklardan və dövlət təşkilatlarından borc götürülmüş vəsaitlər	51,601	48,341
Qeyri-rezident banklardan və təşkilatlardan borc götürülmüş vəsaitlər	84,041	67,201
<b>Cəmi müddətli borc vəsaitləri</b>	<b>135,642</b>	<b>115,542</b>

31 dekabr 2014-cü il tarixinə müddətli borc vəsaitlərinə Unileasing QSC-nin xarici bankdan illik 8.9% faiz dərəcəsi ilə borc götürdüyü 1,569 min manat məbləğində vəsaitlər daxildir (2013-cü il: xarici bankdan illik 4.2%-8.9% faiz dərəcəsi ilə götürülmüş 5,492 min manat məbləğində müddətli borc vəsaitləri). Bu depozitlər Bank tərəfindən ayrı-ayrı kredit müqavilələrinə əsasən 2015-ci ilin mart ayında ödənilmək şətərəfli illik 7.2% (2013-cü il: 3%-7.2%) faiz dərəcəsi ilə kredit şəklində həmin xarici banka verilmişdir.

Bankın müddətli yerləşdirmələri və Unileasing QSC tərəfindən eldə edilmiş kreditlər hüquqi müqavilələrə əsasən yerləşdirilmiş, ayrıca aktivləri və üçüncü tərəflərdən alınacaq öhdəlikləri əks etdiriyinə görə qarşılıqlı şəkildə əvəzləşdirilmir. 5 sayılı Qeydə baxın.

Qrup müddətli borc müqavilələrində nəzərdə tutulan müəyyən maliyyə şərtlərinə əməl etmək öhdəliyi daşıyır. Qrupun müəyyən maliyyə şərtlərinə əməl etməməsi barədə məlumatlar 28 sayılı Qeydə təsvir olunmuşdur.

Müddətli borc vəsaitlərinin hər bir kateqoriyası üzrə hesablanmış ədalətli dəyər üçün 28 sayılı Qeydə baxın. Müddətli borc vəsaitlərinin valyuta, faiz dərəcəsi, coğrafi, ödəmə müddəti və lикvidliklə bağlı təhlili 26 sayılı Qeydə açıqlanır. Əlaqəli tərəflərin qalıqları haqqında məlumat 30 sayılı Qeydə açıqlanır.

#### 15. DİGƏR MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
Ödənilməkdə olan maddələr	2,484	-
Lizing obyekti təchizatçılarına ödəniləcək məbleğlər	65	248
Diger	817	217
<b>Cəmi digər maliyyə öhdəlikləri</b>	<b>3,366</b>	<b>465</b>

Diger maliyyə öhdəliklərinin hər bir kateqoriyası üzrə hesablanmış ədalətli dəyər üçün 29 sayılı Qeydə baxın. Diger maliyyə öhdəliklərinin valyuta, faiz dərəcəsi, coğrafi, ödəmə müddəti və lикvidliklə bağlı təhlili 26 sayılı Qeydə açıqlanır.

#### 16. DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
Hesablanmış işçi müavinətləri	1,764	6,029
Mənfəət vergisi istisna olmaqla vergi öhdəlikləri	516	741
Diger	140	189
<b>Cəmi digər öhdəliklər</b>	<b>2,420</b>	<b>6,959</b>

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLİDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

#### 17. SUBORDİNASİYALI BORC ÖHDƏLİKLƏRİ

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
Deutsche Investitions-und Entwicklungsgesellschaft mbH-dan alınmış subordinasiya borçları	12,123	12,121
Deutsche Bank Aktiengesellschaft-dan alınmış subordinasiya borçları	-	5,441
Buraxılmış subordinasiya borc qiymətlə kağızları	<u>5,078</u>	<u>5,080</u>
<b>Cəmi subordinasiya borçları</b>	<b><u>17,201</u></b>	<b><u>22,642</u></b>

10 aprel 2008-ci il tarixində Bank, Deutsche Investitions-und Entwicklungsgesellschaft ("DEG") ilə ödəmə müddəti 30 sentyabr 2019-cu ildə başa çatan 15,000 min ABŞ dolları həcmində subordinasiya borc öhdəliyinə dair müqavilə imzalamışdır. Borc öhdəliyinin faiz dərəcəsi 10.5%-dir.

9 may 2013-cü il tarixində Bank tərəfindən 5,000 min manat məbləğində subordinasiya borc qiymətlə kağızları buraxılmışdır. Borc öhdəliyinin faiz dərəcəsi 14%, ödəmə müddəti isə 3 may 2018-ci ildir.

Bank əvvəldə qeyd olunmuş borc müqavilələrində nəzərdə tutulan müəyyən maliyyə şərtlərini yerinə yetirmək öhdəliyi daşıyır.

Bankın likvidasiyası halında, subordinasiya borc öhdəlikləri bütün digər kreditor öhdəlikləri yerinə yetirildikdən sonra ödənilir.

Qrupun borc müqavilələrində nəzərdə tutulan müəyyən maliyyə şərtlərinə riayət etməsi tələb olunur. Qrupun müəyyən maliyyə şərtlərinə əməl etməməsi barədə məlumatlar 28 sayılı Qeyddə təsvir olunmuşdur.

Subordinasiya borc öhdəliklərinin hər bir kateqoriyası üzrə hesablanmış ədalətli dəyer üçün 29 sayılı Qeydə baxın. Subordinasiya borc öhdəliklərinin valyuta, faiz dərəcəsi, coğrafi, ödəmə müddəti və likvidliklə bağlı təhlili 26 sayılı Qeyddə açıqlanır. Əlaqəli tərəflərin qalıqları haqqında məlumat 30 sayılı Qeyddə açıqlanır.

#### 18. İMTİYAZLI SƏHMLƏR

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
İmtiyazlı səhmlər	<u>16,351</u>	<u>15,365</u>
<b>Cəmi imtiyazlı səhmlər</b>	<b><u>16,351</u></b>	<b><u>15,365</u></b>

27 fevral 2013-cü il tarixində Səhmdarların Növbədənənər Ümumi Yığıncağında verilmiş qərara əsasən, Bank 9,000 min manat məbləğində geri alınma hüququ olmayan 3,308,850 ədəd imtiyazlı səhmlərin buraxılmışdır. İmtiyazlı səhmlər üzrə illik gəlir 16.67%-dir.

29 dekabr 2012-ci il tarixində Səhmdarların Ümumi Yığıncağında verilmiş qərara əsasən, Bank 5,000 min manat məbləğində geri alınma hüququ olmayan 1,838,250 ədəd imtiyazlı səhmlərin buraxılması qərara alındı. İmtiyazlı səhmlər üzrə illik gəlir 16.67%-dir.

Bazel Kapital Sazişi Standartlarında qeyd edildiyi kimi yiğilmayan xərclərin daxil olduğu müddətsiz imtiyazlı səhmlər 1-ci dərəcəli kapitala aid edilir. Qrup da eyni tipli imtiyazlı səhmlərə malikdir və 1-ci dərəcəli kapital əmsalını hesablayarkən bu səhmlərin dəyərini nəzərə almışdır. Kapitalın idarə edilməsi haqqında məlumatlar üçün 27 sayılı Qeydə baxın.

# UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

İmtiyazlı səhmlərin məbləğlərinin hər bir kateqoriyası üzrə hesablanmış ədalətli dəyer üçün 29 sayılı Qeydə baxın. İmtiyazlı səhmlərin valyuta, faiz dərəcəsi, coğrafi, ödəmə müddəti və lиквидliklə bağlı təhlili 26 sayılı Qeyddə açıqlanır. Əlaqəli tərəflərin qalıqları haqqında məlumat 30 sayılı Qeyddə açıqlanır.

### 19. SƏHMDAR KAPİTALI

	Dövriyyədə olan adı səhmlərin sayı	Adı səhmlər	Səhm mükafatı	Cəmi
31 dekabr 2012-cü il	20,796,000	56,565	484	57,049
31 dekabr 2013-cü il	20,796,000	56,565	484	57,049
31 dekabr 2014-cü il	20,796,000	56,565	484	57,049

31 dekabr 2014-cü il tarixinə Bankın qeydiyyatdan keçmiş buraxılmış səhmdar kapitalının nominal dəyəri 56,565 min manat təşkil edir (2013-cü il: 56,565 min manat).

31 dekabr 2014 və 2013-cü il tarixlərinə Bankın səhmdarları aşağıda göstərilmişdir:

Say	Səhmdarlar	31 dekabr 2014-cü il, %	31 dekabr 2013-cü il, %
1	Eldar Qəribov	68.34	65.34
2	Avropa Yenidənqurma və İnnişaf Bankı	15.15	15.15
3	Deutsche Investitions-und Entwicklungsgesellschaft mbH	8.33	8.33
4	Zemfira Cəfərova	5.50	5.50
5	Igor Yakovenko	-	3.00
6	Digər şəxslər	2.68	2.68

Səhm mükafatı qoyuluşlarının buraxılmış səhmlərin nominal dəyərindən artıq olan hissəsidir.

31 dekabr 2014-cü il tarixinə adı səhmlərin hər birinin nominal dəyəri 2.72 manatdır (31 dekabr 2013-cü il: hər səhm üzrə 2.72 manat) və bərabər hüquqludur. Hər bir səhm bir səs hüququ verir.

15 aprel 2014-cü il tarixində Bankın Səhmdarlarının Yığıncağında 2013-cü il üçün hər adı səhm üzrə 0.24 manat məbləğində dividendlər təsdiq olunmuşdur ki, onların da ümumi məbləği 4,991 min manat təşkil edir.

# UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)

### 20. FAİZ GƏLİRLƏRİ VƏ XƏRCƏLƏRİ

	31 dekabr 2014-cü il tarixinə bitən il	31 dekabr 2013- cü il tarixinə bitən il
<b>Faiz gəlirləri:</b>		
Amortizasiya edilmiş dəyərlə qeyd olunan maliyyə aktivləri üzrə faiz gəlirləri:		
- dəyərsizləşməmiş maliyyə aktivlərindən faiz gəliri	174,550	127,297
- dəyərsizləşmiş maliyyə aktivlərindən faiz gəliri	<u>3,280</u>	<u>2,444</u>
<b>Cəmi faiz gəliri</b>	<b>177,830</b>	<b>129,741</b>
<b>Amortizasiya edilmiş dəyərlə qeyd olunan maliyyə aktivləri üzrə faiz gəlirləri:</b>		
- Müşterilərə verilmiş kreditlər və avanslar	170,871	122,807
- Maliyyə lizinqi	5,796	4,783
- Digər banklar və müxbir hesablardan alınacaq vəsaitlər	827	1,455
- Satılabilir investisiya qiymətli kağızları	<u>336</u>	<u>696</u>
<b>Cəmi faiz gəliri</b>	<b>177,830</b>	<b>129,741</b>
<b>Amortizasiya edilmiş dəyərlə qeyd olunan maliyyə öhdəlikləri üzrə faiz xərcləri:</b>		
- Fiziki şəxslərin əmanət depoziti və depozit sertifikatları	37,163	31,791
- Bank depozitləri və digər borc vəsaitləri	10,231	8,685
- Buraxılmış borc qiymətli kağızları	3,507	3,500
- Subordinasiya borcları	2,607	2,540
- Hüquqi şəxslərin müddətli depozitləri	3,105	2,055
- İmtiyazlı səhmlər	<u>2,351</u>	<u>1,365</u>
<b>Cəmi faiz xərci</b>	<b>58,964</b>	<b>49,936</b>
<b>Xalis faiz gəliri</b>	<b>118,866</b>	<b>79,805</b>

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlara dair məlumat üçün 30 sayılı Qeydə baxın.

# UNIBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)

### 21. HAQQ VƏ KOMİSSİYA GƏLİR'LƏRİ VƏ XƏRCLƏRİ

	31 dekabr 2014- cü il tarixinə bitən il	31 dekabr 2013- cü il tarixinə bitən il
<b>Haqq və komissiya gəlirləri:</b>		
Plastik kart əməliyyatları	11,737	4,832
Nağd pul əməliyyatları	4,160	5,586
Hesablaşma əməliyyatları	971	1,221
Lizing əməliyyatları	601	774
Buraxılmış zəmanətlər və akkreditivlər	273	289
Siğorta satışı	147	89
Broker əməliyyatları	118	207
Digər	689	711
<b>Cəmi haqq və komissiya gəlirləri</b>	<b>18,696</b>	<b>13,709</b>
<b>Haqq və komissiya xərcləri:</b>		
Plastik kart əməliyyatları	2,650	2,024
Mərkəzədirilmiş kredit reyestri	507	727
Hesablaşma əməliyyatları	226	205
Zəmanətlər və akkreditivlər	146	126
Broker komissiyası	42	288
Digər	573	178
<b>Cəmi haqq və komissiya xərcləri</b>	<b>4,144</b>	<b>3,548</b>
<b>Xalis haqq və komissiya gəlirləri</b>	<b>14,552</b>	<b>10,161</b>

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlara dair məlumat üçün 30 sayılı Qeydə baxın.

### 22. İNZİBATI VƏ DİGƏR ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏR

	31 dekabr 2014- cü il tarixinə bitən il	31 dekabr 2013- cü il tarixinə bitən il
<b>İşçilərə sərf olunan xərclər</b>		
Amortizasiya xərcləri	44,844	34,650
İcarə	3,562	3,259
Reklam	2,814	2,273
Rabitə xərcləri	3,101	2,191
Peşəkar xidmət haqları	1,951	1,393
Müştəri depozitlərinin siğortalanması	1,760	1,249
Təmir və texniki xidmət xərcləri	1,206	1,177
Mühafizə xərcləri	1,200	1,011
Mənfəət vergisi istisna olmaqla digər vergilər	1,024	861
Kommunal xərclər	988	470
Nümayəndəlik xərcləri	777	720
Nəşriyyat və dəftərxana xərcləri	674	552
Plastik kartlar	441	512
Sponsorluq xərcləri	427	166
Amortizasiya	425	122
Siğorta xərcləri	365	289
Ezəmiyyət xərcləri	225	186
Əvvəlki illər üçün ödənilməmiş vergilər üzrə cərimələr	212	226
Diger xərclər	4	537
<b>Cəmi inzibati və digər əməliyyat xərcləri</b>	<b>1,040</b>	<b>617</b>
	<b>67,040</b>	<b>52,461</b>

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2014-cü il tarixinə işçilərə sərf olunan xərclər Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sosial Müdafiə Fondu 6,336 min manat məbləğində (2013-cü il: 4,979 min manat) köçürülen məcburi ödənişlədir. Bundan əlavə, 31 dekabr 2014-cü il tarixinə bitən il üçün Qrup öz işçilərinin əmək haqlarından 899 min manat (2013-cü il: 675 min manat) məbləğində vəsait tutaraq Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sosial Müdafiə Fondu köçürmüştür.

İcarə xərclərini Qrupun Bakıda və Azərbaycan Respublikasının bölgələrində yerləşən filial binalarının icarəsi, mübadilə məntəqələri, eləcə də univermaqlar və digər ərazilərdə quraşdırılmış bankomatlar ilə (ATM) bağlı xərclər təşkil etmişdir.

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlara dair məlumat üçün 30 sayılı Qeydə baxın.

#### 23. MƏNFƏƏT VERGİLƏRİ

##### (a) *Mənfəət vergisi komponentləri*

Mənfəət vergisi xərci aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

	31 dekabr 2014- cü il tarixinə bitən il	31 dekabr 2013- cü il tarixinə bitən il
Cari mənfəət vergisi	8,649	6,169
Texirə salınmış mənfəət vergisi	794	1,344
<b>İl üzrə mənfəət vergisi xərci</b>	<b>9,443</b>	<b>7,504</b>

##### (b) *Vergi xərcləri ilə müvafiq vergi dərəcəsinə vurulmuş mənfəət və zərərin üzləşdirilməsi*

Qrupun mənfəətinin əsas hissəsinə 20% mənfəət vergisi hesablanmışdır. Nəzərdə tutulan və faktiki tətbiq edilən vergi xərclərinin üzləşdirilməsi aşağıda göstərilir.

	31 dekabr 2014- cü il tarixinə bitən il	31 dekabr 2013- cü il tarixinə bitən il
<b>Vergidən əvvəl mənfəət</b>	<b>45,328</b>	<b>30,026</b>
Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş vergi dərəcəsi ilə vergisi öhdəliyi (20%)	9,066	6,005
Vergi tutulmayan xərclər	307	1,499
Uçota alınmamış texirə salınmış vergi aktivisi	650	-
Əvvəlki dövrdə uçota alınmamış vergi zərərlərinin istifadəsi	(580)	-
<b>İl üzrə mənfəət vergisi xərci</b>	<b>9,443</b>	<b>7,504</b>

##### (c) *Müvəqqəti fərqlərin növü üzrə texirə salınmış vergilərin təhlili*

MHBS və Azərbaycanın vergi qanunvericiliyi arasındaki fərqlər nəticəsində maliyyə hesabatlarının hazırlanması və mənfəət vergisinin hesablanması məqsədilə aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri arasında müvəqqəti fərqlər əmələ gəlir.

Bu müvəqqəti fərqlər üzrə hərəkətlərin vergi təsiri aşağıda göstərilir və 20% dərəcəsində qeydə alınır.

# UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

	31 dekabr 2013-cü il	Mənfaət və ya zərər kimi yazılmış	31 dekabr 2014-cü il
<b>Vergi bazasını azaldan/(artıran) müvəqqəti fərqlərin vergi təsiri</b>			
Kredit zərəri üzrə ehtiyat	(1,631)	915	(716)
Köhnəlmə və amortizasiya	147	(337)	(190)
İşçilərə ödəniləcək hesablanmış vəsaitlər	1,206	(853)	353
Digər aktivlər	1,377	316	1,693
Gələcək dövrlərə keçirilmiş vergi zərəri	-	4	4
Dəyərsizləşmiş kreditlər üzrə hesablanmış faizlər	337	(203)	134
Digər müvəqqəti fərqlər	303	14	317
<b>Uçota alınmış təxirə salınmış vergi aktivi</b>	<b>1,739</b>	<b>(144)</b>	<b>1,595</b>
<b>Uçota alınmamış təxirə salınmış vergi aktivi</b>	<b>-</b>	<b>(650)</b>	<b>(650)</b>
<b>Xalis təxirə salınmış vergi aktivi</b>	<b>1,739</b>	<b>(794)</b>	<b>945</b>

Qrupun cari strukturu və Azərbaycanın vergi qanunvericiliyi baxımından qrupun ayrı-ayrı müəssisələrinin vergi zərərləri və cari vergi aktivləri digər müəssisələrin cari vergi öhdəlikləri və vergiyə cəlb olunan mənfaəti ilə əvəzləşdirilə bilməz. Müvafiq olaraq, vergi zərəri yarandıqda belə vergilər hesablanmalıdır. Bu səbəbdən təxirə salınmış vergi aktiv və öhdəlikləri yalnız vergiyə cəlb edilən eyni müəssisə və eyni vergi orqanına aid olduqda qarşılıqlı şəkildə əvəzləşdirilir.

	31 dekabr 2012-ci il	Mənfaət və ya zərərə xərc kimi yazılmış	31 dekabr 2013-cü il
<b>Vergi bazasını azaldan/(artıran) müvəqqəti fərqlərin vergi təsiri</b>			
Kredit zərəri üzrə ehtiyat	(390)	(1,241)	(1,631)
Köhnəlmə və amortizasiya	504	(357)	147
İşçilərə ödəniləcək hesablanmış vəsaitlər	300	906	1,206
Digər aktivlər	1,018	359	1,377
Gələcək dövrlərə keçirilmiş vergi zərəri	1,457	(1,457)	-
Dəyərsizləşmiş kreditlər üzrə hesablanmış faizlər	116	221	337
Digər müvəqqəti fərqlər	78	225	303
<b>Uçota alınmış təxirə salınmış vergi aktivi</b>	<b>3,083</b>	<b>(1,344)</b>	<b>1,739</b>

Qrupu təşkil edən fərdi qurumlar daxilində əvəzləşdirmədən sonra Qrupun cəmi xalis təxirə salınmış vergi aktivlərinin tərkibi aşağıdakı şəkildədir:

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
Təxirə salınmış mənfaət vergisi aktivi	2,145	2,260
Təxirə salınmış mənfaət vergisi öhdəlikləri	(1,200)	(521)
<b>Cəmi xalis təxirə salınmış vergi aktivi</b>	<b>945</b>	<b>1,739</b>

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)

#### 24. SƏHM ÜZRƏ MƏNFƏƏT

Səhm üzrə əsas mənfəət Bankın səhmdarlarına aid olan mənfəəti dövr ərzində buraxılmış adi səhmlərin orta sayına bölməklə hesablanır (xəzine səhmləri istisna olmaqla).

Qrup səhm üzrə mənfəətin azaldılması effektinə malik olan potensial adi səhmlərə malik deyil. Buna görə də səhm üzrə azaldılmış mənfəətin məbləği səhm üzrə əsas mənfəətin məbləğinə bərabərdir.

	Qeyd	2014	2013
İl üzrə adi səhmlərin sahiblərinə aid olan mənfəət		36,848	23,202
Buraxılmış adi səhmlərin ölçülümiş orta sayı (min ədədə)	19	20,796	20,796
Adi səhm üzrə əsas və azaldılmış mənfəət (bir səhm üzrə manat ilə)		1.77	1.12

#### 25. SEQMENTLƏR ÜZRƏ TƏHLİL

Əməliyyat seqmentləri biznes fəaliyyəti həyata keçirərək mənfəət əldə edən və ya xərclərin yaranmasını nəzərdə tutan, fəaliyyət nəticələri əməliyyat məsələləri ilə bağlı əsas qərarları qəbul edən şəxs tərəfindən müntəzəm olaraq təhlil edilən və haqqında ayrıca maliyyə məlumatları mövcud olan müəssisə komponentləridir. Əməliyyat məsələləri ilə bağlı əsas qərarları qəbul edən şəxs resursların bölüşdürülməsi və müəssisənin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi ilə məşğul olan şəxs və ya şəxslər qrupu ola bilər. Əməliyyat məsələləri ilə bağlı əsas qərarları qəbul edən şəxsin funksiyaları Qrupun Direktorlar Şurası tərəfindən yerinə yetirilir.

##### (a) Hesabat seqmentinin gəlir mənbəyi olan məhsul və xidmətlərin təsviri

Qrupun fəaliyyəti Üç əsas biznes seqmenti üzərində qurulmuşdur:

- Pərakəndə bankçılıq – fiziki şəxslərə bank xidmətlərinin göstəriləməsi, fiziki şəxslər üçün cari hesabların açılması, əmanətlərin, depozitlərin qəbulu, investisiya əmanətləri ilə bağlı məhsulların təqdim edilməsi, dəyerlilərin saxlanması, kredit və debit kartlarının açılması, istehlak və ipoteka kreditlərinin verilməsi daxildir.
- Korporativ bankçılıq – vəsaitlərin akseptsiz qaydada silinməsi, cari hesablar üzrə xidmətlərin göstəriləməsi, depozitlərin qəbul edilməsi, overdraft şəklində kredit vəsaitlərinin təqdim edilməsi, kreditlərin və digər maliyyələşdirmə vəsaitlərinin təqdim edilməsi, xarici valyuta və derivativ maliyyə alətləri üzrə əməliyyatlar daxildir.
- Lizing – Bankın töremsə müəssisəsi olan Unileasing QSC tərəfindən aparılan maliyyə lizingini əks etdirir.

##### (b) Hesabat seqmentlərinin müəyyən edilməsi üçün rəhbərliyin istifadə etdiyi amillər

Qrupun seqmentləri ayrı-ayrı müştərilərə yönələn strateji struktur bölmələri əks etdirir. Hər bir bölmə üçün fərqli marketing strategiyası və xidmət səviyyəsi tələb olunduğuna görə onlar ayrıca idarə olunur.

Əməliyyat məsələləri ilə bağlı əsas qərarları qəbul edən şəxs tərəfindən təhlil edilən seqmentlər üzrə maliyyə məlumatlarına Qrupun töremsə müəssisələrinin əməliyyat nəticələri və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatı daxildir. Töremsə müəssisələrin müntəzəm olaraq təhlil edilməsi bu müəssisələrin rəhbərliyinə həvələ edilir, lakin əməliyyat məsələləri ilə bağlı əsas qərarları verən şəxs həmin müəssisələri müntəzəm olaraq konsolidasiya prinsiplərinə əsasən təhlil edir. Qrupun töremsə müəssisələrinin maliyyə hesabatları əməliyyat məsələləri ilə bağlı əsas qərarları verən şəxs tərəfindən əldə edilir. Belə maliyyə məlumatları əməliyyat məsələləri ilə bağlı əsas qərarları qəbul edən şəxsə təqdim edilən daxili seqment təhlili ilə qismən uyğun gəlir.

# UNIBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLİDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

Bu səbəbdən əməliyyat seqmentlərinin əsasını təşkil edən qismən uyğun olan maliyyə məlumatlarını müəyyən edərkən rəhbərlik Əməliyyat Seqmentləri adlı MHBS 8 standartının əsas prinsiplərini tətbiq etmişdir. Rəhbərlik lazımlı olduqda törəmə müəssisələr haqqında məlumatların mövcud olması faktını nəzərə alaraq, həmin müəssisələr haqqında məlumatların seqmentlərdə eks olunduğu qənaətinə gəlmışdır.

### **(c) Əməliyyat seqmentləri üzrə mənfəət və ya zərər, aktiv və öhdəliklərin qiymətləndirilməsi**

Əməliyyat məsələləri ilə bağlı əsas qərarları qəbul edən şəxs yerli hesabat sisteminin tələblərinə cavab vermək üçün Azərbaycan qanunvericiliyinə uyğun olaraq hazırlanmış maliyyə məlumatlarını təhlil edir. Belə maliyyə məlumatları müəyyən aspektlər baxımından Maliyyə Hesabatının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmış məlumatlardan fərqlənir:

- (i) vəsaitlər seqmentlər arasında yenidən bölüşdürülmür;
- (ii) mənfəət vergisi seqmentlər üzrə bölüşdürülmür;

Əməliyyat məsələləri ilə bağlı əsas qərarları qəbul edən şəxs seqmentlər üzrə fəaliyyət nəticələrini vergidən əvvəlki mənfəətə əsasən qiymətləndirir.

### **(d) Hesabat seqmentləri üzrə mənfəət və ya zərər, aktiv və öhdəliklər haqqında məlumat**

31 dekabr 2014 və 2013-cü il tarixlərində bitən illər üzrə Qrupun əsas hesabat seqmentləri haqqında məlumat aşağıda təqdim edilir:

	Pərakəndə bankçılıq	Korporativ bankçılıq	Lizinq	Çıxarılmalar	Cəmi Qrup
<b>31 dekabr 2014-cü il tarixinə bitən il</b>					
Faiz gəliri	154,055	18,602	5,729	(556)	177,830
Haqq və komissiya gəliri	15,734	2,284	601	77	18,696
Cəmi gəlirlər	<b>169,789</b>	<b>20,886</b>	<b>6,330</b>	<b>(479)</b>	<b>196,526</b>
Faiz xərcləri	(43,419)	(11,357)	(4,744)	556	(58,964)
Haqq və komissiya xərcləri	(3,651)	(331)	(85)	(77)	(4,144)
Müsadira edilmiş girov üzrə dəyərsizləşmə zərəri	-	-	(1,933)	-	(1,933)
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə dəyərsizləşmə ehtiyatı	(14,025)	(8,658)	(293)	-	(22,976)
İnzibati və digər əməliyyat xərcləri	<b>(53,022)</b>	<b>(8,077)</b>	<b>(2,010)</b>	<b>-</b>	<b>(63,109)</b>
<b>Seqment nəticələri</b>	<b>55,672</b>	<b>(7,537)</b>	<b>(2,735)</b>	<b>-</b>	<b>45,400</b>
<b>31 dekabr 2013-cü il tarixinə bitən il</b>					
Faiz gəlirləri	106,234	19,103	4,688	(284)	129,741
Haqq və komissiya gəlirləri	11,637	1,091	841	140	13,709
Cəmi gəlirlər	<b>117,871</b>	<b>20,194</b>	<b>5,529</b>	<b>(144)</b>	<b>143,450</b>
Faiz xərcləri	(38,506)	(7,618)	(4,096)	284	(49,936)
Haqq və komissiya xərcləri	(3,217)	(67)	(124)	(140)	(3,548)
Müsadira edilmiş girov üzrə dəyərsizləşmə zərəri	-	-	(1,702)	-	(1,702)
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə dəyərsizləşmə ehtiyatı	(3,932)	(4,587)	(1,027)	-	(9,546)
İnzibati və digər əməliyyat xərcləri	<b>(41,100)</b>	<b>(6,077)</b>	<b>(1,199)</b>	<b>-</b>	<b>(48,376)</b>
<b>Seqment nəticələri</b>	<b>31,116</b>	<b>1,845</b>	<b>(2,619)</b>	<b>-</b>	<b>30,342</b>

# UNIBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARIXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2014 və 2013-cü il tarixlərinə cəmi hesabat olunan seqment aktiv və öhdəlikləri aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Pərakəndə bankçılıq	Korporativ bankçılıq	Lizinq	Çıxarılmalar	31 dekabr 2014-cü il üzrə cəmi Qrup
Cəmi hesabat seqmenti aktivləri	604.104	158.044	31.296	(6.038)	787.406
Cəmi hesabat seqmenti öhdəlikləri	(554.249)	(145.001)	(44.004)	4.878	(738.376)
Kapital xərcləri	7.835	2.050	47	-	9.932
	Pərakəndə bankçılıq	Korporativ bankçılıq	Lizinq	Çıxarılmalar	31 dekabr 2013-cü il üzrə cəmi Qrup
Cəmi hesabat seqmenti aktivləri	553.306	109.793	31.334	(8.864)	685.569
Cəmi hesabat seqmenti öhdəlikləri	(520.159)	(103.216)	(47.618)	7.730	(663.263)
Kapital xərcləri	6.805	1.350	4	-	8.159

### (e) Hesabat seqmentləri üzrə gəlirlərin, mənfəət və ya zərərin, aktiv və öhdəliklərin üzləşdirilməsi

Vergidən əvvəl düzəliş edilmiş mənfəət ilə vergidən əvvəlki cəmi mənfəətin üzləşdirilməsi aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	2014	2013
Hesabat seqmentləri üzrə vergidən əvvəl düzəliş edilmiş mənfəət	45,400	30,342
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə gəlir – zərər çıxılmaqla	3,875	3,449
Xarici valyuta mövqeyinin yenidən qiymətləndirilməsi üzrə gəlir – zərər çıxılmaqla	(32)	(56)
Diger əməliyyat xərcləri, xalis	16	376
Bina və avadanlığın köhnəlməsi	(3,562)	(3,259)
Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası	(365)	(289)
Əvvəlki illər üçün ödənilməmiş vergilər üzrə cərimələr	(4)	(537)
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət	45,328	30,026

Düzəlişlər aşağıdakılara aiddir:

- Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə gəlir/zərər) və xarici valyuta mövqeyinin yenidən qiymətləndirilməsi üzrə gəlir/zərər seqmentlər üzrə bölüşdürülmür.
- Köhnəlmə və amortizasiya xərcləri Qrup tərəfindən seqmentlər üzrə bölüşdürülmür.
- Digər əməliyyat zərəri və digər qeyri-əməliyyat gəlirləri Qrup tərəfindən seqmentlər üzrə bölüşdürülmür
- Əvvəlki illər üçün ödənilməmiş vergilər üzrə cərimələr Qrup tərəfindən bölüşdürülmür;

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

Hesabat seqmentlərinə aid olan aktivlərin cəmi aktivlər ilə üzləşdirilməsi aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
<b>Cəmi hesabat seqmenti aktivləri</b>	<b>787,406</b>	<b>685,569</b>
Vergilər Nazirliyinə ödənilmiş avanslar	273	113
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	2,145	2,260
Bina, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	53,834	48,186
Digər maliyyə aktivləri	5,346	2,423
Digər aktivlər	5,827	11,999
<b>Cəmi konsolidə edilmiş aktivlər</b>	<b>854,831</b>	<b>750,550</b>

Düzelişlərə aşağıdakılardır:

- Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinə ödənilmiş avanslar, mənfəət vergiləri, digər aktivlər və digər maliyyə aktivləri rəhbərliyə daxili hesabat üçün hesabat seqmentləri üzrə bələşdürülmür.
- Binalar, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər rəhbərliyə hesabatlarının hazırlanması zamanı hesabat seqmentləri üzrə bələşdürülmür.

Hesabat seqmentlərinə aid olan öhdəliklərin cəmi öhdəliklər ilə üzləşdirilməsi aşağıdakı cədvəldə göstərilir

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
<b>Cəmi hesabat seqmenti öhdəlikləri</b>	<b>738,376</b>	<b>663,263</b>
Digər maliyyə öhdəlikləri	3,366	465
Təxirə salınmış vergi öhdəliyi	1,200	521
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	4,474	5,241
Digər öhdəliklər	2,420	6,959
<b>Cəmi konsolidə edilmiş öhdəliklər</b>	<b>749,836</b>	<b>676,449</b>

Düzelişlərə aşağıdakılardır:

- Cari mənfəət vergisi öhdəliyi, digər maliyyə öhdəlikləri və digər öhdəliklər rəhbərliyə hesabatlarının hazırlanması zamanı hesabat seqmentləri üzrə bələşdürülmür.
- Rəhbərliyə hesabatlarının hazırlanması məqsədilə təxirə salınmış vergi öhdəliyi hesablanmasıdır.

Qrupun əməliyyatlarının böyük hissəsi Azərbaycan Respublikasında həyata keçirildiyinə görə o, coğrafi seqmentlər haqqında məlumatı təqdim etmir.

#### *(f) Gəlirlərin məhsul və xidmətlər üzrə təhlili*

Qrupun gəlirlərinin məhsul və xidmətlər üzrə təhlili 20 sayılı Qeyddə (faiz gəlirləri) və 21 sayılı Qeyddə (haqq və komissiya gəlirləri) təqdim edilir.

## 26. MALİYYƏ RİSKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ

Qrup daxilində risklərin idarə edilməsi funksiyası maliyyə, əməliyyat və hüquqi risklər ilə əlaqədar həyata keçirilir. Maliyyə risklərinə bazar (o cümlədən xarici valyuta, faiz dərəcəsi və digər qiymət riskləri), kredit və likvidlik riski daxildir. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi funksiyasının əsas məqsədi risk limitlerinin müəyyən edilməsi və bu limitlərə riayət olunmasıdır. Əməliyyat və hüquqi risklərin idarə edilməsində məqsəd, bu risklərin azaldılması üçün nəzərdə tutulan daxili qayda və prosedurlara müvafiq qaydada riayət olunmasını təmin etməkdən ibarətdir.

Qrup kredit, likvidlik, bazar və əməliyyat risklərindən ibarət maliyyə risklərinə məruz qalır. Risklərlə üzleşmə Qrupun fəaliyyətinin ayrılmaz hissəsidir.

# UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)

Risklərin idarə edilməsi funksiyasının məqsədi risk və mənfeət arasında müvafiq balansın təmin edilməsi və Qrupun maliyyə fəaliyyətinə mümkün mənfi təsiri azaltmaqdan ibarətdir.

### *Riskləri idarəetmə sistemi*

Risklərin idarə edilməsi funksiyası Qrupun daxil nəzarət sisteminin ayrılmaz hissəsidir və mərkəzləşdirilmiş qaydada həyata keçirilir. Qrupun riskləri idarəetmə siyasetinin və yanaşmalarının məqsədi Qrupun məruz qaldığı risklərin müəyyənləşdirilməsi, təhlil edilməsi, azaldılması və idarə edilməsindən ibarətdir. Bu, risk səviyyəsi üzrə müvafiq limitlərin və nəzarət mexanizmlərinin yaradılması, risk səviyyələrinin davamlı monitorinqi, məhdudiyyətlərə və prosedurlara riayət edilməsi və bununla biznes proseslərinin düzgün formalasdırılması vasitəsilə yerinə yetirilir.

Risklərin idarə edilməsi siyaseti və prosedurları bazar şərtlərində, təklif olunan məhsul və xidmətlərdə baş verən dəyişikliklərin eks etdirilməsi və "qabaqcıl təcrübənin" tətbiq edilməsi məqsədile müntəzəm olaraq nəzərdən keçirilir. Qrup risk siyasetinin bir hissəsi kimi konservativ nəzarət mühitini qoruyub saxlamaq və davamlı olaraq inkişaf etdirmək məqsədile etibarlılıq, idarəetmə və peşə standartlarına xüsusi diqqət yetirir.

### *Riskləri idarəetmə strukturu*

Risklər üzrə idarəetmə siyaseti, qiymətləndirmə, təsdiqləmə, monitoring və nəzarət mexanizmləri Qrupun nəzdində fəaliyyət göstərən bir sıra ixtisaslaşmış bölmələr tərəfindən həyata keçirilir. Bu bölmələr, həmçinin, Bankın törəmə lizinq müəssisəsinin riskləri idarəetmə siyasetinə və nəzarət mexanizmlərinə nəzarət edirlər. Qrup Azərbaycan qanunvericiliyinə, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının təlimatlarına və qabaqcıl təcrübəyə uyğun icraedici orqanlar, komitələr və departamentlər yaratmışdır.

Qrupun Müşahidə Şurası riskləri idarəetmə sistemine nəzarət, əsas risklərin idarə edilməsinin monitorinqi, risklərin idarə edilməsi siyaseti, eləcə də bəzi əsas risk limitlərinin, o cümlədən böyük kredit riskləri, iqtisadi və sənaye sektoru üzrə risk limitlərinin təsdiqlənməsi səlahiyyətlərinin nəzərdən keçirilməsi və təsdiqlənməsinə görə ümumi məsuliyyət daşıyır. Şura, həmçinin, müəyyən səlahiyyət səviyyələrini icraedici Şuraya və Kredit Komitəsinə həvələ etmişdir.

Icraedici Şura, Riskləri Idarəetmə Komitəsi, Audit Komitəsi ("AK"), Daxili Audit Departamenti, Kredit Komitəsi və Aktiv və Passivlərin idarə Edilməsi Komitəsi ("APİK") Müşahidə Şurası tərəfindən yaradılır, təyin edilir və birbaşa ona hesabat verir.

Icraedici Şura risklərin azaldılması tədbirlərinin həyata keçirilməsi və monitorinqinə görə məsuliyyət daşıyır və Qrupun müəyyən edilmiş risk parametrləri çərçivəsində fəaliyyət göstərməsini təmin edir. Icraedici Şuranın risklərin idarə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyan Üzvü həmin şəxse hesabat verən Risklərin idarə Edilməsi Departamenti ilə birlikdə risklərin idarəciliyi ilə bağlı ümumi funksiyalara görə məsuliyyət daşıyır, maliyyə və qeyri-maliyyə risklərinin müəyyən edilməsi, ölçüləsi, azaldılması, idarə edilməsi və bu risklərə dair hesabatın hazırlanması üzrə ümumi prinsiplərin və metodlarının tətbiqini təmin edir.

Risklərin idarə Edilməsi Komitəsinə icraedici Şuranın risk idarəciliyinə görə məsuliyyət daşıyan Üzvü sədrlik edir. Bu Komitə risklərin idarə edilməsi metodologiyalarının hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır və Qrupun riskə meylliliyinin strateji və biznes planlarında düzgün eks etdirilməsini təmin edir. Bu, bütün risk yanaşmaları və prosedurları üzrə dəyişikliklərin icraedici Şura və Müşahidə Şurası tərəfindən müzakirə edilməsi və tövsiyələrin verilməsi üçün vacib forumdur. Bu forum Qrupun üzləşdiyi bütün potensial risklərin Risklərin idarə Edilməsi Departamenti, Kredit Komitəsi, APİK və icraedici Şura tərəfindən nəzərdən keçirilməsini və bu məsələlərlə bağlı Müşahidə Şurasına hesabatların hazırlanmasını təmin edir.

## UNIBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLİDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azerbaycan Manatı ilə)*

Audit Komitesi Qrupun daxili nəzarət sisteminin nəzarət və monitoringi, eləcə də bu sistemin ayrılmaz hissəsi olan risklərin idarəetməsi siyaseti və prosedurlarının adekvatlığını qiyamətləndirilməsinə görə məsuliyyət daşıyır. Müstəqil peşəkar auditor olan Audit Komitesinin Sədri və digər iki Komite üzvü iki səhmdarın nümayəndəsidir. Audit Komitesinin üzvləri Qrupun işçiləri və ya idarəetmə strukturunun tərkibində ola bilənlər. Onlar daxili nəzarət sisteminin inkişafına dair İcraedici Şura, Risklərin idarəetməsi Komitesi və Müşahidə Şurasına təkliflər verir və risklərin idarəetməsi funksiyasının keyfiyyətinə və müəyyən edilmiş siyaset, prosedurlar və limitlər riyət edilməsi ilə bağlı rəy bildirirlər. Audit Komitesi birbaşa ona hesabat verən Daxili Audit Departamentinin fəaliyyətinə nəzarət edir. Daxili Audit Departamentinin iş planları, audit yoxlamaları və hesabatları, o cümlədən planlaşdırılmış audit yoxlamalarının qrafiki Audit Komitəsi tərəfindən diqqətlə təhlil və təsdiq edilir.

Daxili Audit Departamentinin və Audit Komitəsinin tövsiyələrinə əsaslanan icra planları və auditin statusu haqqında hesabatlar İcraedici Şura tərəfindən təsdiq edilir və İcraedici Şuraya, Müşahidə Şurasına və Səhmdarların Ümumi Yığıncağına təqdim edilir.

Kredit Komitəsi beş üzvdən ibarətdir. Onların namizədlikləri Risklərin idarəetməsi Komitəsi və İcraedici Şura tərəfindən irəli sürülür və Müşahidə Şurası tərəfindən təsdiq edilir. Kredit Komitəsi kreditlərin təsdiqlənməsi selahiyəti çərçivəsində hüquqi şəxslər, fiziki şəxslər və maliyyə təşkilatlarının tərəfdəşəllə ilə bağlı risklərini idarəetməsi təsdiqləyir və təsdiqlənmə ilə bağlı öz tövsiyələrini verir. Kredit Komitəsi, həmçinin, təhlil metodologiyası və portfelin keyfiyyəti, o cümlədən ümumi struktur, diversifikasiya və qiymətləndirməni davamlı şəkildə nəzərdən keçirir və bunnara dair tövsiyələr verir. Kredit Komitəsi təsdiqlənmə və selahiyət limitləri, risklərin təhlili və qiymətləndirilməsi üzrə qabaqcıl standartlara riyət edilməsini təmin edən bölmələrdən biridir.

APİK, Qrupun aktiv və öhdəliklər strukturunun idarəetməsi və optimallaşdırılmasına görə məsuliyyət daşıyır. Bu, likvidlik, xarici valyuta və faiz dərəcəsi üzrə risklər daxil olmaqla, müxtəlif bazar risklərini əhatə edən risklərin idarəetməsi prosesinin tərkib hissəsidir. APİK-in funksiyalarına qeyd olunan risklərlə bağlı strategiyaların, siyasetin və limitlərin təsdiqlənməsi üçün tövsiyələrin hazırlanması daxildir. APİK, bu risk sahələrinə dair vaxtında və düzgün məlumatların və hesabatların təqdim edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır. APİK, qiymətləndirmə siyasetinin və maliyyələşdirmə strategiyalarının müəyyənləşdirməsinə yardım göstərir. Bundan əlavə, APİK Qrupun digər riskləri idarəetmə və nəzarət bölmələri ilə yanaşı, Xəzinedarlıq və digər müvafiq bölmələrin APİK, Risklərin idarəetməsi Komitəsi, İcraedici Şura və Müşahidə Şurası tərəfindən müəyyən edilmiş parametrlərə uyğun fəaliyyət göstərməsini təmin etmək üçün məsuliyyət daşıyır.

#### *Kredit riski*

Kredit riski müştərinin və ya qarşı tərəfin müqavilə üzrə öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi zaman Qrup üçün yaranan maliyyə itkisi riskidir. Kredit riski əsasən Qrupun müştərilərə və banklara verdiyi kreditlər və avanslardan, balans və balansdankənar kreditlər üzrə digər risklərdən yaranır. Risklər üzrə hesabat hazırlayarkən Qrup müştərilər və ya qarşı tərəfin ödəmə qabiliyyətinin olmaması riski və sənaye riski kimi kredit riskinin bütün elementlərini tam şəkildə nəzərə alır. Adətən, bazar əməliyyatları üzrə yeganə kredit riski dövlət istiqrazları və Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının buraxdığı notlardan yaranır. Bu qiymətli kağızlardan yalnız Qrupun likvidlik mövqeyinin daha səmərəli idarəetməsi məqsədilə istifadə olunur.

Hüquqi, fiziki şəxslər və maliyyə təşkilatları üçün kredit risklərinin təsdiqlənməsi üzrə ümumi struktur aşağıdakı kimidir:

#### *Təminatlı biznes kreditləri üzrə:*

- Müşahidə Şurası qanunla müəyyən edilmiş məcmu kapitalın 10%-dən maksimum 20%-dək olan kredit limitlərini təhlil edərək təsdiqləyir və müntəzəm olaraq görüşlər keçirir;
- Müşahidə Şurasının Sədri 1,000 min manatdan qanunla müəyyən edilmiş məcmu kapitalın maksimum 10%-dək olan kredit limitlərini təhlil edərək təsdiqləyir və müntəzəm olaraq görüşlər keçirir;
- Kredit Komitəsi 400 min manatdan maksimum 1,000 min manatdək olan kredit limitlərini təhlil edərək təsdiqləyir və müntəzəm olaraq görüşlər keçirir;

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)

- İkinci dərəcəli Kredit Komitəsi 150 min manatdan maksimum 400 min manatadək olan kredit limitlərini təhlil edərək təsdiqləyir və müntəzəm olaraq görüşlər keçirir;
- Baş Menecer 100 min manatdan maksimum 150 min manatadək olan kredit limitlərini təhlil edərək təsdiqləyir;
- İdarəedici direktor filialın kredit limitlərindən maksimum 100 min manatadək olan kredit limitlərini təhlil edərək təsdiqləyir;
- Bölgələrdəki filialların İdarəedici direktoru Filialın kredit limitlərindən maksimum 30 min manatadək olan kredit limitlərini təhlil edərək təsdiqləyir;
- Yuxarıdakı limitlərdən aşağı olan kreditlər filial direktoru tərəfindən təhlil edilərək təsdiqlənir.

#### *Fiziki şəxslərə verilən təminatlı kreditlər üzrə:*

- Müşahidə Şurası qanunla müəyyən edilmiş məcmu kapitalın 10%-dən maksimum 20%-dək olan kredit limitlərini təhlil edərək təsdiqləyir və müntəzəm olaraq görüşlər keçirir;
- Müşahidə Şurasının Sədri 1.000 min manatdan qanunla müəyyən edilmiş məcmu kapitalın maksimum 10%-dək olan kredit limitlərini təhlil edərək təsdiqləyir və müntəzəm olaraq görüşlər keçirir;
- Kredit Komitəsi 400 min manatdan maksimum 1.000 min manatadək olan kredit limitlərini təhlil edərək təsdiqləyir və müntəzəm olaraq görüşlər keçirir;
- İkinci dərəcəli Kredit Komitəsi 250 min manatdan maksimum 400 min manatadək olan kredit limitlərini təhlil edərək təsdiqləyir və müntəzəm olaraq görüşlər keçirir;
- İdarəedici direktor maksimum 250 min manatadək olan kredit limitlərini təhlil edərək təsdiqləyir;
- Yuxarıdakı limitlərdən aşağı olan kreditlər filial direktoru tərəfindən təhlil edilərək təsdiqlənir.

#### *Təminatsız biznes kreditləri üzrə:*

- Müşahidə Şurası qanunla müəyyən edilmiş məcmu kapitalın 6%-dən maksimum 7%-dək olan kredit limitlərini təhlil edərək təsdiqləyir və müntəzəm olaraq görüşlər keçirir;
- Müşahidə Şurasının Sədri 100 min manatdan qanunla müəyyən edilmiş məcmu kapitalın maksimum 6%-dək olan kredit limitlərini təhlil edərək təsdiqləyir və müntəzəm olaraq görüşlər keçirir;
- Kredit Komitəsi 20 min manatdan maksimum 50 min manatadək olan kredit limitlərini təhlil edərək təsdiqləyir və müntəzəm olaraq görüşlər keçirir;
- İkinci dərəcəli Kredit Komitəsi 10 min manatdan maksimum 20 min manatadək olan kredit limitlərini təhlil edərək təsdiqləyir və müntəzəm olaraq görüşlər keçirir;
- Baş Menecer Filialın kredit limitlərindən maksimum 10 min manatadək olan kredit limitlərini təhlil edərək təsdiqləyir;
- Yuxarıdakı limitlərdən aşağı olan kreditlər filial direktoru tərəfindən təhlil edilərək təsdiqlənir.

#### *Fiziki şəxslərə verilən təminatsız kreditlər üzrə:*

- Müşahidə Şurası 250 min manatdan qanunla müəyyən edilmiş məcmu kapitalın maksimum 7%-dək olan kredit limitlərini təhlil edərək təsdiqləyir və müntəzəm olaraq görüşlər keçirir;
- Müşahidə Şurasının Sədri 100 min manatdan maksimum 250 min manatadək olan kredit limitlərini təhlil edərək təsdiqləyir və müntəzəm olaraq görüşlər keçirir;

## **UNİBANK KOMMERSİYA BANKI**

### **31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)**

- Kredit Komitəsi 75 min manatdan maksimum 100 min manatadək olan kredit limitlərini təhlil edərək təsdiqləyir;
- İkinci dərəcəli Kredit Komitəsi 10 min manatdan maksimum 50 min manatadək olan kredit limitlərini təhlil edərək təsdiqləyir;
- İdarəedici direktor maksimum 10 min manatadək olan kredit limitlərini təhlil edərək təsdiqləyir;
- Yuxarıdakı limitlərdən aşağı olan kreditlər filial direktoru tərəfindən təhlil edilərək təsdiqlənir.

Müşahidə Şurası risklərin diversifikasiyasına nəzarət etmək və onu idarə etmək üçün ümumi kredit limitlərini təsdiqləyir:

- Portfel üzrə limitlər: korporativ kreditlər, fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər və banklararası kreditlərin ümumi portfeldəki paya faiz nisbəti;
- Portfel üzrə limitlər: təminatlı və təminatsız kreditlərin ümumi portfelə və fiziki şəxslər üzrə kredit portfeldəki paya faiz nisbəti; və
- İqtisadi sektor və məhsul üzrə risklərin korporativ və fiziki şəxslərin kredit portfellərindəki paya faiz nisbəti.

İcraedici Şura həmçinin kredit limitlərini və risklər üzrə səlahiyyət səviyyəsini aşağıdakı qaydada təsdiqləyir:

- Filiallar üzrə;
- Təminatın növü və kreditin təminata nisbəti üzrə;
- Fiziki şəxslərin səlahiyyəti üzrə.

31 dekabr 2014 və 2013-cü il tarixlərinə kredit portfelinin iqtisadi və məhsul sektorları üzrə təhlili 6 sayılı Qeyddə göstərilir.

#### **Kredit risklərinin idarə edilməsi**

Kredit siyaseti Qrupun risk profili və strateji planlarına uyğun olaraq Risklərin idarə Edilməsi Departamenti və İcraedici Şura tərəfindən hazırlanır. Kredit siyaseti Müşahidə Şurası tərəfindən təsdiqlənir.

Kredit siyaseti aşağıdakıları müəyyən edir:

- Qarşı tərəf risklərinin yaranması, təhlili, yoxlanılması və təsdiqlənməsi üzrə prosedurlar;
- Qarşı tərəflər üzrə kreditin qiymətləndirilməsi metodologiyası;
- Qarşı tərəflər üzrə kredit reytinqi metodologiyası;
- Təminatın qiymətləndirilməsi və nəzarəti metodologiyası;
- Kreditlərin sənədləşdirilməsi üzrə tələblər;
- Kreditlərin idarə edilməsi prosedurları;
- Kredit riskləri üzrə müntəzəm nəzarət prosedurları;
- Ətraf mühit siyaseti; və
- Kredit zərəri üzrə ehtiyatın yaradılması siyaseti.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)

Kredit alınması üçün sənədlər toplusu (ərizələr) müştəri ilə iş üzrə menecerlər və kredit mütəxəssisləri tərəfindən hazırlanır. Ərizələr müəyyən edilmiş limitlər çərçivəsində filiallar və ya müvafiq biznes vahidləri tərəfindən təsdiqlənir. Təsdiq olunmuş sənədlərin surətləri nəzarət prosesi, o cümlədən reytingin müəyyən edilməsi və monitoring cədvəlinə daxil edilməsi üçün Risklərin Idarə Edilməsi Departamentinə təqdim olunur. Müəyyən edilmiş risk limitlərindən yuxarı olan ərizələr Risklərin Idarə Edilməsi Departamentinin Kredit Qrupuna göndərilir. Kredit Qrupu ikinci dəfə təhlil aparır, hesabat, reyting və rəy təqdim edir. Əgər tələb olunan kredit məbləği müəyyən edilmiş limitdən aşağı olarsa və Risklərin Idarə Edilməsi Departamenti tərəfindən müsbət rəy verilərsə, eləcə də müvafiq işçilər tərəfindən imzalanarsa, kredit ərizəsi təsdiqlənmiş hesab edilir. Əgər Risklərin Idarə Edilməsi Departamenti tərəfindən mənfi rəy verilərsə, kredit ərizəsi yenidən baxılmaq üçün Kredit Komitəsinə təqdim edilir. Təsdiqlənmiş kredit ərizəsində nəzərdə tutulan məbləğ Kredit Komitəsinin səlahiyyətdən yuxarı olarsa, həmin ərizə təsdiqlənmək üçün İcraedici Şuraya təqdim olunur. Yuxarıda qeyd edildiyi kimi, böyük məbləğdə kredit ərizələri təsdiqlənmək üçün Müşahida Şurasına təqdim edilir.

Qrup kiçik və orta ölçülü müəssisələrə verilən kreditlər üçün 100 ballıq şkaladan istifadə edir. Böyük məbləğdə korporativ kreditlər üçün isə 120 ballıq şkaladan ibarət reyting sistemindən istifadə edilir. Müştərinin reytingi dörd əsas meyarın təhlilinə əsasən müəyyən olunur: ödəmə qabiliyyəti, maliyyə göstəriciləri, kredit tarixçəsi və digər risklər.

Balansdankənar maliyyə alətləri üzrə kredit riski həmin maliyyə aləti üzrə əməliyyatların digər iştirakçısının müqavilə üzrə öz öhdəliklərini yerinə yetirə bilməməsi nəticəsində zərərin yaranması ehtimalı kimi müəyyən edilir. Qrup şərti öhdəlikləri və balans üzrə maliyyə alətləri ilə əlaqədar əməliyyatların təsdiqlənməsi, riskə nəzarət limitlərindən istifadə və monitoring prosedurlarına əsaslanan eyni kredit siyasetini tətbiq edir.

Fiziki şəxslərə verilmiş bəzi kredit məhsulları üçün 6 pilləli (STOP, NEGATIVE, STANDARD, STANDARD+, POSITIVE və SUPER) və 100 ballıq şkala əsasında kredit tarixçəsinin qiymətləndirilməsi sistemindən, potensial riskli müştərilərin müəyyən edilməsi üçün özünün daxili və Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının məlumat bazasındaki məlumatlardan istifadə edir. Kreditlər portfel üzrə qiymətləndirilir və bu zaman kreditin məbləği və müddət limitləri, təsdiqləmə prosedurları, hədəf qruplar, məhsulların növləri, öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi ilə bağlı məlumatlar, kredit/girov əmsalları (eğer tətbiq edilərsə) və qiymətləndirmə kimi amillərə daha çox diqqət yetirilir.

#### Girov və digər kredit təminatları

Kredit riski, həmcinin, əmlak üzrə ipoteka faizi, aktiv və qiymətli kağızların girovu formasında təminat və depozitlər, hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən verilmiş zəmanətlər daxil olmaqla digər təminat növlərinin əldə olunması, nəzarəti və monitoringi vasitəsilə qiymətləndirilir və idarə edilir.

Kredit riskinin qiymətləndirilməsində girovun əsas faktor olmasına baxmayaraq, Qrupun kredit siyaseti kreditləri müştərilərin yalnız təklif etdiyi girova deyil, onların ödəniş qabiliyyətinə əsasən müəyyən etməkdən ibarətdir. Girov kreditin qaytarılması üçün ikinci ödəniş mənbəyi hesab edilir. Kreditlər nadir hallarda müştərinin maliyyə vəziyyətdən, yaxud kredit məhsulunun növündən və ya həcmindən asılı olaraq təminatsız ola bilər. Qrup risk portfelinin təminatsız kreditləri üzrə müxtəlif limitlər müəyyən etmişdir.

Qrupun qəbul etdiyi əsas girov növləri aşağıdakılardır:

- Kommersiya əmlakı
- Yaşayış binaları
- Korporativ kapital aktivləri
- Korporativ likvid aktivlər
- Nəqliyyat vasitələri
- Müddətli depozitlər
- Digər, o cümlədən qiymətli metallar

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARIXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

Qrupda qəbul edilmiş bütün girov növləri üzrə dəqiq qiymətləndirme, sənədləşdirmə və müvafiq halda, qeydiyyat prosedurları mövcuddur. Kreditlərin girova nisbəti İcraedici Şura tərəfindən təsdiqlənir və Risklərin idarə Edilməsi Departamenti tərəfindən nezəret edilir. 31 dekabr 2014-cü il tarixinə kredit-təminat nisbəti üzrə limitlər aşağıdakılardır:

Girovun növü	Kredit məbləğinin girovun likvid dəyərinə nisbəti
Daşınmaz əmlak	70%-ə qədər
Qiymətli metallar	80%-ə qədər
Maşın, avadanlıqlar	50%-ə qədər
Mal-material ehtiyatları	60%-ə qədər
Avtomobilər, nəqliyyat	70%-ə qədər
Müddətli depozit	90%-ə qədər

Bank əlavə təminat kimi fiziki şəxslərin zəmanətlərini qəbul edə bilər.

Təminatla bağlı təlimatlara dair hər hansı istisna İcraedici Şura tərəfindən təsdiqlənməlidir.

Monitoring Qrupu monitoring prosesləri üzrə planın hazırlanması, onun yerinə yetirilməsi və monitoring nəticələrinin qənaətbəxş olmadığı təqdirdə müvafiq tərəflərin məlumatlandırılması və tədbirlər planı ilə bağlı tövsiyelərin verilməsinə görə məsuliyyət daşıyır. Monitoring Qrupu müəyyən edilmiş məbləğdən yuxarı olan bütün əməliyyatların monitoringini aparır və bu məbləğdən aşağı olan əməliyyatları seçmə üsulu ilə yoxlayır. Müəyyən edilmiş məbləğdən yuxarı olan bütün əməliyyatlar üzrə monitoring ilk olaraq kreditin ödənişidə aydan əvvəl və ya ən azı bir ay müddətində aparılır. Müvafiq olaraq, monitoring cədvəlinə uyğun olaraq risklərə nezəret olunur.

Risklərin idarə Edilməsi Departamentinin Statistika Qrupu qarşı tərəflərlə bağlı kredit riskləri üzrə bütün məsələlər, o cümlədən bütün limitlərə uyğunluq, risk cəmleşmələri, portfel tendensiyaları, vaxtı keçmiş kreditlər və öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi ilə bağlı statistika, kredit zərəri üzrə ehtiyatlar və girov statistikası baredə məlumatların toplanması və təqdim edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır. Müntəzəm aylıq hesabatlardan başqa, həmin departament seçilmiş kredit prosedurlarına riayət edilməsi haqqında hesabatlar tərtib edir.

#### Əlaqəli tərəflərə verilmiş kreditlər

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı "əlaqəli tərəflər" kateqoriyası ilə bağlı dəqiq anlayışlar müəyyən etmişdir. Bu kateqoriyaya əsasən səhmdarların və ya fiziki şəxslər və yaxud onların yaxın ailə üzvlərinin mülkiyyətində /nezəretində olan hüquqi şəxslər daxildir. Buraya həmçinin Qrupda baş rəhbərlik/səlahiyyətli vəzifələrdə çalışan fiziki şəxslər daxildir. Fiziki şəxs olan əlaqəli tərəfə verilen ən böyük kreditlər Qrupun konsolidasiya edilmiş kapitalının 3%-dən artıq ola bilməz. Müvafiq hüquqi şəxslər üzrə isə bu limit 10% təşkil edir. Əlaqəli tərəflərə verilmiş kreditlər üzrə risklər üçün ümumi limit 20%-dir. Qiymətləndirmə və digər şərtlər tərəflərin müstəqilliyi prinsipi əsasında müəyyən edilməlidir.

#### Vaxtı keçmiş, problemli kreditlər

Qrup vaxtı keçmiş və problemli kreditlərin vaxtının keçdiyi ilk gündən belə kreditlər üzrə hesabat vermə və idarəetmə prosedurlarına malikdir. 10 gündən artıq vaxtı keçmiş təminatsız pərakəndə kreditlər avtomatik olaraq Problemli Kreditlər Şöbəsinə ötürülür. Şöbə kreditlərin xüsusiyyətlərinə əsasən onları aşağıdakı kateqoriyalar (statuslar) üzrə təsnifləşdirir:

**GÜZƏŞTLİ10** – Belə kreditlərə növündən asılı olaraq ödəniş vaxtı 10-20 gün gecikdirilmiş və kredit müddəti ərzində ödənişi ümumilikdə 60 gündən çox gecikdirilməyən kreditlər daxildir.

**ƏLVERİŞSİZ** - Belə kreditlərə növündən asılı olaraq ödəniş vaxtı 21-59 gün gecikdirilmiş və kredit müddəti ərzində ödənişi ümumilikdə 60 gündən çox gecikdirilməyən kreditlər daxildir.

# UNIBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)

**PROBLEMLİ** - Belə kreditlərə ödəniş vaxtı bir dəfə 60 gün gecikdirilmiş və kredit müddəti ərzində ödəniş vaxtı ümumilikdə 1 gündən artıq gecikdirilmiş kreditlər daxildir.

60 gündən artıq vaxtı keçmiş korporativ kreditlər də bu şöbəyə ötürülür. Bütün kreditlər 90 gün vaxtı keçdikdən sonra şübhəli kreditlər kimi yerləşdirilir. Əgər Problemlı Kreditlər Şöbəsi bu kreditləri toplamağa müvəffəq olmazsa, o halda hüquqi tədbirlər görülür. Kredit, yiğilması mümkün olmayan hesab edildikdə Kredit Komitəsinə və İcraedici Şuraya belə məbləğin silinməsi barədə tövsiyələr təqdim olunur. Silinməyə dair son qərar Nəzarət Şurası tərəfindən qəbul edilir.

Bütün vaxtı keçmiş kreditlər üzrə məlumatlar ən azı ayda bir dəfə Kredit Komitəsinə təqdim edilir. Bütün korporativ kreditlərin vaxtında ödənilməməsi məsələləri barədə ayrıca olaraq Kredit Komitəsinə hesabat verilir.

### **Kredit zərəri üzrə ehtiyat – ehtiyatın yaradılması siyaseti**

Qrup kredit zərəri üzrə ehtiyat yaradır ki, buraya da risklə üzleşməsindən yaranan təxminini zərərlər daxildir.

Bundan əlavə, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı banklar üçün minimum standart sayılan ehtiyat siyaseti müəyyən etmişdir. Bu ehtiyat tələbləri üzrə kateqoriyalar aşağıda göstərilir:

Standart aktivlər	1%
Nəzarət edilə bilən aktivlər	5%
Qeyri-qənaətbəxş aktivlər	30%
Riskli aktivlər	60%
Ümidsiz aktivlər	100%

Bu kateqoriyalar dəqiq müəyyən edilmişdir.

MHBS-ə uyğun hesabatların hazırlanması məqsədilə, Qrup 39 sayılı MUBS-ə uyğun metodologiyadan istifadə edir.

### **Kredit riskinə maksimum məruzqalma**

Qrupun balans üzrə məruz qaldığı kredit riskinin maksimum səviyyəsi, adətən, maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabatda maliyyə aktivlərinin balans dəyərində eks olunur. Potensial kredit riskinin azaldılması üçün aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi imkanı böyük əhəmiyyət kəsb etmir.

Balansdankənar maddələr, xüsusilə akkreditivlər və zəmanətlər üzrə kredit riskinin maksimum səviyyəsi öhdəliyin ümumi məbləğini eks etdirir. Qrupun balansdankənar maddələr üzrə kredit riski 28 sayılı Qeyddə açıqlanır.

Balansdankənar maliyyə alətləri üzrə kredit riski həmin maliyyə aləti üzrə əməliyyatlarının digər iştirakçısının müqavilə üzrə öz özdəliklərini yerinə yetirə bilməməsi nticəsində zərərin yaranması ehtimalı kimi müəyyən edilir. Qrup şərti öhdəlikləri və balans üzrə maliyyə alətləri ilə əlaqədar əməliyyatların təsdiqlənməsi, riskə nəzarət limitlərindən istifadə və monitoring prosedurlarına əsaslanan eyni kredit siyasetini tətbiq edir.

### **Kredit riskinin maksimum həddi**

Qrupun kredit riskinə maksimum məruzqalma həddi əhəmiyyətli dərəcədə dəyişir, eləcə də fərdi və ümumi bazar iqtisadiyyatı risklərindən asılı olur.

Aşağıdakı cədvəldə balansdakı və balansdankənar maliyyə aktivləri üzrə kredit riskinə maksimum məruzqalma təqdim edilir. Balansdakı maliyyə aktivləri üçün maksimum hədd həmin aktivlərin əvəzləşdirməye və ya girova qədərki balans dəyərinə bərabərdir. Qarşılıqlı iddiaların, girov və ya təminatın dəyərini itirməsi ilə nticələnən digər tərəfin öz öhdəliklərini yerinə yetirməməsi halında kredit verməyə dair şərti öhdəliklər və təəhhüdlər üzrə Qrupun kredit riskinə maksimum məruzqalma həddi müvafiq alətlərin müqavilə məbləğlərində eks olunur.

# UNIBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

### Valyuta riski

Qrup yerli/xarici valyuta məzənnələrindəki dəyişikliklərin onun maliyyə vəziyyətinə təsiri ilə əlaqədar xarici valyuta riskinə məruz qalır. Xarici valyuta riski valyuta məzənnələrindəki dəyişikliklərin Qrupun mənfəətinə və ya maliyyə alətləri portfelinin dəyərinə təsir göstərdiyi zaman yaranan riskdir.

Xarici valyuta riski ilə əlaqədar Qrupun risk siyasetinin əsas elementi hər hansı valyuta üzrə ticarət əməliyyatlarının aparılması üçün planlaşdırılmış cəhdin olmamasıdır. Nadir hallarda açıq valyuta mövqeləri yalnız biznes fəaliyyətinin təbii nəticəsi kimi ortaya çıxır. Qrup aktiv və öhdəliklərini valyutalar üzrə uyğunlaşdırmaq üçün bütün səylərindən istifadə edir.

Bankın məruz qaldığı xarici valyuta riski həmçinin Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının normativ tələblərinə uyğun olaraq tənzimlənir.

Xarici valyuta riski Xəzinədarlıq Departamenti tərəfindən tənzimlənir. Bu departamentin hazırladığı gündəlik hesabatlar APIK tərəfindən nəzərdən keçirilir və Risklərin İdare Edilməsi Departamenti tərəfindən nəzarət edilir. Hesabat dövrünün sonunda Qrupun məruz qaldığı xarici valyuta riski üzrə ümumi təhlil aşağıdakı cədvəldə əks olunur:

	31 dekabr 2014-cü il				31 dekabr 2013-cü il			
	Monetar maliyyə aktivləri	Monetar maliyyə öhdəlikləri	Forvard müqavilələri	Xalis mövqə	Monetar maliyyə aktivləri	Monetar maliyyə öhdəlikləri	Forvard müqavilələri	Xalis mövqə
AZN	487,920	430,220	-	57,700	445,592	405,822	(15,533)	24,237
ABŞ dolları	287,584	294,312	-	(6,728)	226,416	244,690	17,461	(813)
Avro	15,837	16,001	-	(164)	12,623	12,946	-	(323)
Diger	1,411	1,209	-	202	3,361	270	(1,928)	1,163
Cəmi	<b>792,752</b>	<b>741,742</b>	<b>-</b>	<b>51,010</b>	<b>687,992</b>	<b>663,728</b>	<b>-</b>	<b>24,264</b>

Yuxarıdakı cədvələ yalnız pul aktivləri və öhdəlikləri daxildir. Qrup hesab edir ki, səhmlər üzrə investisiyalar və qeyri-monetar aktivlər əhəmiyyətli valyuta riskinin yaranmasına getirib çıxarmır.

Qrup xarici valyuta ilə kreditlər və avansların vermişdir. Borcalanın gelir axınından və xərc strukturundan asılı olaraq, kredit və avansların verildiyi xarici valyutaların dəyərinin Azərbaycan Manatına qarşı artması borcalanın ödəniş qabiliyyətinə mənfi təsir göstərə bilər və bu səbəbdən gələcəkdə kreditlər üzrə mümkün zərərlərin artması ilə nəticələnə bilər.

Bütün digər dəyişənlərin sabit qalması şətirlə, mənfəət və zərərin hesabat dövrünün sonunda tətbiq edilən valyuta məzənnələrindəki mümkün dəyişikliklərə qarşı həssaslığı aşağıdakı cədvəldə əks etdirilir:

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
	Mənfəət və ya zərərə təsir	Mənfəət və ya zərərə təsir
ABŞ dollarının 35% güclənməsi	(2,355)	(285)
ABŞ dollarının 35% zəifləməsi	2,355	285
Avronun 35% güclənməsi	(57)	(16)
Avronun 35% zəifləməsi	57	16
Digər valyutanın 35% güclənməsi	71	407
Digər valyutanın 35% zəifləməsi	(71)	(407)

Valyuta məzənnələrindəki bu cür dəyişikliklərin Qrupun mənfəət və ya zərərinə təsirindən başqa, kapitala hər hansı təsiri yoxdur.

Risk, yalnız Qrupun müvafiq müəssisəsinin əməliyyat valyutasından fərqli valyutalarda ifadə olunan pul qalıqları üçün hesablanır.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

Hesabat dövrünün sonunda Qrupun valyuta riski il ərzində səciyyəvi riski əks etdirmir. Bütün digər dəyişənlərin sabit qalması şətirlə, il ərzində valyuta riskinin orta həddinə tətbiq edilən valyuta məzənnələrindəki mümkün dəyişikliklər nəticəsində mənfəət/zərər və kapitalda dəyişikliklər aşağıdakı cədvəldə əks etdirilir:

	2014-cü il ərzində riskin orta həddi Mənfəət və ya zərərə təsir	2013-cü il ərzində riskin orta həddi Mənfəət və ya zərərə təsir
ABŞ dollarının 35% güclənməsi	(1,531)	(2,835)
ABŞ dollarının 35% zəifləməsi	1,531	2,835
Avronun 35% güclənməsi	(150)	(121)
Avronun 35% zəifləməsi	150	121
Digər valyutanın 35% güclənməsi	190	307
Digər valyutanın 35% zəifləməsi	(190)	(307)

Valyuta məzənnələrindəki bu cür dəyişikliklərin Qrupun mənfəət və ya zərərinə təsirindən başqa, kapitala hər hansı təsiri yoxdur.

#### *Faiz dərəcəsi riski*

Qrup bazar faiz dərəcələrinin dəyişməsinin onun maliyyə vəziyyətinə və pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsiri ilə əlaqədar riskə məruz qalır. Bu cür dəyişikliklər nəticəsində faiz marjaları arta bilər, lakin faiz dərəcələri üzrə gözlənilməyən dəyişikliklər baş verdiyi təqdirdə faiz marjaları da azala və ya zərərin yaranmasına səbəb ola bilər. Rəhbərlik faiz dərəcələrinin dəyişməsinin qəbul edilə bilən səviyyəsi üzrə limitlər müəyyən edir və bu limitlərə hər gün nəzarət edir.

Hazırda Qrup mümkün hallarda özünün ödəmə tarixi və/və ya yenidən qiymətləndirmə mövqeyini müqayisə etməklə faiz dərəcəsi riskini idarə edir. Bundan başqa, müvafiq hallarda öz aktivlərini yenidən qiymətləndirmək məqsədilə Qrupun aylıq faiz hədlərinə davamlı olaraq baxılır. Əməliyyat prosedurlarında məqbul faiz dərəcəsi həddi minimum 10% müəyyən edilir. APIK və Risklərin idarə edilməsi Departamenti daima bu həddin saxlanmasına nəzarət edirlər. APIK həmçinin faiz dərəcəsinin hərəkəti bərədə hesabat və proqnozların hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır. Hazırda Qrupun müqayisə siyasəti və yüksək faiz dərəcəsi hədləri vasitəsilə potensial faiz dərəcəsi riskinin əhəmiyyəti olmadığı hesab edilir.

APIK və Xəzinədarlıq Departamenti faiz dərəcəsi risklərinin tənzimlənməsi, Risklərin idarə Edilməsi Departamenti ona nəzarət funksiyalarını yerinə yetirir. İcraedici Şura isə bu sahədəki bütün təlimatları və aktiv/öhdəliklərin faiz dərəcələrinə yenidən baxılması məsələlərini təsdiqləyir.

31 dekabr 2014-cü il tarixinə bütün digər dəyişənlər sabit saxlanmaqla faiz dərəcələri 100 baza balı aşağı olsaydı, il üzrə mənfəət, dəyişən faiz öhdəlikləri üzrə aşağı faiz xərcləri nəticəsində 2,277 min manat yüksək olardı (2013-cü il: 1,488 min manat). Faiz dərəcələri bütün digər dəyişənlər sabit saxlanmaqla 100 baza balı yüksək olsaydı, mənfəət əsasən dəyişən faiz öhdəlikləri üzrə yüksək faiz xərci nəticəsində 2,277 min manat aşağı olardı (2013-cü il: 1,488 min manat). Bank manat ilə dəyişən faiz aktivləri və ya öhdəliklərinə malik olmadıqından Qrupun mənfəəti manat üzrə bazar faiz dərəcəsi dəyişikliklərinə məruz qalmır. Satılıqlı kimi təsnifləşdirilən sabit dərəcəli maliyyə aktivlərinin ədalətli dəyərinin artması nəticəsi daxil olmaqla, bazar faiz dərəcələrinin mümkün dəyişməsinin digər kapital komponentlərinə təsiri əhəmiyyəti olmazdı.

# UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)

Qrup maliyyə alətlərinin faiz dərcələrinə nəzarət edir. Aşağıdakı cədvəldə baş rəhbərlik tərəfindən baxılan hesabatlara əsaslanan faiz dərcələri göstərilmişdir:

	2014-cü II				2013-cü II			
	ABŞ dolları	AZN	AVRO	Digər	ABŞ dolları	AZN	AVRO	Digər
<b>Aktivlər</b>								
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	-	-	-	-	0.01	-	-	0.94
Digər banklardan alınacaq vəsaitlər	8.5	-	-	-	7.00	-	-	-
Müşterilərə verilmiş kredit və avanslar	21.4	22.2	10.5	26.2	22.80	23.00	10.90	26.90
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	-	3	-	-	-	-	-	-
<b>Öhdəliklər</b>								
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	5.5	-	-	-	5.10	-	-	-
Müşteri hesabları	9.7	10.3	6.2	-	10.12	11.03	5.25	-
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	8.3	9.8	-	-	8.36	10.92	-	-
Müddətli borc vəsaitləri	9.9	4.8	3.9	-	10.17	5.32	4.05	-
Subordinasiya borcları	10.5	14.0	-	-	10.48	14.00	-	-
İmtiyazlı səhmlər	16.7	-	-	-	16.67	-	-	-

Yuxarıda göstərilən "-" işarəsi Qrupun müvafiq valyutada aktiv və öhdəliklərə malik olmadığını bildirir.

# UNIBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

### *Coğrafi risk cəmləşmələri*

31 dekabr 2014-cü il tarixinə Qrupun maliyyə aktiv və öhdəliklərinin coğrafi təhlili aşağıda göstərilir:

	Azərbaycan Respublikası	İET ölkələri	Diger qeyri- İET ölkələri	Cəmi
<b>MALİYYƏ AKTİVLƏRİ:</b>				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	52,568	7,411	1,661	61,640
ARMB-də yerləşdirilmiş məcburi ehtiyatlar	11,608	-	-	11,608
Digər banklardan alınacaq vəsaitlər	8,859	1,617	-	10,476
Müşterilərə verilmiş kredit və avanslar	696,223	-	-	696,223
Satılabilir investisiya qiymətli kağızları	7,459	-	-	7,459
Digər maliyyə aktivləri	5,346	-	-	5,346
<b>CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ</b>	<b>782,063</b>	<b>9,028</b>	<b>1,661</b>	<b>792,752</b>
<b>MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ:</b>				
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	1,086	17,307	4,173	22,566
Müşteri hesabları	486,009	8,370	22,275	516,654
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	10,012	19,950	-	29,962
Müddətli borc vəsaitləri	51,602	59,328	24,712	135,642
Digər maliyyə öhdəlikləri	3,366	-	-	3,366
Subordinasiya borcları	5,074	12,127	-	17,201
İmtiyazlı səhmlər	2,001	14,350	-	16,351
<b>CƏMI MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ</b>	<b>559,150</b>	<b>131,432</b>	<b>51,160</b>	<b>741,742</b>
<b>XALIS MÖVQE</b>	<b>222,913</b>	<b>(122,404)</b>	<b>(49,499)</b>	<b>51,010</b>
<b>KREDİTLƏ BAĞLI ÖHDƏLİKLƏR</b>	<b>134,619</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>134,619</b>

Aktivlər, öhdəliklər və kreditlərlə bağlı öhdəliklər adətən qarşı tərefin fəaliyyət göstərdiyi ölkə üzrə təsnifləşdirilmişdir. Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən tərefdaşların ofşor şirkətləri ilə aparılmış əməliyyatlar üzrə qalıqlar həmin tərefdaşlar ilə qalıqlar kimi "Azərbaycan Respublikası" sütununda göstərilir. Nağd pul, bina və avadanlıqlar fiziki olaraq saxlanıldığı ölkə üzrə təsnifləşdirilmişdir.

# UNIBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2013-cü il tarixinə Qrupun maliyyə aktiv və öhdəliklərinin coğrafi təhlili aşağıda göstərilir:

	Azərbaycan Respublikası	İET ölkələri	Digər qeyri- İET ölkələri	Cəmi
<b>MALİYYƏ AKTİVLƏRİ:</b>				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	48,316	8,798	6,034	63,148
ARMB-də yerləşdirilmiş məcburi ehtiyatlar	15,055	-	-	15,055
Digər banklardan alınacaq vəsaitlər	5,529	5,491	-	11,020
Müşterilərə verilmiş kredit və avanslar	595,886	-	-	595,886
Satılabilir investisiya qiymətli kağızları	460	-	-	460
Digər maliyyə aktivləri	2,423	-	-	2,423
<b>CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ</b>	<b>667,669</b>	<b>14,289</b>	<b>6,034</b>	<b>687,992</b>
<b>MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ:</b>				
Diger banklara ödəniləcək vəsaitlər	218	19,743	795	20,756
Müşteri hesabları	415,832	7,099	21,762	444,693
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	24,300	19,965	-	44,265
Müddətli borc vəsaitləri	48,341	49,600	17,601	115,542
Diger maliyyə öhdəlikləri	465	-	-	465
Subordinasiya borçları	5,057	17,585	-	22,642
İmtiyazlı səhmlər	1,767	13,598	-	15,365
<b>CƏMI MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ</b>	<b>495,980</b>	<b>127,590</b>	<b>40,158</b>	<b>663,728</b>
<b>XALIS MÖVQE</b>	<b>171,689</b>	<b>(113,301)</b>	<b>(34,124)</b>	<b>24,264</b>
<b>KREDİTLƏ BAĞLI ÖHDƏLİKLƏR</b>	<b>78,337</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>78,337</b>

### Likvidlik riski

Likvidlik riski Qrupun maliyyə öhdəliklərindən irəli gələn öhdəliklərin yerinə yetirilməsində Qrupun çətinliklərlə üzleşdiyi riskdir. Buraya depozitlərin geri götürülməsi tələblərinə cavab vermək və faktiki olaraq ödəmə vaxtı çatmış maliyyə alətləri ilə bağlı digər maliyyə öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün kifayət qədər vəsaitlərin mövcud olması aididir. Likvidlik riski aktivlər və öhdəliklər üzrə ödəmə müddətləri uzlaşmadığı hallarda ortaya çıxır. Maliyyə təşkilatlarının idarə edilməsi üçün aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddətlərinin və faiz dərəcələrinin uyğunluğu və/və ya nəzəret edilən uyğunsuzluğunu mühüm rol oynayır.

Likvidlik risklərinin idarə edilməsi məqsədilə Qrup aktivlərin/öhdəliklərin idarə edilməsi prosesinin bir hissəsi kimi müştərilərin və bankların əməliyyatları üzrə gözlənilən geləcək pul vəsaitlərinin hərəketinə hər gün nəzarət edir. Depozitlərin geri götürülməsi tələblərinə cavab vermək, həmçinin, normal və gərgin vəziyyətdə depozitlərin ödənilmesini təmin etmək üçün İcraedici Şura və Müşahidə Şurası banklararası və digər borc vəsaitlərinin minimum səviyyəsi üzrə və ödəmə müddəti başa çatan vəsaitlərin minimum səviyyəsi üzrə limitlər müəyyən edir. Həmçinin, onlar öhdəlik bazasının diversifikasiya riski üzrə parametrlər müəyyən edir.

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı minimum likvidlik səviyyəsini müəyyən etmişdir. Bundan əlavə, beynəlxalq maliyyə institutları ilə Qrup arasında bağlanmış kredit sazişlərində minimum likvidlik tələbləri nəzərdə tutulur. 31 dekabr 2014-cü il tarixinə Qrup bu tələblərə riayət etmişdir.

Qrupun likvidlik siyaseti aşağıdakılardan ibarətdir:

- Pul vəsaitləri hərəketinin proqnozlaşdırılması və müxtəlif vaxt çərçivələrində likvidliyin təmin edilməsi üçün lazımi likvid aktivlərin səviyyəsinin saxlanması;
- Qrupun strateji məqsədlərinə uyğun maliyyə planının hazırlanması;

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

- Müxtəlif maliyyələşdirmə mənbələrinin saxlanması və beləliklə, Qrupun ölkədaxili və xarici mənbələrdən borç almaq imkanlarının artırılması;
- Yüksək lиквидli və yüksək keyfiyyətli aktivlərin saxlanması;
- Məhsul bazasının vaxt çərçivələrində mövcud maliyyələşdirmə mənbələrinə uyğunlaşdırılması;
- Likvidlik əmsallarının yerli qanunvericilik təhləblərinə uyğunluğunun gündəlik monitorinqi; və
- Aktiv və öhdəliklər strukturunun vaxt çərçivələri üzrə daimi monitorinqi.

Qrupun Xəzinədarlıq Departamentinin vəzifələri aşağıdakılardır:

- Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının lикvidlik təhləblərinə, həmçinin, xarici maliyyələşdirmə mənbələri ilə sazişlərdəki xüsusi lикvidlik şərtlərinə əməletmə;
- Rəhberliyə gündəlik hesabatlar, o cümlədən əsas valyutalarda (AZN, ABŞ dolları, Avro) pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı proqnozların səviyyəsi, pul vəsaitlərinin mövqələri, maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidasiya edilmiş hesabatdakı dəyişikliklər haqqında rəhberliyə hesabatların hazırlanması;
- Likvid aktivlərin səviyyəsi üzrə daimi nəzarət/monitorinq;
- Depozit və digər öhdəlik konsentrasiyaları üzrə monitorinq; və
- Gərgin vəziyyətlərdə lикvidliyin təmin edilməsi üçün pul vəsaitlərinin anı artımı üzrə planın tərtib edilməsi.

APİK, Qrupun lикvidlik mövqeyinin Xəzinədarlıq Departamenti tərəfindən düzgün şəkildə idarə olunmasını təmin edir. Bu fəaliyyət üzrə nəzarətə görə Risklərin Idarə Edilməsi Departamenti məsuliyyət daşıyır. Lикvidlik mövqələri və onların idarə edilməsi ilə bağlı qərarlar icraedici Şura tərəfindən qəbul olunur. Maliyyələşdirmə Planları Müşahidə Şurası tərəfindən təsdiq edilir.

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2014-cü il tarixinə öhdəliklər müqavilə üzrə ödəmə müddətlərinə görə təsnifləşdirilir. Cədvəldə göstərilən məbləğlər müqavilə üzrə diskontlaşdırılmamış pul vəsaitlərini, o cümlədən ümumi kredit öhdəliklərini və maliyyə zəmanətlərini eks etdirir. Bu cür diskontlaşdırılmamış pul vəsaitləri maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdakı məbləğlərdən fərqlənir, belə ki, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdakı məbləğlər diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinə əsaslanır.

Maliyyə öhdəlikləri ilə bağlı pul vəsaitlərinin istifadəsi zərurəti yarandığı halda asanlıqla satılabilen aktivlər istisna olmaqla, aşağıdakı cədvəldə müqavilə üzrə diskontlaşdırılmamış ödəmə müddətləri əsasında qeyri-derivativ maliyyə aktivlərinin ödəmə müddətləri təhlil edilir. Belə maliyyə aktivləri nəzərdə tutulan satış tarixinə əsasən ödəmə müddəti üzrə təhlilə daxil edilir. Dəyərsizləşmiş kreditlər ümumi məbləğləri ilə və nağd daxil olmaların nəzərdə tutulan müddəti əsasında təhlilə daxil edilir.

Ödəniləcək məbləğ sabit olmadıqda, açıqlanan məbləğlər hesabat dövrünün sonuna mövcud olan şərtlərə əsasən müəyyən edilir. Valyuta ödənişləri hesabat dövrünün sonunda üstün olan müvafiq məzənnədən istifadə etməklə çevrilir.

# UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

31 dekabr 2014-cü il tarixinə maliyyə alətlərinin diskontlaşdırılmamış ödəmə müddətlərinə görə təhlili aşağıda göstərilir:

	Tələb edilənədək və 1 aydan az	1 aydan 6 aya qədər	6 aydan 12 aya qədər	12 aydan 5 ilə qədər	5 ildən artıq	Müəyyən edilməmiş	Cəmi
<b>Aktivlər</b>							
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	61,640	-	-	-	-	-	61,640
ARMB-də yerləşdirilmiş məcburi ehtiyatlar	-	-	-	-	-	11,608	11,608
Digər banklardan alınacaq vəsaitlər	54	6,495	4,216	-	-	-	10,765
Müştərilərə verilmiş kredit və avanslar	48,489	195,152	202,747	356,874	171,996	-	975,258
Satılıqlı investisiya qiymətli kağızları	6,999	-	-	-	-	460	7,459
Digər maliyyə aktivləri	5,346	-	-	-	-	-	5,346
<b>Cəmi maliyyə aktivləri</b>	<b>122,528</b>	<b>201,647</b>	<b>206,963</b>	<b>356,874</b>	<b>171,996</b>	<b>12,068</b>	<b>1,072,076</b>
<b>Öhdəliklər</b>							
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	1,104	899	21,476	-	-	-	23,479
Müştəri hesabları	106,677	145,148	206,518	103,716	-	-	562,059
Müddəti borc vəsaitləri	17,168	19,024	27,110	67,624	38,088	-	169,014
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	-	1,660	1,299	31,299	-	-	34,258
Digər maliyyə öhdəlikləri	3,366	-	-	-	-	-	3,366
Subordinasiya borçları	-	1,045	1,325	23,527	-	-	25,897
İmtiyazlı səhmlər	-	2,351	-	-	-	14,000	16,351
Kreditlə bağlı öhdəliklər	7,005	26,747	28,064	49,836	22,966	-	134,618
<b>Maliyyə öhdəlikləri üzrə cəmi mümkün gələcək ödənişlər</b>	<b>135,320</b>	<b>196,874</b>	<b>285,792</b>	<b>276,002</b>	<b>61,054</b>	<b>14,000</b>	<b>969,042</b>
<b>Maliyyə alətlərinə yaranan likvidlik kasıri</b>	<b>(12,792)</b>	<b>4,773</b>	<b>(78,829)</b>	<b>80,872</b>	<b>110,942</b>	<b>(1,932)</b>	<b>103,034</b>

# UNIBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLİDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

31 dekabr 2013-cü il tarixinə maliyyə alətlərinin diskontlaşdırılmamış ödəmə müddətlərinə görə təhlili aşağıda göstərilir:

	Tələb edilənədək və 1 aydan az	1 aydan 6 aya qədər	6 aydan 12 aya qədər	12 aydan 5 ilə qədər	5 ildən artıq	Müəyyən edilməmiş	Cəmi
<b>Aktivlər</b>							
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	63,148	-	-	-	-	-	63,148
ARMB-də yerləşdirilmiş məcburi ehtiyatlar	-	-	-	-	-	15,055	15,055
Diger banklardan alınacaq vəsaitlər	64	4,397	375	7,290	-	-	12,126
Müşterilərə verilmiş kreditlər və avanslar	21,800	221,310	190,035	247,293	54,640	-	735,078
Satılıqlı investisiya qiymətli kağızları	-	-	-	-	-	460	460
Diger maliyyə aktivləri	2,423	-	-	-	-	-	2,423
<b>Cəmi maliyyə aktivləri</b>	<b>87,435</b>	<b>225,707</b>	<b>190,410</b>	<b>254,583</b>	<b>54,640</b>	<b>15,515</b>	<b>828,290</b>
<b>Öhdəliklər</b>							
Diger banklara ödəniləcək vəsaitlər	359	-	21,101	-	-	-	21,460
Müşteri hesabları	102,519	140,774	170,848	58,189	-	-	472,330
Müddəti borc vəsaitləri	21,058	10,064	29,886	45,456	37,310	-	143,774
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	653	1,849	25,124	22,011	-	-	49,637
Diger maliyyə öhdəlikləri	465	-	-	-	-	-	465
Subordinasiya borcları	462	1,119	6,383	12,361	13,048	-	33,373
İmtiyazlı səhmlər	1,365	-	-	-	-	14,000	15,365
Kreditlə bağlı öhdəliklər	2,743	23,542	19,642	26,633	5,777	-	78,337
<b>Maliyyə öhdəlikləri üzrə cəmi mümkün gələcək ödənişlər</b>	<b>129,624</b>	<b>177,348</b>	<b>272,984</b>	<b>164,650</b>	<b>56,135</b>	<b>14,000</b>	<b>814,741</b>
<b>Maliyyə alətlərindən yaranan likvidlik kəsiri</b>	<b>(42,189)</b>	<b>48,359</b>	<b>(82,574)</b>	<b>89,933</b>	<b>(1,495)</b>	<b>1,515</b>	<b>13,549</b>

Yuxarıdakı cədvəldə müştəri hesabları müqavilə üzrə ödəmə müddətlərinə görə göstərilmişdir. Lakin Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinə əsasən fiziki şəxslər öz depozitləri üzrə hesablanmış faizlərə hüquqlarını itirdikləri halda, həmin depozitləri ödəmə müddətindən əvvəl geri götürə bilərlər.

Qrup likvidliyi idarə etmək üçün öhdəliklərin müqavilə üzrə diskontlaşdırılmamış ödəmə müddətlərinə əsaslanan yuxarıdakı müvafiq təhlidən istifadə etmir. Bunun əvəzində, Qrup ödəmə müddətlərinə və yaranmış gözlənilən likvidlik kəsirinə nəzarət edir. Aşağıdakı cədvəldə Qrupun 31 dekabr 2014-cü il tarixinə maliyyə aktiv və öhdəliklərinin likvidlik vəziyyətinin təhlili göstərilmişdir:

# UNIBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLİDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)

	Tələb edilənədək və 1 aydan az	1 aydan 6 aya qədər	6 aydan 12 aya qədər	1 ildən artıq	Müəyyən edilməmiş	Cəmi
<b>Aktivlər</b>						
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	61,640	-	-	-	-	61,640
ARMB-də yerləşdirilmiş məcburi ehtiyatlar	-	-	-	-	11,608	11,608
Digər banklardan alınacaq vəsaitlər	75	4,067	6,334	-	-	10,476
Müşterilərə verilmiş kredit və avanslar	35,722	138,951	156,349	365,201	-	696,223
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	6,999	-	-	-	460	7,459
Digər maliyyə aktivləri	5,346	-	-	-	-	5,346
<b>Cəmi maliyyə aktivləri</b>	<b>109,782</b>	<b>143,018</b>	<b>162,683</b>	<b>365,201</b>	<b>12,068</b>	<b>792,752</b>
<b>Öhdəliklər</b>						
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	1,150	865	20,551	-	-	22,566
Müşteri hesabları	110,725	127,613	188,407	89,909	-	516,654
Müddətli borc vəsaitləri	17,198	14,878	22,492	81,074	-	135,642
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	352	-	-	29,610	-	29,962
Digər maliyyə öhdəlikləri	3,366	-	-	-	-	3,366
Subordinasiya borcları	435	-	-	16,766	-	17,201
İmtiyazlı səhmlər	-	2,351	-	-	14,000	16,351
<b>Cəmi maliyyə öhdəlikləri</b>	<b>133,226</b>	<b>145,707</b>	<b>231,450</b>	<b>217,359</b>	<b>14,000</b>	<b>741,742</b>
Xalis likvidlik kəsiri - 31 dekabr 2014-cü il	(23,444)	(2,689)	(68,767)	147,842	(1,932)	51,010
Məcmu likvidlik kəsiri - 31 dekabr 2014-cü il	(23,444)	(26,133)	(94,900)	52,942	<b>51,010</b>	

# UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLİDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə Qrupun 31 dekabr 2013-cü il tarixinə maliyyə aktiv və öhdəliklərinin likvidlik vəziyyətinin təhlili göstərilmişdir:

	Tələb edilənədək və 1 aydan az	1 aydan 6 aya qədər	6 aydan 12 aya qədər	1 ildən artıq	Müəyyən edilməmiş	Cəmi
<b>Aktivlər</b>						
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	63,148	-	-	-	-	63,148
ARMB-də yerləşdirilmiş məcburi ehtiyatlar	15,055	-	-	-	-	15,055
Digər banklardan alınacaq vəsaitlər	29	-	3,923	7,068	-	11,020
Müştərilərə verilmiş kredit və avanslar	10,798	175,186	156,573	253,329	-	595,886
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	-	-	-	-	460	460
Digər maliyyə aktivləri	2,423	-	-	-	-	2,423
<b>Cəmi maliyyə aktivləri</b>	<b>91,453</b>	<b>175,186</b>	<b>160,496</b>	<b>260,397</b>	<b>460</b>	<b>687,992</b>
<b>Öhdəliklər</b>						
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	359	-	20,397	-	-	20,756
Müştəri hesabları	101,151	130,571	161,019	51,952	-	444,693
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	652	-	24,000	19,613	-	44,265
Müddətli borc vəsaitləri	20,940	7,446	27,386	59,770	-	115,542
Digər maliyyə öhdəlikləri	465	-	-	-	-	465
Subordinasiya borcları	462	-	5,412	16,768	-	22,642
İmtiyazlı səhmlər	1,365	-	-	-	14,000	15,365
<b>Cəmi maliyyə öhdəlikləri</b>	<b>125,394</b>	<b>138,017</b>	<b>238,214</b>	<b>148,103</b>	<b>14,000</b>	<b>663,728</b>
<b>Xalis likvidlik kasıri - 31 dekabr 2013-cü il</b>	<b>(33,941)</b>	<b>37,169</b>	<b>(77,718)</b>	<b>112,294</b>	<b>(13,540)</b>	<b>24,264</b>
<b>Məcmu likvidlik kasıri - 31 dekabr 2013-cü il</b>	<b>(33,941)</b>	<b>3,228</b>	<b>(74,490)</b>	<b>37,804</b>	<b>24,264</b>	

Qrupun Rəhbərliyinin fikrincə aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddətlərinin və faiz dərəcələrinin uyğunluğu və/və ya nəzarət olunan uyğunsuzluğunu Qrupun idarə olunması üçün əsas amillərdir. Bu göstəricilər üzrə uyğunsuzluq potensial olaraq gelirliliyi artırı, lakin eyni zamanda zərərin baş vermə riskini yüksəldə bilər. Aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddətləri, eləcə də ödəmə müddətləri tamamlandıqdan sonra faiz hesablanmış öhdəliklərin münasib dəyərlə əvəz edilməsi imkanı Qrupun likvidliyinin və faiz dərəcələri və mübadilə məzənnələrinin dəyişəcəyi halda onun risklərinin qiymətləndirilməsi üçün əsas amillər hesab olunur.

Rəhbərlik hesab edir ki, müştəri hesablarının əksəriyyətinin tələb üzrə ödənilməli olduğuna baxmayaraq, həmin vəsaitlərin əmanətçilərin sayına və növünə görə diversifikasiyası, eləcə də Qrupun keçmiş təcrübəsi bu cür vəsaitlərin Qrupun fəaliyyəti üçün uzunmüddətli və sabit maliyyə mənbəyi yaratdığını göstərir.

Zəmanətlər və ehtiyat akkreditivləri üzrə ödəniş tələblərini təmin etmək üçün likvidlik tələbləri müvafiq öhdəliklərin mebləğindən çox aşağıdır. Çünkü Qrup adətən müqavilələrə əsasən vəsaitlərin üçüncü şəxslər tərəfindən tələb edilməsini proqnozlaşdırır. Kreditlərin verilmesi üçün müqavilələrdə nəzərdə tutulan öhdəliklərin ümumi qalıq məbləği galəcəkdə ödənilməsi tələb olunan nağd vəsaitləri mütləq şəkildə əks etdirmir. Belə ki, bu cür öhdəliklərin əksər hissəsinin müddəti bitə və ya onların ödəmə müddətlərinin başa çatmasından əvvəl ləğv oluna bilər. Qrupun likvidliklə bağlı uyğunsuzluğunu haqqında məlumat üçün 2 sayılı qeydə baxın.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLİDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)*

#### **Əməliyyat riski**

Qrup əməliyyat riskinə məruz qalır. Əməliyyat riski kredit, bazar və likvidlik riskləri istisna olmaqla, birbaşa və ya dolayısı ilə qeyri-adəkvat və ya düzgün fəaliyyəti olmayan daxili proseslərin, işçilər və ya sistemlərin, yaxud kənar amillərin səbəb olduğu zərər riskidir. Qeyri-adəkvat və ya düzgün təşkil edilməmiş biznes prosesləri, idarəetmə nöqsanları, texnoloji qüsurlar, nöqsanlara nəzarət strukturu, işçilərin nöqsanları, fırıldaqçılıq və ümumi qəbul edilmiş korporativ davranış standartlarına riayət edilməməsi müəssisəyə zərər yetirə bilər.

Əməliyyat risklerinin idarə edilməsində Qrupun məqsədi fəaliyyətin ümumi effektivliyi və xərclərin səmərəliliyi ilə maliyyə itkiyərindən yayınmaq və Qrupun nüfuzuna dəyə biləcək zərərin qarşısını almaqdır.

Əməliyyat riski əməliyyati aparan bölmədə yaranır və əməliyyat riskleri ilə bağlı qərarların qəbul edilməsinə görə hər bir biznes vahidi məsuliyyət daşıyır. Bu məsuliyyət dairəsinə Qrupun ümumi daxili nəzarət sistemi çərçivəsində ümumi standartların işlənilərə hazırlanması daxildir. Qrupun daxili nəzarət sistemi üzrə yanaşması aşağıdakılardır:

- müvafiq vəzifə bölgüsü üzrə tələblər, o cümlədən maraqların ziddiyətinə yol verilməməsi, əməliyyatın müstəqil şəkildə təsdiqlənməsi və sistemdən istifadə hüquqlarının dəqiq təsviri;
- əməliyyatların üzləşdirilməsi və monitoringi tələbləri;
- tənzimləyici və digər hüquqi tələblərə uyğunluq;
- nəzarət qaydaları, prosedur və təlimatların sənədləşdirilməsi, biznes və risklərin idarə edilməsi sahələri üzrə təsdiqlənməsi;
- effektiv daxili audit funksiyası daxil olmaqla, nəzarət qaydalarına, prosedurlara və təlimatlara riayət edilməsi üzrə daimi nəzarət və monitoring;
- mövcud və ehtimal olunan əməliyyat risklerinin davamlı şəkildə qiymətləndirilməsi;
- müəyyən edilmiş risklərlə bağlı qərar qəbul edərkən nəzarət qaydaları və prosedurlarının davamlı şəkildə qiymətləndirilməsi;
- gözlənilməz hallar üzrə planların tərtib edilməsi;
- IT təhlükəsizlik məsələlərinin davamlı şəkildə qiymətləndirilməsi;
- əməliyyat səhvləri və itkiyər haqqında hesabatın təqdim edilməsi və təklif olunmuş bərpa tədbirləri ilə bağlı tələblər;
- müvafiq personalın işə götürülməsi, təlim və ixtisas artırma;
- Qrupun autorsinq (kənar resursların cəlb edilməsi) siyasetinə uyğunluğun təmin olunması;
- etik normalar və davranış qaydaları; və
- risklərin azaldılması, o cümlədən sığorta ilə bağlı tədbirlərin həyata keçirilməsi.

Qrupun əməliyyat risklerinin idarə edilməsi sisteminin təkmilləşdirilməsi istiqamətində monitoringin aparılması, hesabatların hazırlanması və tövsiyələrin verilməsinə görə Risklərin idarə Edilməsi Departamentinin əməliyyat Riskləri Qrupu və Daxili Audit Departamenti məsuliyyət daşıyır.

#### **27. KAPİTALIN İDARƏ EDİLMƏSİ**

Qrupun kapitalının idarə olunmasında məqsəd (i) Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının ("ARMB") kapitalın məbleği ilə bağlı müəyyən etdiyi tələblərə riayət edilməsini (ii) Qrupun fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin və (iii) Bazel sazişinə uyğun olaraq kapitalın adekvatlığı əmsalının ən azı 8% olması üçün kifayət qədər kapital bazasının saxlanılmasını təmin etməkdir. ARMB-nin müəyyən etdiyi kapital adekvatlığı əmsallarına riayət edilməsinə Bankın Müşahidə Şurasının Sədri, Audit Komitəsinin Sədri, Baş İcraçı Direktor, Baş Mühasib və Daxili Audit Departamentinin Direktoru tərəfindən baxılmış və təsdiqlənmiş müvafiq hesablaşmalardan ibarət aylıq hesabatlar vasitəsilə nəzarət edilir. Kapitalın idarə olunmasının digər məqsədləri hər il qiymətləndirilir.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)

ARMB-nin kapitalın məbləği ilə bağlı mövcud tələblərinə görə banklar: (a) qanunla müəyyən edilmiş məcmu minimum kapital məbləğini 50,000 min manat (2013-cü il: 50,000 min manat) həcmində saxlamalı; (b) kapitalın risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlərə nisbetini ("kapital adekvatlığı əmsali") minimum 12% (2013-cü il: 12%) və (c) 1-ci dərəcəli kapitalın risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlərə nisbetini ("1-ci dərəcəli kapital adekvatlığı əmsali") minimum 6% (2013-cü il: 6%) və ya yuxarı həcmde saxlamalıdır.

Rəhbərlik hesab edir ki, Qrup 31 dekabr 2014-cü il tarixində bitən il ərzində yerli qanunvericiliyə uyğun hesablanmış kapital adekvatlığı əmsalına riayət etmişdir (2013-cü il: riayət edilmişdir). Qrup və Bank eyni zamanda kredit müqavilələrində nəzərdə tutulan kapitalın minimum məbləği ilə bağlı tələblərə, o cümlədən Kapitalın Ölçüləsi və Kapital Standartlarına dair Beynəlxalq Konvergensiya (aprel 1998-ci il tarixində yenilənmişdir) və "Bazel I" adlanan bazar risklərini eks etdirən Kapital haqqında Bazel Sazişinə Düzəlişde (noyabr 2005-ci ildə yenilənmişdir) müəyyən edilən Bazel sazişinin tələbləri əsasında hesablanmış kapital adekvatlığı səviyyəsinə riayət etməlidirlər. Qrupun Bazel Sazişi əsasında hesablanmış kapital strukturu aşağıdakı cədvəldə təqdim edilir:

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
<b>Cəmi 1-ci dərəcəli kapital</b>	118,994	88,100
1-ci dərəcəli kapitalın 100%-i ilə məhdudlaşmış cəmi 2-ci dərəcəli kapital	15,766	17,850
<b>Çıxılsın: kapital səhmlərinə investisiyalar</b>	<u>(460)</u>	<u>(460)</u>
<b>Cəmi minimum kapital</b>	<b><u>134,300</u></b>	<b><u>105,490</u></b>
<b>Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər:</b>		
Balans hesabatı	721,106	627,008
Balansdankənar hesabat	<u>68,800</u>	<u>4,822</u>
<b>Cəmi risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər</b>	<b><u>789,906</u></b>	<b><u>631,830</u></b>
<b>1-ci dərəcəli kapital</b>	<b>15.1%</b>	<b>13.9%</b>
<b>Cəmi kapital</b>	<b>17.0%</b>	<b>16.7%</b>

Qrupun rəhbərliyi hesab edir ki, Bank 2014 və 2013-cü illər ərzində kapitalın məbləği ilə bağlı bütün kənar qurumların tələblərinə riayət etmişdir.

#### 28. ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ TƏƏHHÜDLƏR

**Məhkəmə prosesləri** – Qrup vaxtaşırı olaraq və adı fəaliyyəti müddətində müşterilər və müqavilə tərəflərinin irəli sürdüyü iddialarla üzləşir. Rəhbərlik düşünür ki, heç bir hesablanmış mühüm itkiler yaranmayacaq və bu səbəbdən də hazırlı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında ehtiyatlar nəzərdə tutulmamışdır.

**Vergiqoyma** – Azərbaycan Respublikasının və Qrupun fəaliyyət göstərdiyi digər ölkələrin ticarət, o cümlədən vergi qanunvericiliyi bir neçə şəkildə təfsir oluna bilər. Bundan əlavə, biznes fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq vergi orqanlarının öz mülahizələrinə görə sərbəst qərar vermələri riski də mövcuddur. Biznes fəaliyyəti ilə əlaqədar Qrup rəhbərliyinin mülahizələrinə əsaslanan müəyyən mövqə vergi orqanları tərəfindən birmənalı qarşılanmadıqda, Qrupa əlavə vergilər, cərimələr və faizlər hesablanır.

Belə qeyri-müəyyənlilik halları maliyyə aletlərinin qiymətləndirilməsi, ehtimal olunan dəyərsizləşmə zərəri üçün ehtiyatların qiymətləndirilməsi və sövdələşmələrin bazar qiymətinin müəyyənleşdirilməsi ilə bağlı ola bilər. Bundan başqa, belə qeyri-müəyyənlilik vergiya cəlb olunan mənfəətin natamam hesablanması nəticəsində ehtiyat üzrə müvəqqəti ferqin qiymətləndirilməsi, habelə müşərillərə verilmiş kreditlər və debitor borcları ilə bağlı dəyərsizləşmə zərəri üçün ehtiyatların geri qaytarılması ilə də bağlı ola bilər. Qrupun rəhbərliyi bütün vergi öhdəliklərinin hesablandığını düşünür, buna görə də konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında heç bir ehtiyat nəzərdə tutulmamışdır.

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)

Ümumiyyətlə, vergi ödəyiciləri audit ilindən əvvəlki üç təqvim ili ərzində vergi auditindən keçməlidirlər. Lakin tamamlanmış audit yoxlamaları, aşağı səviyyəli vergi orqanlarının eldə etdiyi vergi auditi nəticələrini yoxlamaq məqsədilə yuxarı səviyyəli vergi orqanları tərəfindən həyata keçirilən sonrakı əlavə audit yoxlamalarının olması ehtimalını istisna etmir. Cinayət işinin araşdırılması zamanı iddia müddəti məhkəmənin qərarına əsasən yeddi ilədək uzadıla bilər.

**Fəaliyyət mühiti** – Azərbaycan kimi inkişaf etməkdə olan ölkələrin bazar mühitləri inkişaf etmiş ölkələrlə müqayisədə müxtəlif risklərə, o cümlədən iqtisadi, siyasi və sosial, habelə hüquqi və qanunvericilik ilə bağlı risklərə daha çox məruz qalır. Azərbaycanda biznes fəaliyyətinə təsir edən qanun və qaydalar sürətlə dəyişməkdədir, vergi qanunvericiliyi və tənzimləyici baza müxtəlif formada şərh olunur. Azərbaycanın gelecek iqtisadi kursuna dövlət tərəfindən qəbul edilən maliyyə və monetar siyasetlər, eləcə də hüquq, tənzimləyici və siyasi mühitdəki dəyişikliklər mühüm təsir göstərir.

Azərbaycan neft və qaz məhsullarının iri istehsalçısı və ixracatçısı olduğuna görə ölkə iqtisadiyyatı, xüsusi olaraq, dünya bazarlarının 2014-cü ildə əhəmiyyətli dərəcədə düşən neft və qaz qiymətlərinə qarşı həssasdır. Rəhbərlik qiymətlərdəki hər hansı gelecek dəyişikliklərin Şirkətin maliyyə vəziyyətinə təsirini düzgün qiymətləndirmək iqtidarında deyil.

**Maliyyə şərtlərinə əmələtənə** – Bank əsasən müddətli və subordinasiya borc öhdəlikləri üzrə müqavilələrdə nəzərdə tutulan xüsusi şərtlərə riayət etmək məcburiyyətindədir. Bu cür xüsusi şərtlərə əməl edilməməsi Qrup üçün manfi nəticələrə, o cümlədən borc vəsaitləri ilə əlaqədar xərclərin artmasına və ödəmə müddətinin dəyişməsinə gətirib çıxara bilər. Rəhbərlik hesab edir ki, Qrup aşağıda göstərilən bəzi xüsusi şərtlər istisna olmaqla, 31 dekabr 2014 və 2013-cü il tarixlərinə və həmin tarixdə bitən dövr ərzində qüvvədə olan xüsusi şərtlərə əsasən riayət etmişdir:

- 31 dekabr 2014 və 2013-cü il tarixlərinə Qrup, Qara Dəniz Ticaret və İnkışaf Bankı ("QDTİB") ilə bağlanmış müddətli borc vəsaitləri üzrə müqaviləyə daxil edilmiş likvid aktivlərin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti ilə bağlı şərtləri yerinə yetirməmişdir. Bank, Qrupun likvid aktivlərin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti ilə bağlı şərtləri yerinə yetirməsini 25 sentyabr 2014-cü il tarixindən 31 dekabr 2014-cü il tarixinə qədər və bu tarix daxil olmaqla, təxira salmışdır, bir şərtlə ki, bu dövr ərzində belə likvid aktivlərin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti 30%-dən az olmamalıdır. Buna görə də Qrup, banka ödənilməli kredit qalıqlarını müqavila üzrə ödəmə müddətlərinə əsasən təsnifləşdirmişdir.
- 31 dekabr 2014-cü il tarixinə Qrup OPEK Beynəlxalq İnkışaf Fondu ilə müddətli borc vəsaitləri üzrə müqaviləyə daxil edilmiş məcmu xalis mövqenin likvidlik ehtiyatlarına nisbəti ilə bağlı şərti yerinə yetirməmişdir. Buna görə də Qrup, banka ödənilməli kredit qalıqlarını "tələb edilənədək" kateqoriyasında təsnifləşdirmişdir.

**Kreditlərə bağlı öhdəliklər** – Bu alətlərin əsas məqsədi tələb olunduğu halda müştərilərə vəsaitlərin ayrılmاسını təmin etməkdən ibarətdir. Müştəri üçüncü tərəflər qarşısında öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi halda Qrupun ödənişləri edəcəyinə dair geri götürüle bilməyen təminat qismində çıxış edən zəmanətlər və ehtiyat akkreditivləri kreditlərdə nəzərdə tutulduğu eyni kredit riskini daşıyır. Qrupun müştəri adından yazılı öhdəliyi xarakteri daşıyan və üçüncü tərəfə Qrupa qarşı xüsusi şərt və müddəalar əsasında müəyyən edilmiş məbləğdə tələblər irəli sürmək hüququ verən sənədi və kommersiya akkreditivləri aid olduqları mal daşımaları və ya pul depozitləri müqabilində girov götürülür və buna görə də birbaşa borcalma halı ilə müqayisədə daha az risk daşıyır.

Kreditlərin ayrılması ilə bağlı öhdəliklər belə vəsaitlərin kredit, zəmanət, yaxud da akkreditiv formasında təqdim olunması üzrə təsdiq edilmiş ayırmaların istifadə olunmamış hissələrindən ibarətdir. Kreditlərin ayrılması ilə bağlı öhdəliklər üzrə kredit riskinə gəldikdə isə, Qrup cəmi istifadə edilməmiş öhdəlik məbləğlərinə bərabər olan potensial itkilər riski ilə üzleşir. Lakin zərər məbləğinin cəmi istifadə edilməmiş öhdəlik məbləğindən az olacaq ehtimal edilir, ona görə ki, kreditin ayrılması ilə bağlı öhdəliklərin əksəriyyəti müştərinin xüsusi kredit standartlarına davamlı cavab verə bilməsi halından asılı olaraq şərti götürülür. Daha uzunmüddətli öhdəliklər qısamüddətli öhdəliklərlə müqayisədə daha yüksək kredit riski daşılığından Qrup kredit ilə bağlı öhdəliklərin yerinə yetirilməsi müddətlərini nəzarətdə saxlayır.

# UNIBANK KOMMERSİYA BANKI

## 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)

Kredit ilə bağlı yerinə yetirilməmiş öhdəliklər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
Ləğv edilə bilən istifadə edilməmiş kredit xətləri	129,057	71,925
Forvard müqavilələri	-	17,461
Zəmanətlər	4,315	3,926
İdxal akkreditivləri	1,247	2,486
<b>Cəmi kreditlə bağlı öhdəliklər</b>	<b>134,619</b>	<b>95,798</b>

Istifadə edilməmiş kredit xətləri, akkreditivlər və zəmanətlərin müqavilə üzrə qalıq məbləğlerinin cəmi mütləq olaraq gələcək nağd ödəniş tələblərini nəzərdə tutmur, ona görə ki, bu maliyyə alətlərinin müddəti vəsait ayrılmadan bitmiş ola, yaxud da ləğv edilə bilər. Kredit ilə bağlı öhdəliklər aşağıdakı valyutalarla ifadə edilir:

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
Azərbaycan manatı	118,065	77,702
ABŞ dolları	12,623	12,011
Avro	3,752	3,940
Digər	179	2,145
<b>Cəmi</b>	<b>134,619</b>	<b>95,798</b>

Öhdəlik və təəhhüdlərlə bağlı ödəmə müddətləri və valyuta təhlili 26 sayılı Qeyddə açıqlanır. Əlaqəli tərəflərin qalıqları barədə məlumat 30 sayılı Qeyddə açıqlanır.

## 29. MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

MHBS-ə əsasən ədalətli dəyər, qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında adi əməliyyat çerçivəsində aktivin satışından alınan və ya öhdəliyin ötürülməsi üçün ödənilən qiymət kimi müəyyən olunur.

Qrupun dövri olaraq ədalətli dəyərlə ölçülən maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin ədalətli dəyəri

Qrupun müəyyən maliyyə aktivləri və öhdəlikləri hər hesabat dövrünün sonunda ədalətli dəyərlə ölçülür. Aşağıdakı cədvəldə belə maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin ədalətli dəyərinin müəyyən edilməsi göstərilir (xüsusilə qiymətləndirmə metodları və istifadə edilən giriş məlumatları).

Maliyyə aktivləri/ maliyyə öhdəlikləri	Ədalətli dəyər iyerarxiyası	Qiymətləndirmə metodları və giriş məlumatları	Mühüm müşahidə edilə bilməyən məlumatlar	Müşahidə edilə bilməyən məlumatların ədalətli dəyərlə əlaqələnməsi
	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il		
1) Satılıklı investisiya qiymətlər kağızları (Qeyd 7)	6,999	-	Səviyyə 1	Fəal bazarda bəyan edilmiş təklif qiymətləri
				Şamil olunmur
				Şamil olunmur

## UNİBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) (Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)

Dövr ərzində Səviyyə 1 və Səviyyə 2 arasında ötürmələr olmamışdır.

Şirkətin dövri olaraq ədalətli dəyərlə ölçülməyen (lakin ədalətli dəyər açıqlamalarının tələb olunduğu) maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin ədalətli dəyəri

Aşağıdakı cədvəldə qeyd edilənlər istisna olmaqla, rəhbərlik hesab edir ki, konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında tanınan maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin balans dəyərləri texmini olaraq onların ədalətli dəyərlərini eks etdirir.

	31 dekabr 2014-cü il		31 dekabr 2013-cü il	
	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər Səviyyə 2	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər Səviyyə 2
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	61,640	61,640	63,148	63,148
ARMB-də yerləşdirilmiş məcburi ehtiyatlar	11,608	11,608	15,055	15,055
Digər banklardan alınacaq vəsaitlər	10,476	10,646	11,020	11,409
Müşterilərə verilmiş kredit və avanslar	696,223	696,553	595,886	596,126
Digər maliyyə aktivləri	5,346	5,346	2,423	2,423
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	22,566	22,627	20,756	20,756
Müşteri hesabları	516,654	518,679	444,693	446,240
Buraxılmış borc qiymətləri kağızları	29,962	29,943	44,265	44,891
Müddətli borc vəsaitləri	135,642	136,530	115,542	117,083
Digər maliyyə öhdəlikləri	3,366	3,366	465	465
Subordinasiya borcları	17,201	17,387	22,642	22,844
İmtiyazlı səhmlər	16,351	16,351	15,365	15,365

Cədvəldə Səviyyə 2 və 3 kateqoriyalarına daxil edilmiş maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin ədalətli dəyəri, diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkətinin təhlilinə əsasən və tərəflərin kredit riskini eks etdirən diskont dərəcəsi üzrə mühüm məlumatlardan istifadə etməklə ümumi qəbul edilmiş qiymətqoyma modellərinə uyğun olaraq müəyyən edilmişdir.

#### 30. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

Tərəflər o zaman əlaqəli hesab edilir ki, onlar eyni qrupun nəzarəti altında olsun və ya onlardan biri digərinə nəzarət edə bilsin və yaxud maliyyə və ya əməliyyat fəaliyyəti ilə bağlı qərar qəbul edərkən digər tərəfə əhəmiyyətli təsir göstərə bilsin. Əlaqəli tərəflər arasındaki münasibətləri nəzərə alarkən həmin münasibətlərin hüquqi formasına deyil, mahiyyətinə diqqət yetirilir.

## UNIBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azerbaycan Manatı ilə)*

31 dekabr 2014 və 2013-cü il tarixlərinə əlaqəli tərəflərlə aparılmış əməliyyatlar üzrə qalıqlar aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il						
	Baş rəhbərliyin üzvləri	Son nəzarətçi tərəf	Diger səhmdarlar rlar	Diger əlaqəli tərəflər	Baş rəhbərliyi n üzvləri	Son nəzarətçi tərəf	Diger səhmdarlar rlar	Diger əlaqəli tərəflər
<b>Müştərilərə verilmiş kreditlər və avansların ümumi məbləği (müqavilə üzrə illik faiz dərəcəsi:</b>								
2014: 13.5% - 26%; 2013: 6% - 28%)	4,239	107	-	719	1,441	238	-	328
İlin sonuna müştərilərə verilmiş kreditlər və avansların dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	(5)	(2)	-	(52)	(4)	(4)	-	(28)
Satılabilirən investisiya qiymətli kağızları	-	-	-	400	-	-	-	400
Diger aktivlər	-	-	-	-	-	-	-	73
Cari/hesablaşma hesabları	428	38	-	252	402	86	-	181
Müddətli depozitlər (müqavilə üzrə faiz dərəcəsi: 2014: 9% - 12.8%; 2013: 5% - 14%)	1,898	-	-	3,900	785	-	-	5,000
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	-	-	19,950	-	-	-	19,965	-
Müddətli borc vəsaitləri	-	-	10,759	-	-	-	9,914	-
Subordinasiya borçları	-	-	12,123	-	-	-	12,121	-
İmtiyazlı səhmlər	583	-	233	-	500	-	200	-

31 dekabr 2014 və 2013-cü il tarixlərinə baş rəhbərliyin üzvlərinə verilmiş kreditlər üçün qoyulmuş girovların ədalətli dəyəri müvafiq olaraq 13,167 min manat və 1,300 min manat olmuşdur.

## UNIBANK KOMMERSİYA BANKI

### 31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azerbaycan Manatı ilə)*

31 dekabr 2014 və 2013-cü il tarixlərinə əlaqəli tərəflərlə bağlı əməliyyatlar üzrə gelir və xərclər aşağıdakılardan kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2014-cü il				31 dekabr 2013-cü il			
	Baş rəhbərliyin üzvləri	Son nəzarətçi tərəf	Digər səhmdarlar	Digər əlaqəli tərəflər	Baş rəhbərliyin üzvləri	Son nəzarətçi tərəf	Digər səhmdarlar	Digər əlaqəli tərəflər
Faiz gəliri	386	36	-	96	114	38	-	(2)
Faiz xərci	(134)	-	(3,668)	(398)	(64)	-	(3,450)	(421)
Kreditin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat / (kreditin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatin qaytarılması)	(1)	1	-	(24)	6	14	-	5
Haqq və komissiya gəlirləri	12	8	3	172	11	3	2	128
Sığorta xərci	-	-	-	225	-	-	-	186
Diger gəlirlər	-	-	29	9	-	-	28	8
Inzibati və digər əməliyyat xərcləri	10,320	391	71	-	6,089	-	-	-

31 dekabr 2014-cü il tarixinə bitən il ərzində baş rəhbərliyə emek haqqı və mükafat ödənişləri 10,320 min manat olmuşdur (2013-cü il: 6,089 min manat)

31 dekabr 2014 və 2013-cü il tarixlərinə əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə digər hüquq və öhdəliklər aşağıda göstərilir:

	31 dekabr 2014-cü il				31 dekabr 2013-cü il			
	Baş rəhbərliyin üzvləri	Son nəzarətçi tərəf	Digər səhmdarlar	Digər əlaqəli tərəflər	Baş rəhbərliyin üzvləri	Son nəzarətçi tərəf	Digər səhmdarlar	Digər əlaqəli tərəflər
İlin sonuna Qrup tərəfindən verilmiş zəmanətlər	76	-	-	1	86	-	-	-

Rəhbərlik hesab edir ki, AYIB və DEG Bankın nominal səhmlərinin 20%-dən az hissəsinə sahib olmasına baxmayaraq, Müşahidə Şurasında iştirak etməklə və Qrupun maliyyə və əməliyyat fəaliyyəti ilə bağlı qərarların qəbul edilməsində səs hüququ ilə əhəmiyyətli təsire malik olduqlarına görə "Əlaqəli tərəflər haqqında məlumatın açıqlanması" adlı 24 sayılı MUBS-də nəzərdə tutulan əlaqəli tərəflər anlayışına uyğundurlar. Bu səbəbdən AYIB və DEG ilə həyata keçirilmiş əməliyyatlar və həmin əməliyyatlar üzrə qalıqlar hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında açıqlanmışdır.

## **UNİBANK KOMMERSİYA BANKI**

### **31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (DAVAMI) *(Başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan Manatı ilə)***

---

#### **31. HESABAT TARİXİNDƏN SONRAKİ HADİSƏLƏR**

21 fevral 2015-ci il tarixdə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı Azərbaycan manatını (AZN) devalvasiya etmişdir. Neticədə Manatın ABŞ dollarına qarşı rəsmi mübadilə məzənnəsi hər ABŞ dolları üçün 1.05 manat, manatın Avroya qarşı rəsmi mübadilə məzənnəsi isə 1.19 manat olmuşdur ki, bu da balans hesabatı tarixinə mübadilə məzənnələrində təxminən 34% dəyərdən düşməni eks etdirir. Maliyyə bazارında və ümumilikdə iqtisadiyyatdakı qeyri-sabitliğin qarşısını almaq üçün Mərkəzi Bank manatın ABŞ dolları və Avrodan ibaret olan ikili valyuta səbətinə qarşı mübadilə məzənnəsini gündəlik müəyyən etməyi planlaşdırır.

21 yanvar 2015-ci il tarixində Bank tərəfindən 10% faiz dərəcəsi ilə və ödəmə müddəti 13 dekabr 2016-cı ildə bitən 10,000 min manat dəyərində korporativ istiqrazlar buraxılmışdır. Bu istiqrazlar rezident maliyyə institutları tərəfindən alınmışdır.